

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۲/۱۱/۲۰

آزمون ۲۰ بهمن ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح

۹۰ سؤال (۶۵ سؤال اجباری + ۲۵ سؤال اختیاری)

نام درس	مجموعاً دانش آموزان در هر رده ترازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸
روان‌شناسی	۱	۲	۴	۵	۷

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱۰	۱۵
۲	اختیاری (بیش روی سریع تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۵	۵
۳	اجباری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۲۵	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۴۵	۲۰
۵	اختیاری (بیش روی سریع تر)	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۵	۱۰
۶	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۶	۱۰
۷	اختیاری (بیش روی سریع تر)	جامعه‌شناسی (۳)	۵	۶۶	
۸	انتخابی (زوج درس)	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۷۱	۵
۹		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۷۶	
	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، علی حسینی‌نوه، امیر زوانوز، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محمدامین داداش‌فام، سید علیرضا علیویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، سمیه محمدی مصیری، سید محمد مدنی دینانی، آرش مرتضائی فر
روان‌شناسی	محمد حبیبی، محمد صمدی زاداسفنگر، نیلوفر طالبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادیرین، ولی برجمی، ابوالفضل تاجیک، علی رسولی، حسین رضائی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیروودی، روح‌الله گلشن، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصورخاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، صفا حاضری، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، علی محمد کریمی، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلاوکی، رؤیا نیلچی، میلان هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی، علی مرشد	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	سپیده فتح‌الله‌ی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	آرش مرتضائی‌فر، مهتاب شیرازی	سجاد حقیقی‌بور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، سعیده سعیدی	محمد صمدی زاداسفنگر	محمد صدرًا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	—	سجاد حقیقی‌بور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آراء	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دنباله‌های حسابی
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- در یک دنباله حسابی $a_1 + a_7 = 5k + 4$ باشد، جمله دهم دنباله کدام است؟

۲۴/۵ (۴)

۲۳ (۳)

۲۱/۵ (۲)

۲۰ (۱)

۲- جمله عمومی یک دنباله حسابی به صورت $t_n = (b-2)n^2 + an - 3b$ است و هر جمله از جمله ما قبل خود $2/5$ واحد بیشتر است. در این صورت

جمله سیام آن چند برابر جمله هجدهم است؟

۲ (۴)

$\frac{23}{11}$ (۳)

$\frac{23}{13}$ (۲)

$\frac{11}{6}$ (۱)

۳- یکی از دنباله‌های زیر، حسابی است؛ تفاضل جمله عمومی از جمله بیستم این دنباله حسابی کدام است؟

(الف) ...
 $m-2, m, \frac{7m+4}{2}, \dots$

(ب) ...
 $m, 2m, 4m, \dots$

۸۰-۲n (۴)

۴۰-۲n (۳)

۸۰-n (۲)

۴۰-n (۱)

۴- بین دو عدد $1-3x$ و $5x+4$ چهار عدد چنان قرار داده‌ایم که ۶ عدد حاصل تشکیل دنباله حسابی می‌دهند، اگر اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین

واسطه حسابی درج شده برابر $1-2x$ باشد، مجموع دو واسطه حسابی دیگر کدام است؟ ($x > 0$)

۴۳ (۴)

۴۱ (۳)

۳۲ (۲)

۳۱ (۱)

۵- در یک دنباله حسابی غیر ثابت با اختلاف مشترک d داریم $a_7 - a_5 = 4d$ ، در این دنباله حاصل $a_4 + a_5 + a_6 + a_7 + a_8$ کدام است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶- اگر جملات سوم و نهم دنباله‌ای حسابی با جملات افزایشی برابر جواب‌های معادله $x^3 - 5x + a = 0$ باشد، مقدار جمله ششم این دنباله و

کدام است؟ ($a < 0$)

$$\frac{2}{3} \quad (4)$$

۲ (۳)

$$\frac{5}{2} \quad (2)$$

۵ (۱)

۷- طول پله نخست یک نردبان A سانتی‌متر است و طول آخرین پله آن $\frac{1}{20}$ سانتی‌متر است. اگر هر پله به اندازه A از پله قبلی کوتاه‌تر باشد و

برای ساخت پله‌ها در مجموع ۲۰ متر چوب به کار رفته باشد، طول پله آخر چند سانتی‌متر است؟

$$0/5 \quad (4)$$

$$50 \quad (3)$$

$$200 \quad (2)$$

۲ (۱)

۸- مجموع n جمله اول یک دنباله حسابی با استفاده از رابطه $S_n = 2n^3 + n + k - 3k$ به دست می‌آید. حاصل $\frac{1}{3}a_7$ کدام است؟

$$9 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$\frac{11}{3} \quad (2)$$

$$\frac{17}{3} \quad (1)$$

۹- در دنباله حسابی ... $a_n : 1, 5, 9, 13, \dots, a_{13}, a_{11}, \dots, a_6$ مجموع جملات «» برابر کدام است؟

$$3624 \quad (4)$$

$$3642 \quad (3)$$

$$3699 \quad (2)$$

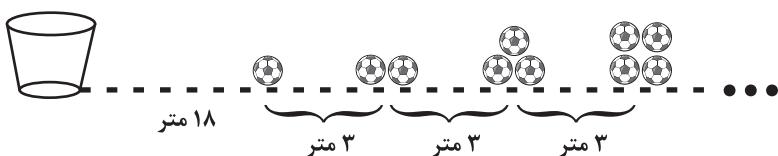
$$3599 \quad (1)$$

۱۰- یک سبد و تعدادی توپ، مطابق شکل روی خط راست قرار دارند. دونده‌ای از کنار سبد شروع به حرکت می‌کند. اولین توپ را برمی‌دارد، سپس

برمی‌گردد و آن را به سبد انداخته و در مرحله بعد، دو توپ بعدی را بر می‌دارد و به سبد می‌اندازد و این کار را به همین ترتیب ادامه می‌دهد. این

دونده تا زمانی که شصت و شش توپ را به سبد بیندازد، باید چند متر بود؟ آزمون وی ای پی

$$363 \quad (1)$$

$$630 \quad (2)$$

$$726 \quad (3)$$

$$452 \quad (4)$$

دنباله هندسی
صفحه‌های ۷۳ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳) – پیش‌روی سریع‌تر

۱۱- در یک دنباله هندسی، اگر مجموع سه جمله متوالی ۱۲ و حاصل ضرب آن‌ها، ۶۴ باشد، جمله هفتم دنباله چند برابر جملة سوم دنباله است؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲- با اضافه کردن یک مقدار ثابت به سه عدد ۲۰، ۵۰ و ۱۰۰، سه عدد حاصل به همین ترتیب از راست به چپ تشکیل یک دنباله هندسی می‌دهند.

نسبت مشترک این دنباله کدام گزینه است؟ از مون وی ای پی

$\frac{10}{3}$ (۴)

$\frac{5}{3}$ (۳)

۵ (۲)

$\frac{15}{2}$ (۱)

۱۳- بیشترین اختلاف بین دو جمله متوالی از جملات دنباله $\begin{cases} a_1 = 100 \\ a_{n+1} = \frac{1}{4}a_n \end{cases}$ کدام است؟

۸۰ (۴)

۲۰ (۳)

۷۵ (۲)

۲۵ (۱)

۱۴- در یک دنباله حسابی جمله اول، پنجم و هفدهم به ترتیب سه جمله اول یک دنباله هندسی هستند. مجموع ۴ جمله اول دنباله هندسی چند برابر

جمله اول آن است؟

۵۶ (۴)

۸۵ (۳)

۴۰ (۲)

۱۵ (۱)

۱۵- اگر $\frac{x}{2} + \frac{x}{4} - \frac{x}{8} + \dots - \frac{x}{512} = \frac{1}{9}$ باشد، آنگاه مقدار x کدام است؟

$\frac{256}{1533}$ (۴)

$\frac{512}{1533}$ (۳)

$\frac{512}{3069}$ (۲)

$\frac{256}{3069}$ (۱)

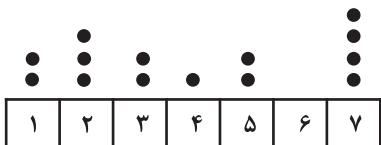

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
صفحه‌های ۷۱ تا ۷۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۶- با توجه به نمودار نقطه‌ای داده شده، اگر نقطه‌های مربوط به ۶ پاک شده باشد و میانه کل داده‌ها برابر $\frac{4}{5}$ باشد، میانگین کل داده‌ها کدام است؟

۴/۲۵ (۲)

۴/۵ (۱)

۵/۲۵ (۴)

۴/۷۵ (۳)

۱۷- در یک شرکت دارویی، جدول توزیع کارکنان را با نمودار دایره‌ای نشان می‌دهیم، میانگین زاویه مربوط به کارکنان دیپلم، ارشد و دکترا، کدام است؟

نوع مدرک	دیپلم	کاردانی	کارشناسی	ارشد	دکترا
تعداد	۳۰	۹۰	۱۸۰	۱۲۰	۳۰

۴۵ (۱)

۴۸ (۲)

۵۱ (۳)

۵۴ (۴)

۱۸- اگر میانگین و انحراف معیار داده‌های $x_1, 2x_2 - 3, x_3 + 2, \frac{x_4}{\chi}, x_5, x_6, x_7, x_8$ ، به ترتیب برابر ۴ و صفر باشد، انحراف معیار داده‌های $x_5, 2x_6 - 3, x_7 + 2, \frac{x_8}{\chi}$ کدام است؟

۳ (۴)

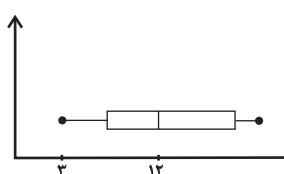
$\sqrt{3}$ (۳)

۲ (۲)

$\sqrt{2}$ (۱)

۱۹- نمودار زیر شامل اعداد فرد است. اگر تعداد داده‌های بعد از میانه ۴ تا باشد، بیشترین مقدار ممکن برای طول سبیل سمت چپ کدام می‌تواند باشد؟

۷ (۱)

۸ (۲)

۶ (۳)

۵ (۴)

۲۰- نمودار میله‌ای مقابل درصد تعداد دانش‌آموزانی از یک کلاس است که گروه‌های خونی A و O و B و AB دارند. اگر زاویه مربوط به گروه خونی

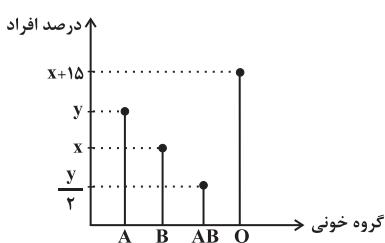
B در نمودار دایره‌ای ۷۲ درجه باشد، چند درصد از افراد کلاس گروه خونی AB دارند؟

۱۰ (۱)

۱۵ (۲)

۲۰ (۳)

۲۵ (۴)

۲۱- در گردآوری داده‌ها کدام عبارت نادرست است؟

(۱) در گردآوری داده‌ها به روش مشاهده، دقت زیادی وجود ندارد.

(۲) دادگان‌ها همواره در اختیار ما قرار ندارند.

(۳) در طراحی پرسشنامه می‌توان سؤالاتی پرسید که به ذهن پاسخگو جهت دهد.

(۴) زمانی که تعداد پاسخگوها زیاد باشد، مصاحبه وقت‌گیر است.

۲۲- انحراف معیار داده‌های داخل و روی جعبه در نمودار جعبه‌ای داده‌های ۱۱, ۱۲, ۱۶, ۵, ۲۰, ۱۱, ۱۲, ۱۹, ۹, ۲۳, ۷, ۳, ۲۱, ۱, ۱۲, ۱۶, ۵, ۲۰ کدام است؟

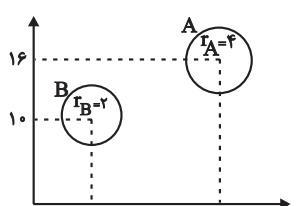
$\sqrt{15}$ (۴)

۱۵ (۳)

۲ (۲)

۴ (۱)

۲۳- با توجه به نمودار حبابی زیر، اگر مجموع مقادیر متغیرهای سوم گروه A و B برابر با ۳۰ باشد، اختلاف مقادیر متغیرهای سوم این دو گروه کدام است؟

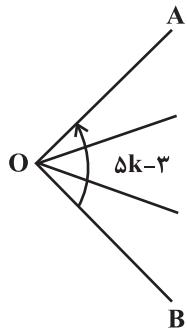
۱۰ (۱)

۱۲ (۲)

۱۸ (۳)

۲۰ (۴)

۲۴- شکل زیر بخشی از یک نمودار راداری است. اگر این نمودار ۱۵ محور داشته باشد، مقدار k کدام است؟ (زاویه بین شعاع OA و OB برابر $-3\pi/5$ است).

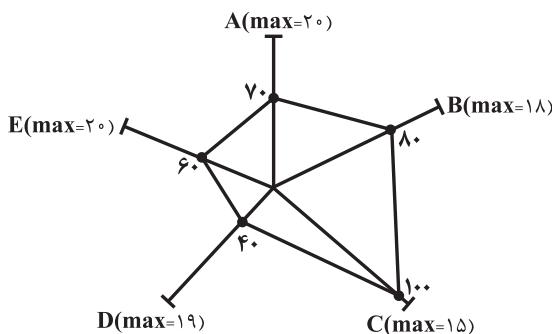
۱۵ (۱)

۲۴ (۲)

۷۲ (۳)

۱۲ (۴)

۲۵- با توجه به نمودار راداری زیر، میانگین ۵ داده A, B, C, D و E چقدر است؟

۱۴/۲ (۱)

۱۳/۸ (۲)

۱۲/۶ (۳)

۱۳/۴ (۴)

علوم و فنون ادبی (۳):
تاریخ ادبیات قرن چهاردهم
(دوره معاصر و انقلاب اسلامی)
اختیارات شاعری (۲): وزنی
صفحه‌های ۶۶ تا ۸۷

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۶- عبارت کدام گزینه درباره اوضاع ادبی در قرن دهم صدق نمی‌کند؟

- ۱) همزمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز به عنوان پایتخت ادبی و محل اجتماع شعرا و فضلا توسعه یافت.
- ۲) فرهنگ هند در این دوره از فرهنگ ایرانی تأثیر می‌پذیرفت و فضای هند از زبان فارسی استقبال می‌کردند.
- ۳) بنا بر نظر شاعران این دوره سبک هندی از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته بود.
- ۴) خرابی‌های ناشی از حمله مغولان و تیموریان همه ابعاد دانش، فرهنگ و ادبیات را تحت الشعاع خود قرار داد.

۲۷- در میان عبارات زیر کدام موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی «درست» است؟

الف) در سال‌های پس از جنگ، داستان‌نویسان مذهبی همچنان به ثبت خاطرات حمامه‌های دوران جنگ و عوالم معنوی و یا پاره‌ای مفاهیم نوظهور اجتماعی پرداختند.

ب) بیان روایی و داستانی، حمامی بودن زبان، کهن‌گرایی و به‌کارگیری ترکیبات زیبا و دقیق برای توصیف طبیعت از ویژگی‌های شعر مهدی اخوان ثالث است.

ج) ادبیات داستانی و نثر پس از انقلاب در شکل فraigیر خود در رمان‌ها و داستان‌های کوتاه جلوه‌گر شد.

د) یک سال بعد از «یکی بود، یکی نبود» اثر محمدعلی جمال‌زاده اولین نمایشنامه فارسی معاصر با عنوان «جهفرخان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم نوشته شد.

۲) ب و د

۱) الف و د

۴) الف و ج

۳) الف و ب

۲۸- موارد زیر به ترتیب درباره ویژگی کلامی کدام شاعر آمده است؟

- او در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و از ضرب المثل‌ها و الفاظ محاوره استفاده ویژه‌ای می‌کند.

- مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین و خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیلات رمزآمیز از ویژگی‌های شعرش است.

- او را خداوندگار مضامین تازه شاعری دانسته‌اند و از پرکارترین شاعران زبان فارسی است.

۲) صائب تبریزی - بابا فغانی شیرازی - وحشی بافقی

۱) کلیم کاشانی - صائب تبریزی - بیدل دهلوی

۴) صائب تبریزی - وحشی بافقی - کلیم کاشانی

۳) کلیم کاشانی - بیدل دهلوی - صائب تبریزی

۲۹- کدام گزینه درمورد شاعران و نویسندهای دوره معاصر و انقلاب نادرست است؟

۱) سیدمهدی شجاعی با چند روزنامه و مجله مثل «صحیفه» همکاری داشت و «کشتی پهلوگرفته» و «ظهور»، حاصل تجربه‌های داستانی او خصوصاً

در زمینه ادبیات مذهبی هستند.

۲) اولین تجربه داستان نویسی سیمین دانشور، «آتش خاموش» بود و از او ترجمه‌هایی از داستان‌ها و نمایشنامه‌های نویسندهای مشهور خارجی بر

جای مانده است.

۳) علی اسفندیاری، شعر را به هنجار نثر نزدیک کرد و در قالب و مضمون آن، تغییراتی ایجاد کرد و در سال ۱۳۰۱، منظومه «افسانه» را منتشر کرد

که به عنوان بیانیه شعر نو است.

۴) قیصر امین‌پور با مجموعه شعر «در کوچه آفتاب» توانایی خود را در ادبیات انقلاب نشان داد و آثار منثوری هم دارد که نشری ساده، اما عمیق و

عاطفی دارند.

۳۰- کدام گزینه در ارتباط با وضعیت فرهنگ و ادبیات فارسی در قرن دهم و یازدهم نادرست است؟

۱) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی باعث شد که هر کس به اندازه توانش بیشتر به امور فرهنگی و ادبیات پردازد.

۲) شاهان گورکانی همگی به زبان فارسی سخن می‌گفتند.

۳) زبان فارسی پس از حاکمیت استعمار انگلیس به زبان رسمی هند تبدیل شد.

۴) بی‌توجهی شاهان صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی راه را برای ورود مضامین اندرزی و توصیف طبیعت و ... به شعر باز کرد.

۳۱- به ترتیب در کدام گزینه به یکی از نویسندهای «تسل اول ادبیات معاصر» و یکی از نویسندهای «شاعران شاخه نخست ادبیات بعد از انقلاب

(پیش‌کسوتان)» اشاره شده است؟

۱) صادق هدایت - قیصر امین‌پور
۲) سیمین دانشور - سید علی موسوی گرمارودی

۳) تقی مدرسی - محمود دولت‌آبادی
۴) بزرگ علوی - علیرضا قزوه

۳۲- کدام گزینه دارای تشییه گسترده و هر دو نوع استعاره است؟

۱) چون مه پرده‌سرا چنگ به بر درگیرد

۲) برسرم سرزنش تیغ حوادث نبود

۳) تا کند خون من از ساغر خون خوار طلب

۴) همچو شمعم ببرود آب رخ از آتش دل

کار شمع ارچه هم از آتش دل درگیرد

۳۳- در کدام بیت مشبه به حذف شده است؟

(۱) آن سرو که گویند به بالای تو باشد

(۲) غلام قامت آن لعبتم که بر قد او

(۳) ز رشک لاله رویش سمن بر خاک بشیند

(۴) باور که کند که آدمی را

۳۴- در کدام گزینه اضافة استعاری به کار رفته است؟

(۱) بدین شکرانه می‌بوسم لب جام

(۲) بیدل گمان مبر که نصیحت کند قبول

(۳) گر تو زینجا بر سر طاعت شدی

(۴) هنگامه پیران خردمند شکستیم

۳۵- نوع استعاره در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) ای گل خوشبوی من یاد کنی بعد از این

(۲) گر پسته را به قند نهفتند دیگران

(۳) امشب از آسمان دیده تو

(۴) پیش از آنم که به دیوانگی انجامد کار

۳۶- در کدام بیت «اغراق، ایهام و استعاره» دیده می‌شود؟

(۱) به یاد قامتی در پای سروی ناله سر کردم

(۲) به ذوق ناله من آسمان مستانه می‌رقصد

(۳) عزیز قادردانی نیست در مصر سخن‌سنجری

(۴) تا چند همچو شمع زبان‌آوری کنی

هرگز به چنین قامت و رفتار نباشد

بریده‌اند لطافت چو جامه بر بدنش

ز شرم سنبل زلفش بنفسه سوگوار افتاد

خورشید برآید از گریبان؟

که کرد آگه ز راز روزگارم

من گوش استماع ندارم لمن تقول؟

همچنان باشی که آن ساعت شدی

چشم طمع از فایده خلق گرفتیم

سعده بیچاره بود بلبل خوشگوی من

در پسته کرد خط تو پوشیده قند را

روی شعرم ستاره می‌بارد

معرفت پند همی داد و نمی‌پذرفتیم

چو مژگان برگ برگش را به آب دیده تر کردم

جهان ماتم‌سرا گردد اگر من از نوا افتتم

ندارد ورنه جنسی غیر یوسف کاروان ما

پروانه مراد رسید ای محب خموش

۳۷- کدام بیت دارای استعارة مصرحه و تشخیص نیست؟

که رنگم می‌پرد از دیدن رنگ قبای او	۱) چهسان در برکشم چون پیرهن آن سرو سیمین را
ز تمکین برنمی‌خیزد غبار از رهگذار او	۲) سهی سروی که چشم من سفید از انتظارش شد
چو قد و قامتت بینم روان در پایش آویزم	۳) چو آب آشفته جان بر کف دوانم تا کجا سروی
حرفی که از آن لعل شکریار برآید	۴) در کام صدف تلخ کند آب گهر را

۳۸- ترکیب «لب لعل» در همه ابیات اضافه تشبيه‌ی است؛ به جز:

گوی چوگان خم زلف تو سیمین ذفان	۱) ای لب لعل تو مهر لب شیرین سخنان
ز همین رو حجری شرمزده گشت و اسفناک	۲) لب لعلش نتوانست که لب را بستیزد
بیرخت گلگونه از رخسار زرد من گرفت	۳) غنچه را دور از لب لعل دل از گلشن گرفت
از لب لعلش برون آید به آن تمکین سخن؟	۴) سبزه نورس چهسان آید برون از زیر سنگ؟

۳۹- در کدام بیت، کلمه «سنبل» استعارة دارد؟

زلف سنبل به نسیم سحری می‌آشافت	۱) در گلستان ارم دوش چو از لطف هوا
ز روی لاله خودرو ز زلف سنبل درهم	۲) چمن شد تازه چون مینو صباشد دلکش و خوشبو
از شکنج زلف آن پیمان‌شکن یاد آورید	۳) جعد سنبل چون شکن گیرد ز باد صبحدم
عنبر فشانده گرد سمن زار بنگرید	۴) سنبل نشانده بر گل سوری نگه کنید

۴۰- در رکن آغازین همه گزینه‌ها به جز ... اختیار وزنی به کار رفته است.

آتش طور کجا موعد دیدار کجاست؟	۱) شب تار است و ره وادی ایمن در پیش
غم این کار نشاط دل غمگین من است	۲) روزگاری است که سودای بتان دین من است
همچو مرکز پای بر جاییم و سیاریم ما	۳) با زمین‌گیری سپهر گرم رفتاریم ما
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟	۴) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست

۴۱- کدام اختیار شاعری در بیت زیر دیده نمی‌شود؟

«عاشق از دست شد نیست شد و هست شد

(۱) ابدال

(۳) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

۴۲- در کدام گزینه اختیار وزنی ابدال به کار رفته است؟

(۱) اندر عجیب که چشم آن ماه

(۲) خوشای گلستان و خواب در بستان

(۳) زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد

(۴) چنین که صومعه آلوده شد ز خون دلم

۴۳- کمانک مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) فرآش خزان ورق بیشاند

(۲) هر آدمی ای که مهر مهرت

(۳) نالیدن بیحساب سعدی

(۴) بسوی گل و بانگ مرغ برخاست

۴۴- مفهوم همه ابیات یکسان است، به جز:

(۱) گر تمای تو از خاطر ناشاد رود

(۲) این نغمۀ محبت بعد از من و تو ماند

(۳) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر

(۴) عالم از شور و شر عشق خبر هیچ نداشت

۴۵- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، یکسان است؟

«این که گاهی می‌زدم بر آب و آتش خویش را

(۱) کاش چون شمع همه سر شود اعضای کلیم

(۲) وصل جانان قسمت اهل هوس شد ای دریغ

(۳) تا گشودم دیده روشن در این ظلمتسرا

(۴) قسمت ما چون کمان از سهم خود خمیازه‌ای است

بلبل جان مست شد سوی گلستان رسید»

(۲) قلب ازمون وی ای پی

(۴) بلند بودن هجای پایانی مصراع

ناخوردۀ شراب چون شود مست

اگر نبودی تشویش بلبل سحرم

از سر پیمان برفت با سر پیمانه شد

گرم به باده بشویید حق به دست شماست

نقاش صبا چمن بیاراست (کاربرد تشبیه و مجاز)

در وی نگرفت، سنج خاراست (دارای تغییر کمیّت مصوت)

گویند خلاف رای داناست (قابل عشق و عقل به طور ضمنی)

هنگام نشاط و روز صحراست (قاعدۀ قافیه، «۱» است.)

داغ عشق تو گلی نیست که از یاد رود

تا در زمانه باقی است آواز باد و باران

یادگاری که در این گنبد دوار بماند

فتنه‌انگیز جهان غمۀ جادوی تو شد

روشنی در کار مردم بود مقصودم چو شمع»

تا سراسر به ره عشق تو بر باد رود

گل نصیب دست گل‌چین است گویی نیست هست

خرج اشک و آه شد جسم نزارم همچو شمع

هرچه داریم از برای دیگران داریم ما

علوم و فنون ادبی (۳):
اغراق، ایهام و ایهام تناسب
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش‌روی سریع تو

۴۶- واژه مشخص شده در همه ابیات ایهام تناسب ساخته است، به جز ...

۱) بر سر کوی خرابات کسی آباد است	۲) سپهر با همه بی‌مهریش به مهر آمد
هنوز با من بی‌دل تو بر سر کینی
ابر چشمم بر رخ از سودای دل سیلاخ داشت	۳) دوش دور از رویت ای جان جانم از غم تاب داشت
که در <u>فتنه</u> بر جهان بگشاد	۴) تا چه کرد آن که نقش روی تو بست

۴۷- کدام بیت دارای ایهام است؟

۱) به می عمارت دل کن که این جهان خراب	۲) هر که تماشای روی چون قمرت کرد
بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت
سینه سپر کرد پیش تیر ملامت	۳) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد
زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما
در ره عشق به هرجا که رود منصور است	۴) هر که حلّاج صفت کرد سری بر سرِ دار

۴۸- به ترتیب آرایه‌های «تشبیه - ایهام - اغراق - کنایه - استعاره» در کدام ابیات به چشم می‌خورند؟

الف) از امید سهراپ شد نامید	ب) چارچوب طبع بشکن مردوار
در درون غار وحدت کن قرار	ج) اگر جنگ دریا کنی خون شود
از آوای تو کوه، هامون شود	د) مرد می‌باید تمام این راه را
جان فشاندن باید این درگاه را	ه) دلی کز خرمن شادی، نشد یک دانه‌اش حاصل
چنین در دام غم تا کی به بوی دانه بنشیند	

(۱) ب - ه - ج - د - الف (۲) ب - ه - الف - د - ج (۳) ه - ب - ج - د (۴) ه - د - الف - ب - ج

۴۹- کدام بیت، دارای «ایهام و بیشترین تشبیه» است؟

۱) گر به دست افتاد چو ماه نو، لب نانی مرا	۲) همچو چنگ ار به کناری ندهی کام دلم
خلق از انگشت اشارت تیربارانم کنند	۳) خورشید عارض او چون ذره برده تابم
از لب خویش چونی یک نفسی بنوازم	۴) چون کف دریا پریشان سیر شد دستار من
بالای سرکش او چون سایه کرده پستم	
بس که چون دریا، کف از شور جنون بر سر زدم	

۵۰- کدام گزینه دارای آرایه اغراق است؟

۱) ابر است بر جای قمر، زهر است بر جای شکر	۲) چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت
سنگ است بر جای گهر، خار است بر جای سمن	۳) آن جا که بود آن دلستان با دوستان در بوستان
شیوه «جنات تجری تحته‌الانهار» داشت	۴) غمی گشت سهراپ را دل از آن
شد گرگ و رویه را مکان، شد بوم و کرکس را وطن	
که جایی ز رستم نیامد نشان	

- ۵۱- ترتیب ایيات به لحاظ داشتن آرایه‌های «تشبیه، اغراق، ایهام، کنایه و استعاره» کدام است؟
- الف) هر که به خویشن رود ره نبرد به سوی او
 ب) زرنگ لاله مرا روی دلبر آید یاد
 ج) دوش چون مشعله شوق تو بگرفت وجود
 د) چندین که برشمردم از ماجراهی عشقت
 ه) بار بیفکند شتر چون برسد به منزلی
- (۱) ب - ج - د - ه - الف (۲) ب - د - ج - الف - ه (۳) ب - ج - د - الف - ه (۴) ه - د - ج - ب - الف
- ۵۲- کدام بیت، به آرایه‌های «اغراق، ایهام و استعاره» آراسته شده است؟
- (۱) به سر سبز تو ای سرو که گر خاک شوم
 (۲) رحم آر بر دل من کز مهر روی خوبت
 (۳) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل
 (۴) جان فدای دهنش باد که در باغ نظر
- ۵۳- کدام بیت قاده ایهام است؟
- (۱) تو نیز باده به چنگ آر و راه صحراء گیر
 (۲) روزگاری شد و کس مرد ره عشق ندید
 (۳) در پرده از ناراستی راه مخالف می‌زنی
 (۴) ناگشوده گل نقاب آهنگ رحلت ساز کرد
- ۵۴- مفهوم کدام بیت با دیگر ایيات ارتباطی ندارد؟
- (۱) نالنده فرآقم وز من طبیب عاجز
 (۲) دلم گرفته از این روزها دلم تنگ است
 (۳) ماهم این هفته برون رفت و به چشمم سالیست
 (۴) حافظ شکایت از غم هجران چه می‌کنی؟
- ۵۵- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟
- «بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران**
- (۱) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم
 (۲) در وقت وداعش که چو گل رفت بسازیم
 (۳) گرترك وداع کرده ام معذورم
 (۴) چنان به روز وداعش ز دیده سیل آمد
- کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران»**
- دور از رخ تو چشم مرا نور نماندست
 از خون جگر بر مژه چون لالهستانی
 تو جان منی وداع جان آسان نیست
 که همرهان مرا همراهه رحیل نبود

درس ششم: قدرت اجتماعی
درس هفتم: نابرابری اجتماعی
(نفاوت یا نابرابری؛ سه رویکرد به
نابرابری اجتماعی)
صفحه‌های ۵۴ تا ۷۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۵۶- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به درستی نشان داده شده است؟

- انسان، همواره سه‌گانه قدرت، ثروت و دانش را ارزش‌های واسطه‌ای و پیش‌نیازهای دستیابی به سعادت و کمال حقیقی می‌دانست؛ از این‌رو هر سه آن‌ها

را خوب و خیر قلمداد می‌کرد. از مون وی ای پی

- در جهان اجتماعی مدرن، خوشبینی به دانش، مورد شک و تردید قرار گرفت؛ تا پیش از این، منازعات و اختلافات بر سر قدرت و ثروت را به قضاوت

دانش می‌سپردند، ولی از این به بعد دیگر خود دانش نیز مورد نزاع و کشمکش بود.

- انسان در برخورد با هر پدیده‌ای، نه تنها به معنا و ارزش آن نمی‌اندیشد، بلکه صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع می‌شود و

به آن بسنده می‌کند.

- نخستین واکنش و جنبش اجتماعی، در برابر قدرت شکل گرفت؛ قدرت دیگر نه یک امر خاکستری و خنثی (نه خوب و نه بد)، بلکه ریشه بسیاری از

ظلم‌ها و شرارت‌ها قلمداد شد و مالکیت، مورد تردید قرار گرفت.

(۱) غ - غ - ص - غ (۲) ص - ص - غ - غ

(۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۵۷- به ترتیب، هریک از موارد زیر، به کدام موضوع اشاره دارد؟

- عامل شکل‌گیری عمل سیاسی

- سنگ‌نوشته داریوش در نقش رستم که حاوی نکاتی درباره زمامدار و آئین شهریاری است.

- بعدی از سیاست که امروزه به قانون کاهش یافته

(۱) تصمیم‌گیری درباره مسائل فردی و اجتماعی افراد - قدرت، جوهره اصلی سیاست است. - تدبیر و تنظیم امور

(۲) رفع اختلاف‌ها و تضادهای میان افراد جامعه - قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف اخلاقی بوده است. - ضمانت اجرای امور

(۳) رفع اختلاف‌ها و تضادهای میان افراد جامعه - مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است. - تدبیر و تنظیم امور

(۴) تصمیم‌گیری درباره مسائل فردی و اجتماعی افراد - سیاست با آرمان پیروزی، موفقیت و تسلط ارزیابی می‌گردد. - ضمانت اجرای امور

- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- امروزه، از این ابزار اعمال قدرت بیشتر استفاده می‌شود.

- امروزه این نوع قدرت، منحصر و متمرکز در دست دولتها است.

- این نوع قدرت با تغییر نگرش فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود.

(۲) ابزار اقناعی - قدرت تنبیهی - قدرت اقناعی

(۱) ابزار تنبیهی - قدرت تنبیهی - قدرت اقناعی

(۴) ابزار تنبیهی - قدرت تشویقی - قدرت اقناعی

(۳) ابزار تشویقی - قدرت تشویقی - قدرت تنبیهی

- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر، در کدام گزینه به ترتیب مشخص شده است؟

- ارتباط میان شخصیت و قدرت تنبیهی، تأثیر خود را بر نحوه نگرش و رفتار افراد خواهد داشت.

- مالکیت، مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.

- شخصیت، شانی به فرد عامل قدرت می‌دهد که همان اراده و قاطعیت اوست.

- از جمله علل آسیب‌پذیری جوامع در مقابل دشمنان، اختلاف و چند دستگی در آنان است.

(۲) غ - ص - ص - غ

(۱) ص - غ - غ - ص

(۴) غ - ص - غ - غ

(۳) ص - غ - ص - ص

- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را به درستی کامل می‌کند؟

ابزار اعمال قدرت	ارزش‌های اجتماعی	عوامل قدرت
تشویقی	ثروت	(الف)
(ب)	دانش	(ج)

(۲) شخصیت - تنبیهی - سازمان

(۱) مالکیت - تشویقی - شخصیت

(۴) مالکیت - اقناعی - سازمان

(۳) شخصیت - اقناعی - مالکیت

- درست یا نادرست بودن عبارات زیر، در کدام گزینه به ترتیب مشخص شده است؟

- جامعه‌شناسی تفسیری با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی که تماماً مادی و محسوس هستند را قبل مطالعه علمی نمی‌داند.

- جامعه‌شناسی تفسیری، سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسته نمی‌کند.

- تعدد و تنوع فرهنگ‌ها و جوامع معاصر و قدیمی، علوم اجتماعی را درگیر مطالعات پایان‌نپذیر می‌کند.

(۲) غ - غ - ص

(۱) غ - ص - ص

(۴) ص - ص - غ

(۳) ص - غ - غ

۶۲- به ترتیب، معنای لیبرال دموکراسی چیست و تعیین قوانین و مقررات در جمهوری اسلامی، چگونه صورت می‌گیرد؟

۱) مجاز دانستن همه امور برای انسان - با خواست و اراده اکثربت مردم

۲) مجاز دانستن خواست و اراده اکثربت مردم - براساس احکام توحیدی و خواست حاکم

۳) مجاز دانستن همه امور برای انسان - براساس خواست مردم و احکام اسلامی

۴) مجاز دانستن خواست و اراده اکثربت مردم - براساس احکام اسلامی و خواست مردم

۶۳- کدام گزینه نادرست است؟

۱) نابرابری اجتماعی، یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد توجه جامعه‌شناسان است.

۲) تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی، همواره مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

۳) جامعه‌شناسان معتقدند علت نابرابری‌های اجتماعی این است که مزایای اجتماعی بهصورت نابرابر میان افراد توزیع شده‌اند.

۴) جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشریندی اجتماعی در جوامع توجه دارند که این مفهوم قشریندی در جامعه‌شناسی از زمین‌شناسی گرفته شده است.

۶۴- به ترتیب، با توجه به دیدگاه مخالفان قشریندی اجتماعی، پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

- نقش انسان‌ها در پدید آمدن و تداوم قشریندی چگونه است؟

- علت نابرابری‌های اجتماعی چیست؟

- تأکید آنان بر چیست؟

- نقد وارد بر این رویکرد چیست؟

۱) انسان‌ها در پدید آمدن و ادامه یافتن قشریندی اجتماعی، نقش مؤثری دارند. - تفاوت‌های اسمی - معايب قشریندی - ناعادلانه است و بهدلیل این که با فطرت انسانی سازگار نیست، به شکست می‌انجامد.

۲) انسان‌ها در پدید آمدن و ادامه یافتن قشریندی اجتماعی، نقش مؤثری دارند. - نابرابری‌های طبیعی - معايب قشریندی - رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند، اما از این نکته مهم غفلت می‌کنند که در رقابت عادلانه، باید نقطه شروع رقابت یکسان شود.

۳) قشریندی، توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز بهدست آن‌هاست. - روابط ظالمانه میان افراد - طبیعی دانستن قشریندی - نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۴) قشریندی، توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز بهدست آن‌هاست. - مالکیت خصوصی - معايب قشریندی - نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما انگیزه رقابت از بین می‌رود و راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۶۵- به ترتیب هریک از موارد زیر، مربوط به کدامیک از رویکردهای نابرابری اجتماعی می‌باشد؟

- مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود.

- امکان رقابت برای افراد با طبقه اجتماعی پایین وجود ندارد.

- نقطه پایان رقابت، عادلانه نیست.

(۱) اول - دوم - اول

(۲) سوم - اول - دوم

(۳) اول - سوم - دوم

درس هفتم: نابرابری اجتماعی
درس هشتم: سیاست‌های
(تا پایان تنازع هویت‌ها)
صفحه‌های ۷۱ تا ۹۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

جامعه‌شناسی (۳) – پیش‌روی سریع‌تر

۶۶- به ترتیب، هریک از موارد زیر در کدام قسمت از جدول قرار می‌گیرند؟

ج	ب	الف
نابرابری اجتماعی	نابرابری طبیعی	تفاوت اسمی

- سیاهپستان - سفیدپستان

- خانه‌های گران‌قیمت - خانه‌های معمولی

- مدرک کارشناسی - مدرک کارشناسی ارشد

- ضریب هوشی ۱۲۰ - ضریب هوشی ۱۱۰

(۱) الف - الف - ج - ب (۲) ب - ب - الف - ج (۳) ب - ج - ب - الف

۶۷- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن موارد زیر، در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- جامعه‌شناسی انتقادی از درون رویکرد تفسیری شکل گرفته است.

- مطابق دیدگاه عدالت اجتماعی، هر نقشی که مزایای اجتماعی بیشتری دریافت می‌کند، برای جامعه مهم‌تر است.

- جامعه‌شناسی انتقادی، پدیده‌ها را با ملاک‌های ارزشی همچون باید و نباید و ملاک‌های هنجاری مانند خوب و بد ارزیابی می‌کند.

- در رویکرد جدایی دانش از ارزش، تبیین، خلق و بازسازی واقعیت‌ها و تفسیر، کشف و بازخوانی ارزش‌ها دانسته می‌شود.

(۱) غ - غ - ص - ص (۲) ص - غ - غ - غ (۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - ص - ص

۶۸- در ارتباط با رویکردهای جامعه‌شناسی، کدام موارد نادرست‌اند؟

الف) جامعه‌شناسی تفسیری، بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کند.

ب) جامعه‌شناسی انتقادی معتقد است تمام معانی و ارزش‌ها، ساخته اراده افراد و گروه‌ها است.

ج) جامعه‌شناسان تبیینی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.

(۱) الف و ب (۲) ب (۳) ج (۴) الف و ج

۶۹- هریک از عبارت‌های زیر، به کدام مفهوم «هویت» اشاره دارد؟

الف) فشارهای سخت اجتماعی

ب) ساختن یک فرهنگ مختلف

ج) مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن

(۱) تکثرگرایی - الگوی تعارف - دیگچه همانندسازی

(۲) الگوی تنازع - الگوی تعارف - همانندسازی

(۳) الگوی تنازع - الگوی تعارف - همانندسازی

(۴) کدام گزینه، پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

الف) در کدام دوران، سیاست همانندسازی هویت، مورد نقد قرار گرفت؟

ب) کدام رویکرد، محصول دوران پسامدرن است؟

ج) در اواخر قرن بیستم، محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی چگونه شد؟

(۱) پسامدرن - سیاست هویت - هویت جایگزین قشریندی و کشمکش طبقاتی شد.

(۲) مدرن - مدل تکثرگرا - قشریندی و کشمکش جایگزین هویت شد.

(۳) پسامدرن - مدل تکثرگرا - تکثر و بی‌ثباتی جایگزین هویت شد.

(۴) مدرن - سیاست هویت - قشریندی و کشمکش جایگزین هویت شد.

زندگی اجتماعی
(ارزیابی جهان‌های اجتماعی)
هویت
(هویت، بازتولید هویت اجتماعی)
صفحه‌های ۵۱ تا ۸۱

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ «بای» به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۷۱- به ترتیب، قلمرو آرمانی و قلمرو واقعی جهان اجتماعی چگونه شکل می‌گیرد و آرمان‌ها، از چه طریقی تحقق می‌یابند؟

- (۱) ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - ارزش‌هایی که مردم از آن‌ها جانبداری می‌کنند. - تعلیم و تربیت
- (۲) ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - ارزش‌هایی که مردم از آن‌ها جانبداری می‌کنند. - تشویق و تنبیه
- (۳) ارزش‌هایی که مردم از آن‌ها جانبداری می‌کنند. - ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - تعلیم و تربیت
- (۴) ارزش‌هایی که مردم از آن‌ها جانبداری می‌کنند. - ارزش‌هایی که مردم به آن‌ها عمل می‌کنند. - تشویق و تنبیه

۷۲- هریک از موارد زیر، به کدام بخش از هویت مربوط می‌شود؟ ازمون وی ای پی

- سؤال کردن از دیگران در مورد نقاط قوت و ضعف خود

- راستگو بودن

- ایرانی بودن

(۱) بخشی از هویت که به آن آگاهی نداریم. - ویژگی اکتسابی هویت - ویژگی اجتماعی و ثابت هویت

(۲) بخش آگاهانه هویت - ویژگی اکتسابی هویت - ویژگی فردی و ثابت هویت

(۳) بخش آگاهانه هویت - ویژگی انتسابی هویت - ویژگی اجتماعی و ثابت هویت

(۴) بخشی از هویت که به آن آگاهی نداریم. - ویژگی انتسابی هویت - ویژگی فردی و متغیر هویت

۷۳- کدام موارد نادرست هستند؟

الف) حق و باطل بودن ارزش‌ها و عقاید کلان درباره انسان و جهان را با روش‌ها و علوم تجربی نمی‌توان شناخت.

ب) علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود کند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

ج) جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند.

د) برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر نمی‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی، توانایی، دارایی و ... اوست.

ه) هر جهان اجتماعی براساس هویت خود، با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.

(۲) ج - د - ه

(۱) الف - ب

(۴) ب - د

(۳) ج - ب - الف

۷۴- به ترتیب، هر عبارت با کدام گزینه مرتبط است؟

- به واسطه آن فرهنگ درونی می‌شود.

- به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.

- اگر جهان اجتماعی روش‌های مناسبی برای آن نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

۱) تشویق و پاداش - تشویق و تنبیه - جامعه‌پذیری
 ۲) اقناع - تشویق و تنبیه - کنترل اجتماعی

۳) تشویق و پاداش - تبلیغ و اقناع - کنترل اجتماعی
 ۴) اقناع - تنبیه و مجازات - کنترل اجتماعی

۷۵- به ترتیب، کدام‌یک در رابطه با «کنترل اجتماعی»، نادرست و در رابطه با «کژروی اجتماعی» و «هویت اجتماعی» درست است؟

۱) مجموعه فعالیت‌هایی است که برای پذیرش فرهنگ و انطباق دادن افراد با انتظارات جامعه انجام می‌شود. - انسان بر اساس اختیار خود می‌تواند

هویت اجتماعی را نپذیرد. - جهان اجتماعی به هنگام تولد، آن فرد را به عنوان یکی از اعضای خود به رسمیت می‌شناسد.

۲) فرایندی است که برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌شود. - جامعه برای پیشگیری و کنترل آن، روش‌هایی دارد. - جهان اجتماعی

متناسب با موقعیتی که فرد در آن قرار گرفته، برای او شناسنامه‌ای در نظر می‌گیرد.

۳) فرایند پذیرش فرهنگ است. - رفتارهایی است که خلاف عقاید، ارزش‌ها و قواعد و هنجرهای جامعه است. - آشنایی فرد با هویتی که جامعه برای

او در نظر گرفته، یک آشنایی تدریجی است.

۴) امر به معروف و نهی از منکر، نقش مهمی را در آن بازی می‌کند. - انسان‌ها نمی‌توانند در مسیر قواعد و هنجرهای اجتماعی حرکت نکنند. - هر

فرد در جهان اجتماعی متولد می‌شود که به وسیله نسل‌های قبل از او ایجاد شده است.

فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین

جهانی

(جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)

چالش‌های جهانی

(جهان دوقطبی)

صفحه‌های ۵۵ تا ۸۲

اگر به سوال‌های ۷۱ تا ۷۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

- پاسخ هریک از پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟ ۷۶

- از جمله پیامدهای اقتصاد تک‌محصولی در کشورهای استعمارزده چیست؟

- از جمله علل انتقال ثروت به سمت کشورهای غربی چیست؟

- علت انتقال برخی از صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده چیست؟

۱) گرفته شدن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی - سرمایه‌گذاری در کشورهای غربی - بالا آمدن سطح درآمد کشورهای استعمارزده

۲) وابستگی اقتصادی - سرمایه‌گذاری در کشورهای غربی - منافع بیشتر کشورهای استعمارزده

۳) گرفته شدن قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده - منافع بیشتر کشورهای استعمارگر

۴) وابستگی اقتصادی - وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده - بالا آمدن سطح درآمد کشورهای استعمارزده

- تمام گزینه‌های زیر صحیح هستند، بهجز ... ۷۷

۱) جهان غرب از طریق رسانه، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را مدیریت می‌کند.

۲) علوم انسانی غربی که بعد از رنسانس شکل گرفته است، زندگی آدمی را به گونه‌ای سکولار تعریف می‌کند.

۳) برخورد استعماری غرب، جوامع غیر غربی را از نظر اقتصادی و فرهنگی در موضع ضعف قرار داد.

۴) تمرکز قدرت رسانه در دست اقلیت، می‌تواند موجب تضعیف سازوکارهای دموکراتی گردد.

- به ترتیب، هر عبارت پیامد، علت و پیامد کدام گزینه است؟ ۷۸

- نه تنها آزادی معنوی، بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

- حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی

- شکل‌گیری نظریه‌هایی در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب

۱) شکل‌گیری طبقه جدید - کارگران از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند. - حل چالش بلوک شرق و غرب

۲) شکل‌گیری طبقه جدید - عدم مقابله با قحطی ایرلند - نقد لیبرالیسم اولیه

۳) بهانه عدالت اقتصادی جوامع سوسیالیستی - حمایت و دستگیری از فقر - حل چالش فقر و غنا

۴) بهانه عدالت اقتصادی جوامع سوسیالیستی - عدم مقابله با قحطی ایرلند - حل چالش فقر و غنا

- به ترتیب، کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟ ۷۹

سوسیالیسم و کمونیسم	الف	ب	رویکرد مارکس
ج	آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.	چالش درون فرهنگی، کلان و مقطعی	د

۱) نظریه‌پردازان لیبرال - فقر و غنا - جامعه‌گرا - سکولار بود و در چارچوب همان بنیان‌های فرهنگ غرب به حل چالش‌های جامعه خود می‌پرداخت.

۲) اشتراک مالتوس، ریکاردو، راسل - بلوک شرق و غرب - جامعه‌گرا - طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانست.

۳) نظریه‌پردازان لیبرال - بلوک شرق و غرب - فردگرا - از نظر او حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری فقط با یک انقلاب قابل حل بود.

۴) اشتراک مالتوس، ریکاردو، راسل - فقر و غنا - جامعه‌گرا - طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانست.

- به ترتیب، هر عبارت مربوط به کدامیک از افراد است؟ ۸۰

الف) در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته است.

ب) مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بود در همین جهت از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد.

ج) افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست.

د) حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری را فقط با یک انقلاب قبل حل می‌دانست.

۱) جان راسل - ریکاردو - آیزایا برلین - جان راسل - ریکاردو - مارکس

۲) آیزایا برلین - آیزایا برلین - مارکس

۳) جان راسل - ریکاردو - مارکس - آیزایا برلین

۴) ریکاردو - جان راسل - مارکس - آیزایا برلین

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۸۱- احتمال این که دانش‌آموزی با «مسئله خوب‌تعریف‌نشده» مواجه شود در کدام دروس بیشتر است؟

- (۱) ریاضی و دینی (۲) روانشناسی و تاریخ (۳) زمین‌شناسی و فیزیک (۴) زیست‌شناسی و شیمی

۸۲- در رابطه با عوامل مؤثر در حل مسئله کدام عبارت نادرست است؟

(۱) نوع نگاه حل کننده مسئله، باعث می‌شود تا فرد در حافظه خود اطلاعات مرتبط با آن نگاه خاص را به‌خاطر بسپارد.

(۲) اقدامات احتمالی فرد جهت حل مسئله، تحت الشعاع نگاه خاص او می‌باشد.

(۳) بن‌بست، زمانی ایجاد می‌شود که حل کننده مسئله، از طریق تجارب گذشته خود، قادر به حل مسائل نباشد.

(۴) وقتی سماحت بر حل مسئله برای مدت زمان طولانی نادیده گرفته می‌شود، عواملی که مانع حل آن مسئله هستند، فراموش می‌شوند.

۸۳- نوع تعارض در عبارت: «سارا برای کاهش درد مفاصل خود، باید آمپول تزریق کند اما متناسبانه از آمپول می‌ترسد.» به ترتیب در کدام گزینه مشهود می‌باشد؟

- (۱) گرایش - گرایش (۲) اجتناب - اجتناب (۳) گرایش - اجتناب (۴) اجتناب - گرایش

۸۴- کدام عبارت به «جريان و فرایندی بودن حل مسئله» اشاره دارد؟

(۱) شخصی دچار سردردهای متعدد می‌شود و بعداً می‌فهمد که منشاً روان‌شناختی دارند، اما به جای مراجعته به روان‌درمانگر یا روانپژشک سعی دارد از داروهای متعدد برای بهبودی خود استفاده کند.

(۲) شخصی می‌داند که برای ساختن خانه با کمبود منابع مالی، مواجه است، بنابراین تمھیداتی برای این امر اندیشیده است.

(۳) شخصی دچار دردهای شکمی می‌شود و بررسی‌های پزشکی از وجود هیچ مشکلی خبر نمی‌دهند. معلوم می‌شود مشکل او دارای علت روان‌شناختی است؛ او با کمک گرفتن از یک روان‌درمانگر سعی در حل آگاهانه مسئله خود دارد.

(۴) شخصی در موقعیت بدی گیر کرده و اصلًاً دقیقاً نمی‌داند هدفش چیست و باید به کجا راه ببرد.

۸۵- پیامد نیوک هریک از ویژگی‌های زیر در حل مسئله کدام است؟

- هدفمندی

- شناسایی توانایی‌ها

- مشخص کردن مبدأ

(۱) بی‌انگیزگی در پیدا کردن راه حل - استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی - عدم شناسایی هدف

(۲) درک ناقص از مسئله - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی هدف

(۳) استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی - عدم دستیابی فوری به هدف - عدم شناسایی موانع احتمالی

(۴) درک ناقص از مسئله - استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی - عدم شناسایی موانع احتمالی

۸۶- کدامیک از ابیات زیر یادآور تنها سبک کارآمد تصمیم‌گیری است؟

با غمزه بگو تا دل مرهم نستاند	۱) دنبال تو بودن اگر از جانب مانیست
غالیش بر غرض نیاید تیر	۲) هر که بیمشورت کند تدبیر
بشتاب که عمر در شتاب است	۳) دریاب دمی که میتوانی
وگر کنند ملامت نه بر من تنهاست	۴) مرا به عشق تو اندیشه از ملامت نیست

۸۷- چه زمانی حین تصمیم‌گیری خود، ملاک خطر را مدنظر قرار می‌دهیم؟

- ۱) هنگام طی کردن مسیر، صرفاً بدليل پرداخت هزینه‌های قبلی
- ۲) هنگام نداشتن خرد و دانش کافی در رابطه با آن تصمیم
- ۳) هنگام عدم وجود اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری
- ۴) هنگام داشتن هزینه‌های بالا برای تصمیم‌گیری

۸۸- کدام گزینه در مورد عالی‌ترین مرتبه شناخت صحیح نیست؟

- ۱) رابطه بین حل مسئله و تصمیم‌گیری، عموم و خصوص مطلق است.
- ۲) امام علی (ع) در حکمت ۲۷۴ نهج‌البلاغه، شرط تصمیم‌گیری را رسیدن به یقین می‌داند.
- ۳) در سوالات چهارگزینه‌ای چون با اولویت‌ها سروکار داریم، فعل شناختی‌ای که رخ می‌دهد، تصمیم‌گیری است.
- ۴) برای حل یک سؤال تشریحی، باید پاسخ آن بازآفرینی شود.

۸۹- «کاوه می‌خواهد مقاله‌ای در مورد متون ادبی کلاسیک فارسی بنویسد. او بعد از بررسی ویژگی‌های چند متن، «شاهنامه فردوسی» را به عنوان موضوع مقاله خود برمی‌گزیند و پس از آن به مطالعه روش نوشتمن یک مقاله علمی و تحقیق‌های قبلی در مورد شاهنامه می‌پردازد.» کدام اقدام او با مرحله تصمیم‌گیری مورد نظر مناسب است؟

- ۱) انتخاب شاهنامه به عنوان موضوع تحقیق → مرحله چهارم تصمیم‌گیری
- ۲) بررسی ویژگی‌های متون ادبی مختلف → مرحله دوم تصمیم‌گیری
- ۳) مطالعه روش نوشتمن مقاله علمی → مرحله ششم تصمیم‌گیری
- ۴) بررسی تحقیق‌های قبلی در مورد شاهنامه → مرحله پنجم تصمیم‌گیری

۹۰- «روان‌شناسی طبق بررسی‌هایی که روی چند نفر از مراجعین خود انجام داده است، به نظریه‌ای در خصوص علت «اضطراب اجتماعی» رسیده است. او خیلی مشتاق است این نظریه را برای درمان افراد مبتلا به این اختلال به کار گیرد و در نتیجه به دنبال پژوهش‌هایی می‌گردد که به این عامل، به عنوان عامل اصلی این اختلال، توجه کرده باشند تا بتواند نظر خود را مستند سازد.» در این مثال چه عاملی ممکن است تصمیم‌گیری او را در خصوص اعتبار نظریه‌اش مخدوش کند؟

۱) کوچک شمردن خود	۲) سوگیری تأیید	۳) اعتماد افراطی	۴) کنترل نکردن هیجانات

برنامه راهبردی دوازدهم انسانی - سال تعمیل ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

عنوان بالإنجليزية	عنوان بالفارسية	نوع دراسة	مدة الدراسة	كلية أو معهد	الموضوع
Drugs and their effects on the heart and blood vessels	دواء وتأثيراته على القلب والأوعية الدموية	دراسات عليا	٣ سنوات	جامعة طهران	الدواء
Effect of some drugs on the heart and blood vessels	تأثير بعض الأدوية على القلب والأوعية الدموية	دراسات عليا	٣ سنوات	جامعة طهران	الدواء
Effect of some drugs on the heart and blood vessels	تأثير بعض الأدوية على القلب والأوعية الدموية	دراسات عليا	٣ سنوات	جامعة طهران	الدواء

نحوه از آزمون	نحوه از پیشروی	تاریخ ۳	جغرافیا ۳	جامعه‌شناسی ۳
زوح کتاب فارسی به (در هفدهسالگی مجهود را باساخت چند)	زوح کتاب حامیه شناسی با به (در هفدهسالگی مجهود را باساخت چند)	زوح کتاب فارسی به (در هفدهسالگی مجهود را باساخت چند)	زوح کتاب حامیه شناسی با به (در هفدهسالگی مجهود را باساخت چند)	زوح کتاب حامیه شناسی با به (در هفدهسالگی مجهود را باساخت چند)
نحوه از پیشروی	نحوه از پیشروی	نحوه از پیشروی	نحوه از پیشروی	نحوه از پیشروی
لیش روی سریع فر	لیش روی سریع فر	لیش روی سریع فر	لیش روی سریع فر	لیش روی سریع فر

تفصیل آزمون	نحوه اریکسون	نحوه اریکسون	نحوه اریکسون	نحوه اریکسون
منطق	فلسفه دو ازدحام	فلسفه دو ازدحام	فلسفه دو ازدحام	فلسفه دو ازدحام
روان‌شناسی	فلاسفه پارادigm	فلاسفه پارادigm	فلاسفه پارادigm	فلاسفه پارادigm
القصداد				
القصداد و پیش‌رفت (درست - بازدید)	پیش‌روی سوچیغ تفر فلسفه دو ازدحام	فلاسفه دو ازدحام	فلاسفه دو ازدحام	فلاسفه دو ازدحام
الکبر و بیوش متضمنی ۱۷۰۶	چیزی استان (۱) چیزی استان (۲) فیلیه شرطی و قیاس استانی متضمنی ۱۷۰۶	درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام متضمنی ۱۷۰۶	درس مشتمل علی پلکه (پسته دوم) درس مشتمل علی پلکه (پسته دوم) درس مشتمل علی پلکه (پسته دوم) متضمنی ۱۷۰۶	درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام درس نیمه‌انقلابی در جهان اسلام متضمنی ۱۷۰۶
متضمنی ۱۷۰۶	نیمال دوام دو ازدحام (ردی: باید - هر کوچه دوستی)	نمایند (نشسته به دو ازدحام)	نمایند (نشسته به دو ازدحام)	نمایند (نشسته به دو ازدحام)

برنامه راهبردی منابع درس‌های اختصاصی پایه دوازدهم انسانی - سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۲)

آزمون ۲۰ بهمن ماه ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱ صبح

۱۱۰ سؤال (۷۵ سؤال اجباری + ۳۵ سؤال اختیاری)

این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید	معمول آنچه آموزان در هر رده نرازی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					نام درس
شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
	۱	۲	۳	۵	۶	عربی، زبان قرآن
	۱	۲	۴	۶	۷	تاریخ و جغرافیا
	۱	۲	۳	۵	۶	فلسفه و منطق
	۱	۲	۴	۵	۷	اقتصاد

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳) و (۲)	۲۰	۹۱	۲۰
۲	اجباری (پیش‌روی سریع‌تر)	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۰	۱۰
۳	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۱۱	۱۰
۴	اجباری (پیش‌روی سریع‌تر)	تاریخ (۳)	۵	۱۲۱	۵
۵	انتخابی (زوج درس)	تاریخ (۱)	۵	۱۲۵	۵
۶		تاریخ (۲)	۵	۱۲۶	۵
۷	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۳۱	۵
۸	انتخابی (زوج درس)	جغرافیا (۳)	۵	۱۳۵	۵
۹		جغرافیا (۱)	۵	۱۳۶	۵
۱۰	اجباری	جغرافیا (۲)	۵	۱۴۱	۵
۱۱	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۴۵	۵
۱۰	اجباری (پیش‌روی سریع‌تر)	فلسفه دوازدهم	۵	۱۴۶	۵
۱۲	اجباری	منطق	۵	۱۵۱	۵
۱۳	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۵۵	۵
۱۰	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۷۰	۱۰
۱۰	اجباری	منطق	۵	۱۷۵	۵
۱۱	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۸۰	۱۰
۱۲	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۰
۱۳	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۹۰	۱۰
				۱۹۱	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، علی حسینی‌نوه، امیر زوانوز، سعید عزیزخانی، فرشید کریمی، امیر محمودیان، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، محمدامین داداش‌فام، سید علیرضا علیویان، فرهاد علی‌نژاد، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، شیوا نظری
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آزیتا بیدقی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری، حبیبه محبی، سمیه محمدی مصیری، سید محمد مدنی دینانی، آرش مرتضائی فر
روان‌شناسی	محمد حبیبی، محمد صمدی زاداسفنگر، نیلوفر طالبی، مهسا عفتی
عربی زبان قرآن	محمود بادیرین، ولی برجمی، ابوالفضل تاجیک، علی رسولی، حسین رضائی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیروودی، روح‌الله گلشن، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، خالد مشیرپناهی، آیدین مصطفی‌زاده، فاطمه منصورخاکی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، صفا حاضری، علیرضا رضایی، امیرحسین کاروین، علی محمد کریمی، محمد ملک‌آبادی‌زاده، جواد میربلاوکی، رؤیا نیلچی، میلان هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، سبا جعفرزاده صابری، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنچف، علیرضا نصیری
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	ویراستار رتبه برتر کنکور	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی، علی مرشد	—	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	سپیده فتح‌الله‌ی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	کوثر شاه‌حسینی	کوثر شاه‌حسینی	—	آرش مرتضائی‌فر، مهتاب شیرازی	سجاد حقیقی‌بور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، سعیده سعیدی	محمد صمدی زاداسفنگر	محمد صدرًا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشلی ابراهیمی	—	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	زهرا دامیار	زهرا دامیار	—	فاطمه عزیزی	عطیه محلوجی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	محمدعلی یوسفی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	مرتضی عزیزی	—	سجاد حقیقی‌بور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آراء	مهرشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

عربی (۳):

ثلاث قصص قصيرة

(متن و قواعد درس ۳)

صحفهای ۳۷ تا ۴۶

عربی (۲):

تأثير اللّغة الفارسية

على اللّغة العربية

الّمشتق

درسهای ۴ و ۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۸)

٩١- ﴿ أَرْسَلْنَا إِلَى فَرْعَوْنَ رَسُولًا فَقَصَى فَرْعَوْنَ الرَّسُولَ ﴾:

۱) بهسوی فرعون رسولی فرستادیم و فرعون از آن رسول نافرمانی کرد!

۲) رسولی را برای فرعون ارسال کردیم و فرستاده از فرعون تبعیت نکرد!

۳) برای فرعون پیامبر را مبعوث کردیم و فرعون بر آن پیامبر عصیان کرد!

۴) پیامبری را بهسوی فرعون مبعوث کردیم و آن پیامبر بر فرعون عصیان کرد!

٩٢- «فِي أَحَدِ أَيَّامِ الصَّيفِ أَوْصَلَ شَابٌ نَفْسَهُ إِلَى أَصْدِقَائِهِ الْكَثِيرِينَ وَعَزِمَ أَنْ يَسْبِحْ مَعَهُمْ فِي الْبَحْرِ وَلَكِنَّ ضَغْطَ الْمَاءِ الشَّدِيدُ لَمْ يَكُنْ يُسْمِحْ لَهُمْ فَأَخْذُوا يَعْدُونَ إِلَى الشَّاطَئِ!»:

۱) در یکی از روزهای تابستان جوانی خود را به دوستان بسیار خویش رساند و تصمیم گرفت با آنان در دریا شنا کند ولی فشار شدید آب به آن‌ها اجازه نمی‌داد، پس شروع کردند به بازگشت به سمت ساحل!

۲) یک جوان در یکی از روزهای تابستان خود را به دوستان زیادش رساند و تصمیم گرفت با آنان در دریا شنا کند اما فشار بسیار شدید آب به آن‌ها اجازه نداد، پس شروع به بازگشت به سمت ساحل کردند!

۳) در روزی از روزهای تابستان یک جوانی خود را به بسیاری از دوستان خودش رساند و تصمیم گرفت با آن‌ها در دریا شنا کند اما فشار شدید آب به آن‌ها اجازه نمی‌داد، پس شروع کردند به بازگشت به سمت ساحل!

۴) جوانی در یکی از روزهای تابستان به دوستان بسیار خود رسید و مصمم بود با آن‌ها در دریا شنا کند ولی فشار شدید آب به آن‌ها اجازه نداده بود، پس اقدام به برگشت به سوی ساحل کردند!

٩٣- «وَجَدَتُ الشَّمْسَ أَقْوَى مَصْدِرِ يَكْفِينَا نُورُهَا وَ حَرَارُّهَا، دُونَ أَنْ تَقْرُبَ إِلَيْنَا أَوْ تَبْتَعَ عَنَّا!»:

۱) دیدم خورشید قویترین منبع است که نور و حرارتی، بدون این‌که به ما نزدیک و یا از ما دور شود برایمان کافی است!

۲) خورشید را پُر انرژی‌ترین منبع یافتیم که نورش و حرارتی برایمان کافی است، بدون نزدیکی به ما و دوری از ما!

۳) خورشید را نیرومندترین منبعی یافتیم که نور و حرارت آن، بی‌آنکه به ما نزدیک شود و یا از ما دور شود برای ما کافی باشد!

۴) این خورشید قدرتمندترین منبعی است که نور و حرارتی برای همه ما کافی می‌باشد بدون آنکه بتواند نزدیک به ما یا دور از ما شود!

٩٤- «مَا أَجْلَسَ أَحَدًا عِنْهُ إِلَّا بِنَتَهِ الصُّغْرَى وَ هَذَا سَبَبٌ إِنْزِاعَاجَ أُولَادِهِ الْآخَرِينَ إِنَّ أَبَاهُمْ لَمْ يُفْرَقْ بَيْنَهُمْ حَتَّى الْآنِ وَ إِنْ كَانَ حُبُّ الْآبَاءِ لِبَنَاتِهِمْ حُبًّا آخَرَ!»:

۱) فقط دختر کوچکترش را نزد خود نشاند و این باعث شد فرزندان دیگر آزرده شوند پدرشان تاکنون بین آن‌ها فرق نگذاشته است هرچند که علاقه پدران به دختران خود علاقه‌ای دیگر باشد!

۲) کسی را بجز دختر کوچکش نزد خود نشاند و این سبب آزرده‌گی فرزندان دیگرش شد، چرا پدرشان بین آن‌ها تابه‌حال فرق می‌گذاشت؟ اگرچه علاقه پدران به دختران علاقه دیگری است!

۳) بجز دختر کوچکترش کسی را نزد خود نشانید و این باعث ناراحتی فرزندان دیگرش شد، تاکنون پدرشان بینشان تفاوت نگذاشته است، هرچند که عشق پدران نسبت به دخترانشان عشق دیگری باشد!

۴) تنها دختر کوچکتر خود را نزدش نشاند و این سبب آزرده شدن فرزندان دیگرش گردید، برای چه پدرشان الان بین آن‌ها فرق می‌گذارد؟ اگرچه پدران عشقی دیگر به دخترانشان دارند!

۹۵- «قد تغير تلفظ بعض المفردات الأجنبية في اللغات المختلفة بسبب كثرة استعمالها بين الناس و تبدلت أيضاً عدة حروف منها إلى حروف قريبة من مخارجها!»:

- ۱) گاهی تلفظ بعضی از کلمات بیگانه در زبان‌های مختلفی به علت زیادی استعمالشان میان مردم تغییر می‌کند و تعدادی از حروفشان هم به حروفی نزدیک به مخارج آن‌ها تبدیل می‌شوند!
- ۲) تلفظ برخی از واژگان بیگانه در زبان‌های مختلف به دلیل زیادی کاربردشان میان مردم تغییر یافته و چندین حرف از آن‌ها نیز به حروفی نزدیک به مخارج آن‌ها تبدیل گشته‌اند!
- ۳) گاهی در زبان‌هایی مختلف تلفظ بعضی از کلمات بیگانه به سبب کاربرد زیادشان بین مردم تغییر می‌یابد و چندین حرف آن‌ها به حروفی نزدیکتر به مخارج آن‌ها تبدیل می‌شوند!
- ۴) تلفظ برخی از کلمات خارجی در زبان‌های مختلف به سبب کاربرد زیادشان نزد مردم تغییر کرده و تعدادی از حروفشان را به حرف‌هایی نزدیک به مخارج آن‌ها تبدیل کرده‌اند!

۹۶- عین الصحيح:

- ۱) يُحَكَى أَنَّ شَابًاً كَذَابًاً كَانَ يَتَظَاهِرُ بِالْعَرَقِ لِكَيْ يَضْحَكَ عَلَى أَصْحَابِهِ! حَكَايَةٌ مَّا كَنِنَدَ كَهْ جَوَانِي بِسِيَارِ دَرُوغَّوْ بِهِ غَرَقَ شَدَنْ وَانْمُودَ مَّا كَرَدَ تَا بِهِ دُوسْتَانْشَ بَخَنَدَ!
- ۲) أَنْقَدُوا ذَلِكَ الْطَّفْلَ الصَّغِيرَ بِسُرْعَةٍ فَإِنَّهُ يَكَادَ يَغُرِّقُ! آنَّ كُوْدُكَ كُوْچُكَ رَاهْ بِهِ سُرْعَتْ نَجَاتِ دَادَنَدَ، زِيرَا او نزدیک بود غرق شودا!
- ۳) لَمْ يَنْظُرُونَ إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِ وَ لَا يَلْقَتُونَ إِلَى صَدْقَ حَدِيثِهِ! بِرَاهِيْ چَهْ بِهِ زِيَادِيْ نَمَازَشِ نَگَاهَ مَّا كَنِنَدَ وَ بِهِ رَاسْتَگُويِّ او توجّهِ نَمَى كَنِنَدَ!
- ۴) أَسْأَلُكُ أَنْ تُسَامِحِينِي، سَابِدِلْ لَكَ بَطَاقَةَ الشَّحْنِ! از تو می خواهم که مرا ببخشی، کارت شارژ را حتماً عوض خواهم کرد!

۹۷- عین الصحيح:

- ۱) رُبِّما يَأْكُلُ الْآخِرُونَ مِنْ ثَمَرَاتِ أَشْجَارِ نَفَرْسُهَا! چه بسا دیگران از میوه‌های درختانی بخورند که آن را می‌کاریم!
- ۲) إِنْ تَكُونُوا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ثُغْضَ عُيُونِكُمْ عَنِ الْمَحَارِمِ! اگر از افراد بالیمان باشید، چشمانتان از حرام‌ها برهن نهاده می‌شودا!
- ۳) عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْفَضُوا مِنْ حَوْلِ عَمِيلِ الْعَدُوِّ الْفَظْ! بر شما لازم است که از اطراف مزدوران تندخوی دشمن پراکنده شویدا!
- ۴) قَرَأْتُ قَصْصَ حَيَّةِ مُلُوكِ إِيْرَانَ إِلَّا قَصْتَةَ أَنْوَشَرُوانَ! از میان داستان‌های زندگی پادشاهان ایران، فقط داستان انوشیروان را خواندم!

۹۸- «درختی را که در حیاط بزرگ خانه پدر بزرگم کاشتم، فقط بعد از ده سال میوه می‌دهد!»؛ عین الصحيح:

- ۱) الشَّجَرَةُ الَّتِي غَرَسْتُهَا فِي سَاحَةِ بَيْتِ جَدِّيِ الْكَبِيرَةِ لَا تُثْمِرُ إِلَّا بَعْدِ عَشْرِ سَنَوَاتٍ!
- ۲) الشَّجَرَةُ الَّتِي غَرَسْتُ فِي سَاحَةِ مَنْزِلِ جَدِّيِ الْكَبِيرَةِ تُثْمِرُ إِلَّا بَعْدِ عَشْرَةِ أَعْوَامٍ!
- ۳) لَا تُثْمِرُ شَجَرَةً غَرَسْتُهَا فِي سَاحَةِ مَنْزِلِ جَدِّيِ الْكَبِيرَةِ إِلَّا بَعْدِ عَشْرِينِ سَنَةً!
- ۴) لَا تُثْمِرُ شَجَرَةً كَبِيرَةً غَرَسْتُهَا فِي سَاحَةِ بَيْتِ جَدِّيِ إِلَّا بَعْدِ عَشْرَةِ أَعْوَامٍ!

■■■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٩ - ١٠٣) بما يناسب النص:

قام أحد علماء الأحياء البحريّة بتجربة، وضع سمكة قرش كبيرة في حوض مائي، وأضافَ بعد ذلك مجموعة من الأسماك الصغيرة كطعم للقرش. و كما هو متوقع فقد هجم القرش على الأسماك الصغيرة و أكلها كلها. بعد ذلك، وضع العالم فاصلًا زجاجيًّا قسِّم به الحوض إلى قسمين متساوين، فجعل الأسماك الصغيرة في أحد الجانبين، وسمكة القرش في الجانب الآخر، هجم القرش في الحال، لكنه في هذه المرة اصطدم بالفاصل الزجاجي، إنه استمر في المحاولة دون ملل، كانت الأسماك الصغيرة تسبح بهدوء و أمان. و بعد مرور عدّة ساعات استسلم القرش أخيرًا و توقف عن المحاولة. تم تكرار التجربة مرات عديدة، و كانت عدوانيّة القرش تقلّ في كلّ مرّة، إلى أن استسلم تماماً و توقف عن مهاجمة الأسماك الصغيرة، عندما أزال عالم الأحياء اللوح الزجاجي، لم يُبادر القرش بالهجوم هذه المرة أيضًا، فقد أصبح مؤمنًا تماماً بوجود حاجز خفي بينه وبين الأسماك الصغيرة.

٩٩- ما هو الذي يتوقع العالم؟؛ عين الصحيح:

- ١) وضع سمكة قرش كبيرة في حوض مائي!
 - ٢) مجموعة من الأسماك الصغيرة كطعم للقرش!
 - ٣) هجوم القرش على الأسماك الصغيرة و أكلها!
 - ٤) كما هو متوقع أنّ الأسماك الصغيرة لها طعم كالقرش!
- ١٠٠- ماذا فعل القرش بعدما جعل العالم فاصلًا؟
- ١) سبّح بهدوء و أمان!
 - ٢) استمرّ في هجومه على الأسماك!
 - ٣) حاول دون ملِ للنجاح!
 - ٤) سعى لاصطدام بالفاصل الزجاجي!
- ١٠١- عين ما لا تستنتج من النص:

- ١) كثيرون هم من يفقدون الأمل تماماً بعد تلقيهم الصدمات و فشلهم عدّة مرات!
- ٢) بعض الأحيان نحن نفضل البقاء مُثقلين بهزائم الماضي، و لن ننجح أبدًا!
- ٣) قد نبني في عقولنا مواطن وهمية، في حين أنها ستكون موجودة بعد الآن!
- ٤) علينا المحاولة، فالنجاح قد يكون لنا بعد خطوة واحدة فقط!

■ عين الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (١٠٢ و ١٠٣)

١٠٢- «مجموعة - استسلم - قسم - قام» :

- ١) مجموعة: اسم - مفرد - نكرة - اسم المفعول من فعل ليس له حرف زائد - معرب / نائب الفاعل و مرفوع
 - ٢) قام: فعل - ماضٍ - للغائب (= للمفرد المذكر الغائب) - ليس له حرف زائد / فاعله «أحد»؛ و الجملة فعلية
 - ٣) قسم: مزيد ثلاثي؛ مصدره «تقسيم» - يحتاج إلى المفعول - لا تتغيّر حركة آخره / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 - ٤) استسلم: فعل ماض - مزيد ثلاثي، من باب «استفعال»، و مصدره: استسلام / فعل و فاعله «القرش»؛ الجملة فعلية
- ١٠٣- «توقف - تكرار - مؤمن - أزال» :

- ١) تكرار: اسم - مفرد - مذكر - معرب / فاعل و مرفوع؛ مضاد إلى «التجربة»
- ٢) مؤمن: اسم - مفرد - مذكر - اسم الفاعل من فعل له حرف زائد - نكرة - معرب
- ٣) توقف: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي من باب له حرفان زائدان / فعل و فاعل
- ٤) أزال: فعل - ماضٍ - للمفرد المذكر - مجرّد ثلاثي - متعدّ - للمعلوم / فعل و فاعله «عالم»

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٤ - ١١٠)

١٠٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) تبادل المفردات بين اللغات في العالم يجعلها غريبة في الأسلوب والبيان!
- ٢) كانت سارا تحدث أخاه ولكن ما التفت إليها و هذا سبب الإنزعاج بينهما!
- ٣) ألف الدكتور التونجي كتاباً و سماه معجم المعرفيات الفارسية في اللغة العربية!
- ٤) بلغ الصادق بصدقه ما لم يبلغه الكاذب باحتياله فالصدق من صفات المؤمنين!

١٠٥- «تجري الرياح بما لا تشتهي السفن»؛ عین الأبعد للمفهوم:

- ١) در دایره قسمت، ما نقطه تسلیمیم لطف آنچه تو اندیشی، حکم آنچه تو فرمای!
- ٢) در خرابات طریقت ما به هم منزل شویم کاین چنین رفته است در عهد ازل تقدير ما!
- ٣) مکن به نامه سیاهی، ملامت من مست که آگه است که تقدير بر سرش چه نوشت؟!
- ٤) باد ما و بود ما، از داد توست هستی ما جمله از ایجاد توست!

١٠٦- عین عباره يترجم فيها حرف «ال» كاسم إشارة:

- ١) رأيت معلماً يذهب إلى المدرسة مسروراً، ذلك المعلم نكلم عن درسه الحديث!
- ٢) ذهبت إلى غابات مازندران في الأسبوع الماضي؛ الغابات و طبيعتها جميلة جداً!
- ٣) رأيت فلاحين يذهبون إلى الغابة ليغرسوا الأشجار؛ غرس الفلاحون الأشجار الكثيرة!
- ٤) الصين دولة كانت قد واجهت فيروس كورونا للمرة الأولى؛ في الأيام التالية الدول الأخرى واجهتها!

١٠٧- عین عباره لا تشمل على فعل يترجم بشكليين:

- ١) نحنقرأنا مقالة عن تدريس أسلوب الشرط طرحت فيها أساليب رائعة!
- ٢) يغرس صديقي المزارع أشجاراً في مزرعته ثم يعطي أشجاراً كثيرة و مفيدة!
- ٣) نحن سمعنا صوتاً عجيباً في تلك الغابة يقترب مينا لحظةً بعد لحظة!
- ٤) إذا ظنت أنك تقدر على اكتساب رضا الناس فأنت مخطئ جداً!

١٠٨- عین جملة تصف اسم الفاعل:

- ١) حصل المسلمين على علوم مختلفة لم نشاهد مثلها في الماضي!
- ٢) يحترم المعلم طلبة يتعلمون منه طرق التربية والأدب!
- ٣) تحمل مشقات تواجهها في مسیر تقدمك في الحياة!
- ٤) لكل شاعر أبيات خلابة تجذب جميع الناس!

١٠٩- عین عباره يمكن أن تترجمها دون حرف النفي أيضاً:

- ١) لا يحب زملائي اللغة الفرنسية إلا واحداً منهم!
- ٢) لم يتعلم أحد زملائي لغة أخرى لا اللغة الإنجليزية!
- ٣) لا يحب اللغة العربية إلا أحد أصدقائي المقربين!

١١٠- عین أداة «إلا» و هي بمعنى «فقط»:

- ١) لا تقل كلاماً لا نفع لك فيه إلا الحق وإن كان عليك!
- ٢) يا فلاخ؛ إلا تعلم إلا ثمر فسيلة الجوز قبل عشر سنوات!
- ٣) لم يقبل الآباء بنائهم في حفلة يوم الأربعاء إلا واحداً منهم!
- ٤) لم يصدق قولها إلا جماعة من المسلمين فأخذوها عند نبيهم!

عربی (۳)
ثلاث قصص قصيرة
قواعد و تمرین‌های درس
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) - پیش‌روی سریع تو

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة من أو إلى العربية (۱۱۱ - ۱۱۲)

۱۱۱- «أَفْضَلُ الْأَنْسَيِ لِلتَّعْلِيمِ هُمُ الْأَنْبِيَاءُ الَّذِينَ عَلَّمُوا النَّاسَ مَا يَحْتَاجُونَ لِلسَّعَادَةِ وَ فَقَهُوا الْجَاهِلِينَ بِعِلْمِهِمْ!»:

۱) بهترین انسان‌ها برای یادداخت همان پیامبرانی هستند که به مردم آنچه را که برای خوشبختی احتیاج داشتند، یاد دادند و با علم آن‌ها نادانان دانا شدند!

۲) بهترین انسان‌ها برای آموختن همان پیامبرانی اند که به مردم نیازهایشان برای سعادت را یاد دادند و با علمشان نادان‌ها دانا شدند!

۳) بهترین انسان‌ها برای آموژش همان پیامبرانی هستند که به مردم آنچه را برای خوشبختی نیاز دارند، یاد دادند و با علم خود نادانان را دانا کردند!

۴) انسان‌هایی که برای آموختن بهترین هستند، همان پیامبرانی اند که به مردم آنچه را برای سعادت نیاز دارند، یاد دادند و نادان‌ها را با علمشان دانا کردند!

۱۱۲- «نَعَمْ أَنْ هَذِهِ مَبَارَةٌ مُهِمَّةٌ فَإِنْ تَأْخُرَ عَدَّ دَقَائِقٍ يَمْتَلَئُ الْمَلْعُبُ مِنَ الْمُتَفَرِّجِينَ!»:

۱) ما می‌دانیم قطعاً این مسابقه‌ای مهم است که اگر دقایقی تأخیر کنیم، تماشاچیان ورزشگاه را پُر می‌کنند!

۲) می‌دانیم که این مسابقه مهمی است پس اگر چند دقیقه دیر کنیم، ورزشگاه از تماشاچیان پُر می‌شود!

۳) می‌دانیم که این مسابقه، مهم است پس اگر چند دقیقه دیر برویم، ورزشگاه پُر از تماشاچیان می‌شود!

۴) می‌دانیم که اگر چند دقیقه تأخیر کنیم، تماشاچیان برای این مسابقه مهم ورزشگاه را پُر می‌کنند!

۱۱۳- «صَبَحَ امْرُوزَ هُمَّةُ دَانِشَآمْوَازَنَ بِهِ جُزُّ جَوَادٍ در سالن امتحانات حضور یافتند!»؛ عین الصَّحِيحِ:

۱) صباح الیوم حضر جميع الطّلاب في قاعة الامتحانات إلا جواداً!

۲) صباح أحد الأيام الطّلاب حضروا في قاعة الامتحانات جميعاً إلا جواداً!

۳) صباح الیوم ما حضر جميع الطّلاب في صالة الامتحانات إلا جواداً!

۴) صباح أحد الأيام كلّ الطّلاب يحضرون في صالة الامتحانات إلا جواداً!

۱۱۴- «إِنَّ وَعَاءَ الْعِلْمِ وَعَاءٌ يَتَسَعُ بِمَا جُعِلَ فِيهِ!»؛ عین الصَّحِيحِ في الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۱) وعاء: اسم - مفرد مذكر - معرب / الأول: اسم إنّ و منصوب بالفتحة؛ الثاني: مبتدأ و مرفوع بالضمة

۲) يتسع: فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلثي - لازم / مع فاعله جملة فعلية؛ و هي تصف النكرة

۳) جعل: فعل ماض - للغائب - مجرّد ثلثي - متعدّ - مجھول / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۴) العلم: اسم - مفرد مذكر - معرب - معرفة بالعلمية / مضاف إليه و مجرور؛ مضافة؛ وعاء

۱۱۵- « طلب الحاجة من غير أهلها أشد من الموت!»؛ عين المناسب للمفهوم:

- ۱) إنّ في طلب الدنيا إضراراً بالآخرة!
 ۲) طلب الحاجة إلى الناس مذلة للحياة!
 ۳) من لا يُساعد أخاه عند الحاجة فلن يُساعد أبداً!
 ۴) إلهموا أنّ حوائج الناس إليكم من نعم الله عليكم!

۱۱۶- عين ما يوجد فيه التردد:

- ۱) ذهب إلى الصيدلية لشراء الأدوية، لكن الصيدلي لم يكن يبيعها دون وصفة!
 ۲) ييأس الكافرون من روح الله و تزداد كل يوم رحمته لعباده المؤمنين!
 ۳) هذه الفاكهة كانت رخيصة في السوق اليوم و ستكون غالياً غداً!
 ۴) عندما فحص الطبيب صديقي المريض أخبره بمرضه!

۱۱۷- عين الصحيح (في ضبط حركات الحروف):

- ۱) يأكل الناس المشمش مُجففاً و طازجاً!
 ۲) يعيش الناس في مدينتي تعايشاً سلماً!
 ۳) تجهد المعلمة لتعليم تلميذاتها الجتها بالغاً!
 ۴) يلاحظ الناس غيمة عظيمة و رعداً و برقاً في السماء!

۱۱۸- عين ما ليس فيه من أسلوب الإستثناء:

- ۱) ما رأينا في هذه القصيدة شيئاً إلا البلاغة!
 ۲) لا أستطيع أن أسجل صوتاً إلا ما يسمع الآن!
 ۳) على الزميل المؤدب إلا يتكلّم حين تدريس معلميه أبداً!

۱۱۹- عين «صديق» يكون فاعلاً بدون إلا:

- ۱) لا يكون مساعدي في صعوبات الدهر إلا صديقي الحميم!
 ۲) ما قبل ذلك الرجل طول القامة أمام الناس إلا صديقه!
 ۳) ما كمل من بيننا الدراسة إلا الصديق الذي تخرج من جامعة طهران!
 ۴) ما رأيت في الإصطداف الصبّاحي أمس إلا صديقي العزيز!

۱۲۰- عين العبارة التي ما جاء فيها المستثنى منه إلا اسم فاعل:

- ۱) ما انسحب العدة في الحرب إلا واحداً منهم!
 ۲) لا ينجو الناس من البلایا إلا من يرحمه ربّ!
 ۳) ما شاهدت في ساحة المدرسة إلا صادقاً!
 ۴) لم تُعجب المدير أعمالي و أقوالي إلا مُساعدة الزملاء!

درس هفتم: ایران در دوره حکومت رضاشاه
درس هشتم: جنگ جهانی دوم و جهان پس از آن (جهان در فاصله دو جنگ بزرگ)
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۰۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قاریغ (۳)

۱۲۱- کدام گزینه، از نتایج عمدۀ مهار کردن نیروهای رزمی عشاير و اسكان اجباری آنان به وسیله رضاشاه است؟

(۱) مجبور شدن عشاير به فروش زمین‌های خود به دولت

(۲) کسب رضایت طبقات مختلف مردم به ویژه شهربنشینان

(۳) برانگیخته شدن خشم عمومی در سطوح مختلف از اقدامات شاه

(۴) کاهش رونق دامداری و نیازمند شدن کشور از نظر دامی به بیگانگان

۱۲۲- علت اصلی روابط ایران و آلمان در زمان رضاشاه چه بود؟

(۱) ریشه‌های مشترک فرهنگی و آریایی بودن

(۲) مشکلات اقتصادی هر دو کشور پس از جنگ جهانی اول

(۳) سیاست انگلیسی‌ها مبنی بر مساعدت آلمان

(۴) تثبیت موقعیت شاه و تقویت ارتش

۱۲۳- کدام‌یک از موارد زیر جزء عوامل ضعف جامعه ملل در فاصله دو جنگ محسوب نمی‌شود؟

(۱) تصمیمات این نهاد بین‌المللی ضمانت اجرایی لازم را نداشت.

(۲) هدف آن که انعقاد قراردادهای صلح با کشورهای مغلوب در جنگ جهانی اول بود، محقق نشد.

(۳) آمریکا که پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود و چند کشور اروپایی به عضویت این نهاد درنیامندند.

(۴) ژاپن، آلمان و ایتالیا از این نهاد بین‌المللی خارج شدند.

۱۲۴- کدام‌یک از موارد زیر تأثیر بسزایی در روی کار آمدن حکومت‌های دیکتاتوری پس از جنگ جهانی اول، به خصوص در اروپا داشت؟

(۱) ضعف جامعه ملل

(۲) مسائل و مشکلات اقتصادی

(۳) ظهور مکاتب فکری و سیاسی قرن بیستم

۱۲۵- الگوی توسعه سیاسی- اقتصادی ژاپن در نیمة دوم قرن نوزدهم به کدام‌یک از گزینه‌های زیر نزدیکتر است؟

(۱) تکیه بر ریشه‌های اصیل خود با تأکید بر خودکفایی و سخت‌کوشی

(۲) سرمشق قرار دادن کشورهای غربی و دنباله‌روی از راه آن‌ها

(۳) انقلاب میجی و برپایی یک حکومت ملوک‌الطاویفی

(۴) تأسیس یک نظام دیکتاتوری تک‌حزبی و اجرای برنامه‌های اقتصادی تولیدی و عمرانی

درسن هشتم: جنگ جهانی دوم و
جهان پس از آن
(از ابتدای جنگ جهانی دوم)
درسن نهم: نهضت ملی شدن
صنعت نفت ایران
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختباری است.

تاریخ (۳) - پیش‌روی سریع قر

۱۲۶- در جریان جنگ دوم جهانی با حمله کدام کشورها به شمال آفریقا، سرتاسر این منطقه تبدیل به صحنه جنگ شد؟

۲) ایتالیا، فرانسه و آمریکا

۱) انگلستان، آلمان و فرانسه

۴) انگلستان، ژاپن و ایتالیا

۳) ایتالیا، آلمان و ژاپن

۱۲۷- به موجب کدام‌یک از وقایع زیر، ایالات متحده آمریکا رسماً وارد جنگ جهانی دوم شد؟

۱) آشکار شدن کمک‌های مالی و تجهیزاتی آمریکا به انگلستان

۲) حمله ژاپنی‌ها به ناوگان ایالات متحده آمریکا در اقیانوس آرام

۳) بمباران اتمی شهرهای هیروشیما و ناگاساکی توسط دولت آمریکا

۴) اشغال قسمت غربی آلمان توسط نیروهای انگلیسی و آمریکایی

۱۲۸- انگلستان در سال ۱۹۱۷ م، با اتخاذ کدام سیاست نسبت به ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین مساعدت کرد؟

۲) قیومیت بر سرزمین فلسطین

۱) صدور اعلامیه بالغور

۴) فشار بر شبکه صهیونیسم بین‌الملل

۳) کوچاندن یهودیان به فلسطین

۱۲۹- کدام‌یک از مصاديق زیر، صرف‌نظر از تحقق یا عدم تحقیق شان، در حکم اتخاذ سیاست موازنۀ مثبت تلقی می‌شود؟

۱) واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی توسط قوام‌السلطنه

۲) مخالفت مجلس شانزدهم با تصویب قرارداد الحاقی گس-گلشاپیان

۳) اعتراض نمایندگان مجلس شورای ملی به قرارداد نفتی ۱۹۳۳ ایران و انگلستان

۴) لغو یک طرفه امتیازنامه ناکس دارسی توسط رضاخان ازمون وی ای پی

۱۳۰- چرا مصدق اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد؟ زیرا ...

۱) این کشور با فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس، به تهدید نظامی ایران پرداخت.

۲) انگلستان ضمن خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت، خرید نفت از کشور ایران را تحریم کرد.

۳) دولت این کشور پرداخت بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر آن را نپذیرفت.

۴) به منظور رد خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، از انگلستان در دیوان بین‌المللی لاهه شکایت کرد.

فصل سوم: ایران در
عصر باستان
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۸۶ تا ۸۹

در این بخش، از میان سوالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ «یا» به سوال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۱)

۱۳۱- مهمترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان کدام‌اند؟

(۲) سنگنوشته‌ها و لوح‌های گلی

(۱) بنها و کتاب‌های دینی یهودیان

(۴) نوشه‌های مورخان یونانی و رومی

(۳) خدای‌نامه‌ها و کتبیه‌ها

۱۳۲- کدام‌یک از مناطق زیر در عهد باستان به ترتیب در ساخت «مس، مفرغ و ظروف سنگ صابونی» تبحر داشتند؟

(۲) شهداد - لرستان - تپه یحیی

(۱) لرستان - کرمان - کرمان

(۴) تل ابلیس - بافت - جیرفت

(۳) جیرفت - تپه زاغه - لرستان

۱۳۳- چرا فرمانروایان سومری و آکدی، به سرزمین ایلامی‌ها به صورت پیاپی لشکرکشی می‌کردند؟ زیرا...

(۱) با این حملات، مانع از اتحاد حاکمان محلی ایلام و تشکیل پادشاهی مستقلی در همسایگی خود می‌شدند.

(۲) سیاست توسعه طلبانه نظامی گسترده‌ای را در خارج از مرزهای خود پیش گرفته بودند.

(۳) اقتصاد سرزمین بین‌النهرین، نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود.

(۴) به دنبال یکسان‌سازی فرهنگی و تحت تأثیر قراردادن دین، خط و زبان آن‌ها بودند.

۱۳۴- داریوش یکم به چه منظوری به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد؟

(۲) فروخواندن شورش شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر

(۱) تصرف این مناطق و دست‌یابی به ثروت آن‌ها

(۴) دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی

(۳) دفع شورش گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت

۱۳۵- به چه دلیل آتنی‌ها، اهالی شهر میلتوس را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند؟

(۱) یونانی‌ها در نبرد دریایی در تنگه سالامیس به پیروزی دست یافتند.

(۲) نقشی که حکومت هخامنشی در روابط دولت- شهرهای یونانی به‌ویژه در جریان جنگ‌های پلوپونزی ایفا کرد.

(۳) یونانی‌ها به دنبال جبران شکست خود در نبرد ماراتن برآمدند.

(۴) آتنی‌ها از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند.

فصل دوم: ظهور اسلام
فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام
تا پایان صفویه
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۱۳۶ - کدام گزینه از اقدامات مهم منصور، خلیفه عباسی جهت ثبیت خلافت است؟

۱) واگذاری اداره امور خلافت به خاندان برمکی

۲) تشکیل سپاهی از ترکان در سرحدات موارع النهر

۳) بنای شهر بغداد به عنوان پایتخت عباسیان

۴) مهار قیام‌های علویان

۱۳۷ - کدام اقدام منسوب به عبدالملک مروان از خلفای اموی است؟

۱) به دستور وی خط و زبان دیوان از فارسی به عربی برگردانده شد. ۲) به حمایت از طرفداران علوم عقلی و علم کلام برخاست.

۳) دیوان جند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد. ۴) وزیر را در رأس تشکیلات دیوانی قرار داد.

۱۳۸ - در کدام گزینه ترتیب زمانی نبردهای میان ایرانیان با اعراب مسلمان در قرن اول هجری، به درستی بیان شده است؟

۱) شکست سپاه ایران در نبرد قادسیه - پیروزی سپاه ایران در جنگ جسر یا پل - شکست بقایای ارتش ساسانی در جلو لا - پیروزی اعراب مسلمان در

جنگ نهاوند

۲) شکست بقایای ارتش ساسانی در جلو لا - پیروزی سپاه ایران در جنگ جسر یا پل - شکست سپاه ایران در نبرد قادسیه - پیروزی اعراب مسلمان در

جنگ نهاوند

۳) پیروزی سپاه ایران در جنگ جسر یا پل - شکست سپاه ایران در نبرد قادسیه - شکست بقایای ارتش ساسانی در جلو لا - پیروزی اعراب مسلمان در

در جنگ نهاوند

۴) پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهاوند - پیروزی سپاه ایران در جنگ جسر یا پل - شکست سپاه ایران در نبرد قادسیه - شکست بقایای ارتش

ساسانی در جلو لا

۱۳۹ - کدامیک از سلسله‌های زیر را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتونه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای

برخوردار بودند؟

۱) طاهریان و علویان

۲) سامانیان و آل بویه

۳) سامانیان و زیاریان

۱۴۰ - کدام سلسله‌های ایرانی در شکوفایی علوم در سده‌های سوم تا پنجم هجری نقش بسزایی داشتند و مهم‌ترین مراکز آموزشی در آن دوره کدام بود؟

۱) طاهریان و صفاریان - نظامیه‌ها

۲) سامانیان و آل بویه - مساجد

۳) طاهریان و صفاریان - مساجد

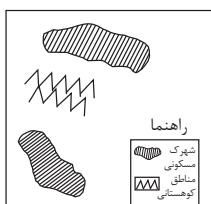

درس چهارم: مدیریت
حمل و نقل
فنون و مهارت‌های
جغرافیایی (۲)
صفحه‌های ۵۹ تا ۸۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۴۱- کدام گزینه، با توجه به تصویر زیر، «مسیر پیشنهادی مناسبی» برای «اتصال دو شهرک مسکونی» است؟

(۱) ساخت طولانی‌ترین مسیر بدون حفر تونل

(۲) ساخت کوتاه‌ترین مسیر از طریق حفر تونل

(۳) ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه با احداث تونل کوتاه

(۴) ترکیبی از مسیر طولانی و کوتاه با احداث تونل بلند

۱۴۲- چرا برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند تا از حمل و نقل چندوجهی استفاده شود؟

(۱) زیرا کاربرد حمل و نقل چندوجهی باعث می‌شود تا حمل و نقل به شیوه امن‌تری انجام شود.

(۲) به دلیل این‌که با استفاده از دو یا چند شیوه در حمل و نقل می‌توان هزینه‌های حمل و نقل را اندکی نسبت به قبل کاهش داد.

(۳) زیرا استفاده از حمل و نقل چندوجهی باعث می‌شود بتوانیم زمان و هزینه حمل و نقل را به‌طور خوبی مدیریت کنیم.

(۴) به‌دلیل این‌که در صورت وقوع حادثه، استفاده از حمل و نقل چندوجهی باعث می‌شود که بخشی از خسارت‌ها و ضررها به خودی خود جبران شود.

۱۴۳- «در شهر فرضی «الف»، برای بهبود حمل و نقل شهری، به دنبال انتخاب راه حلی بهینه هستیم، بودجه اولیه در دسترس در این شهر، تقریباً کم است.

از سوی دیگر این شهر نزدیک کارخانه‌های آلاینده هوا است و مشکل آلایندگی در آن‌جا، نگرانی جدی به حساب می‌آید. بهترین انتخاب برای

حمل و نقل در این شهر کدام گزینه می‌تواند باشد؟

(۱) تراموا

(۲) اتوبوس‌های برقی

(۳) اتوبوس‌های تندرو (BRT)

۱۴۴- کدام یک از گزاره‌های زیر در رابطه با مدیریت حمل و نقل شهری صحیح نیست؟

(۱) در مدیریت حمل و نقل شهری، باید دسترسی عادلانه همه اشاره به وسائل حمل و نقل با حداقل هزینه در نظر گرفته شود.

(۲) تعیین محدوده‌های ممنوع برای رفت‌وآمد خودروهای شخصی برای بهبود حمل و نقل شهری مفید است.

(۳) احداث بزرگراه‌ها و خرید و تعمیر ناوگان حمل و نقل شهری یکی از مشکلات حمل و نقل در شهرهای بزرگ است.

(۴) تعیین محدوده طرح ترافیک روزانه مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری است.

۱۴۵- کدام مورد متن را به درستی تکمیل می‌کند؟

«با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. به عنوان مثال

ساکنان کلان‌شهر مشاهده می‌کنند.»

(۱) پاریس، به‌دلیل ساعت واقعی یا استاندارد متفاوت نسبت به تهران، طلوع خورشید را زودتر

(۲) پاریس، به‌دلیل ساعت رسمی یا واقعی متفاوت نسبت به تهران، طلوع خورشید را دیرتر

(۳) تهران، به‌دلیل ساعت واقعی یا رسمی متفاوت نسبت به پاریس، طلوع خورشید را دیرتر

(۴) تهران، به‌دلیل ساعت واقعی یا محلی متفاوت نسبت به پاریس، طلوع خورشید را زودتر

درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع
مخاطرات طبیعی
(تا پایان سیل)
صفحه‌های ۸۱ تا ۹۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

جغرافیا (۳) - پیش‌روی سریع تر

۱۴۶ - کدام عبارت در مورد زمین‌لرزه‌ها نادرست است؟

الف) همه زمین‌لرزه‌ها خطرناک هستند.

ب) میزان تخریب و خسارت‌های ناشی از نزدیک شدن گسل‌های همگرا نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است.

ج) شدیدترین تنفس زمین‌لرزه در نقطه کانونی آن روی می‌دهد.

د) در زمین‌لرزه‌ها، شدت زمین‌لرزه با ریشه و بزرگی آن با مرکالی اندازه‌گیری می‌شود.

۴) «ب» - «د»

۳) «ب» - «ج»

۲) «الف» - «ب»

۱) «الف» - «د»

۱۴۷ - کدام عبارت در مورد کانون زمین‌لرزه نادرست است؟

۱) هرچه عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد، تخریب و خسارت کاهش می‌یابد.

۲) کانون زمین‌لرزه نقطه‌ای در عمق زمین است که انرژی انباسته شده در سنگ در آنجا تشديد می‌شود.

۳) فشار مداوم نیروهای زمین ساخت ذخیره شده در اطراف قطعات گسل‌ها با جایه‌جایی دو قطعه گسلی آزاد می‌شود.

۴) مرکز سطحی زمین‌لرزه منطقه‌ای از سطح زمین است که روی کانون زلزله قرار دارد.

۱۴۸ - چه زمانی سیل می‌تواند خسارت‌بار شود و در کدام فصل احتمال آن بیشتر است؟

۱) حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدھی آن بیشتر شود - پاییز و بهار

۲) حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدھی آن بیشتر شود - زمستان و اوایل بهار

۳) دبی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سریز شود - زمستان و اوایل بهار

۴) دبی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سریز شود - پاییز و بهار

۱۴۹ - عبارات کدام گزینه در رابطه با عوامل مؤثر در وقوع سیل صحیح است؟

الف) بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش آرام و طولانی جاری می‌شوند.

ب) کار شبکه زهکشی، جمع‌آوری و تخلیه آب حاصل از بارش در سطح زمین است.

ج) در حوضه‌های کشیده، مدت زمان کمتری سپری می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند.

د) هر قدر حوضه آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد آبدھی آن نیز بیشتر است.

۴) «الف» - «د»

۳) «الف» - «ج»

۲) «ب» - «د»

۱) «ب» - «ج»

۱۵۰ - کدام مورد، عبارت زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«برخی اقدامات نادرست انسانی نظیر ...، منجر به وقوع سیل می‌شود.»

۱) احداث پل‌هایی با پایه‌های متعدد و متعاقب آن تنگ شدن مسیر آبراهه‌ها

۲) تنگ شدن مسیر آبراهه‌ها بهدلیل ریختن انواع نخاله‌های ساختمانی به آن‌ها

۳) تنگ شدن مسیر آبراهه‌ها و افزایش سرعت آن‌ها بهدلیل ساخت‌وساز دیواره‌های سیمانی

۴) کاهش پوشش گیاهی، افزایش نفوذپذیری خاک و سرعت رواناب در اثر چرای بی‌رویه دام

فصل دوم: جغرافیای
طبیعی ایران
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۳ تا ۶۰

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالاتی «یا» به سوالاتی «یا» پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۱۵۱- کدام گزینه با علت «تشکیل کمربند کم فشار حاره‌ای» در اطراف خط استوا و ایجاد «کمربندهای خشک و

بیابانی» کره زمین مطابقت دارد؟

- ۱) گرم بودن و صعود هوا - کمربند کم فشار جنب حاره‌ای
 ۲) سنگینی و فرونشینی هوا - کمربند کم فشار جنب حاره‌ای
 ۳) سنگینی و فرونشینی هوا - کمربند پرفشار جنب حاره‌ای
 ۴) گرم بودن و صعود هوا - کمربند پرفشار جنب حاره‌ای
- ۱۵۲- کدام گزینه در رابطه با مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران به درستی بیان شده است؟
- ۱) در فصول گرم سال وارد ایران شده و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق می‌شود.
 ۲) در دوره گرم سال وارد کشور شده و موجب ریزش باران و تأمین منابع آب می‌شود.
 ۳) رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران را به همراه دارد.
 ۴) در دوره سرد سال وارد کشور شده و موجب سردی هوا و بارش در سواحل خزر می‌شود.

۱۵۳- کدام گزینه با مشخصات بیابان‌های ایران مطابقت ندارد؟

- ۱) بیابان‌های واقع در مناطق داخلی کشور بهدلیل دوری از منابع رطوبتی شمالی و جنوبی بارندگی اندکی دارند.
 ۲) در مناطق جنوبی کشور هوای سرد و سنگین فرو می‌نشینند و موجب بالا رفتن رطوبت و بارش اندک در این بیابان‌ها می‌شود.
 ۳) عمدتاً بیابان‌هایی که در مرزهای شرقی کشور قرار گرفته‌اند زمستان‌های سردی را تجربه می‌کنند.
 ۴) در فصل زمستان، بیابان لوت زمستان ملایم‌تری را نسبت به دشت کویر پشت سر می‌گذارد.

۱۵۴- کدام جمله، دلیل مناسبی برای عبارت تدوین شده است؟

«سفیدرود و هراز از طولانی‌ترین رودهایی هستند که به دریای خزر وارد می‌شوند.»

- ۱) پُرآب‌ترین رودهای این حوضه آبریز هستند.
 ۲) از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند.
 ۳) سرچشمۀ رودهای متعددی در حوضه آبریز هستند.
 ۴) براساس شکل زمین و شبیب ناهمواری جریان می‌یابند.

۱۵۵- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«رودهایی که از کانون‌های آبگیر سرچشمه می‌گیرند ممکن است در ... جریان یابند و کانون‌های آبگیر اتفاقی در ... شکل می‌گیرند.»

- ۱) جهات مختلف - کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک
 ۲) جهات مختلف - کوهستان‌هایی که ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند
 ۳) به سمت حوضه آبریز خارجی - کوهستان‌هایی که ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند
 ۴) به سمت حوضه آبریز داخلی - کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک

فصل دوم: نواحی طبیعی

فصل سوم: نواحی انسانی

(درس‌های ۵ و ۶)

منعطف‌های ۵۳ تا ۸۲

اگر به سوال‌های ۱۵۱ تا ۱۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سوال‌های ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۵۶- کدام گزینه مقایسه درستی میان دو مفهوم بوم‌سازگان و زیست‌بوم ارائه کرده است؟

۱) گاهی یک زیست‌بوم در یک ناحیه به‌دلیل ویژگی‌های مشابه با زیست‌بوم‌های دیگر در سایر نواحی همسان هستند.

۲) هر اکوسیستم از تعدادی بیوم تشکیل شده است و یک ناحیه خاص را به‌وجود می‌آورد.

۳) یک اکوسیستم به دو بخش زنده و غیرزنده تقسیم می‌گردد که گیاهان تنها موجودات زنده تولیدکننده آن هستند.

۴) بوم‌سازگان نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند.

۱۵۷- با توجه به هرم مقابل، کدام گزینه عبارت نادرستی را درباره انواع نواحی زیستی بیان می‌کند؟

۱) حرکت به سوی رأس هرم با تمرکز و تراکم زیاد جمعیت در این نواحی همراه است.

۲) امکان گردشگری، قابلیت مشابه بین این سه نواحی زیستی می‌باشد.

۳) نواحی بیابانی و کوهستانی از نظر دسترسی به معادن، از استعداد زیادی برخوردار هستند.

۴) وسعت نواحی ساحلی نسبت به نواحی بیابانی سطح بیشتری از زمین را شامل می‌شود.

۱۵۸- با توجه به عبارات زیر، کدام گزینه در مورد زبان به عنوان یکی از شاخص‌های فرهنگی درست است؟

الف) امروزه از زبان انگلیسی در اغلب نرم‌افزارهای رایانه‌ای و در متون علمی و تحقیقاتی بین‌المللی استفاده می‌شود.

ب) اغلب کشورهای جهان یا نواحی سعی می‌کنند زبان ملی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ کنند.

۱) ثبات در الگوی پراکندگی زبان‌ها - تنوع زبانی

۱) تنوع زبانی - تغییر در الگوی پراکندگی زبان‌ها

۴) پخش فرهنگی - تغییر در الگوی پراکندگی زبان‌ها

۳) پخش فرهنگی - تنوع زبانی

۱۵۹- کدام عبارت با مفهوم پخش فرهنگی مطابقت بیشتری دارد؟

۱) در چند دهه اخیر رقابت بین کشورهای تولیدکننده برای ساختن هواپیماهای بزرگ‌تر، موجب تغییرات و تحولات زیادی در حمل و نقل هوایی شده است.

۲) بزرگ‌ترین هواپیمای مسافربری جهان که در سال ۲۰۰۷ میلادی تولید و به بازار عرضه شد، هواپیمای ایرباس A380 است.

۳) طی جنگ جهانی دوم اولین هواپیمای جت در آلمان ساخته شد.

۴) کشورهای آمریکا و چین بیشترین تعداد حمل و نقل مسافر و بار را از طریق هوایی دارند.

۱۶۰- از عبارت زیر، کدام مورد برداشت می‌شود؟

«قصر الحمرا از شاهکارهای معماری اسلامی در اسپانیا به شمار می‌رود.»

۱) فرایند یکسان‌سازی فرهنگ‌ها و توسعه فرهنگ برخی کشورها، در بعضی نواحی دنیا مشهود است.

۲) گاهی دو ناحیه فرهنگی به هم خیلی نزدیک‌اند و یک پدیده فرهنگی در اثر تماس مستقیم مردم انتقال می‌یابد.

۳) پدیده پخش فرهنگی گاهی در قالب وسعت‌یافتن حوزه یک دین از محل پیدایش آن بروز پیدا می‌کند.

۴) دین یکی از شاخص‌های مهم فرهنگی است که بر قوانین اجتماعی و شهرنشینی در نواحی مختلف جهان مؤثر بوده است.

درس هفتم: عقل در فلسفه
(قسمت اول)

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)
صفحه‌های ۵۲ تا ۶۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری است.**
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام مورد درباره «عقل به عنوان دستگاه تفکر» به درستی بیان نشده است؟

۱) انسان به کمک این ابزار به دانش‌ها و حقایق دست می‌یابد.

۲) این مرتبه از عقل هم جنبه نظری دارد و هم جنبه عملی.

۳) تشخیص گمراه‌کنندگی یک مکتب و دین با کمک این ابزار ممکن است.

۴) آموختن علمی همچون ریاضی و فیزیک، باعث تقویت استعداد عقلی فرد می‌شود.

۱۶۲- کدام گزینه درباره عقول درست است؟

۱) عقول چون مجرّدند، پس باید واجب بالذات باشند.

۲) برخی فرشتگان را می‌توان همان عقول متغیر دانست.

۳) برای فهم حقایق اشیا نیازی به تهذیب نفس ندارند و آن‌ها را شهود می‌کنند.

۴) روح وقتی از ماده و جسم مجرد باشد، تبدیل به عقل می‌شود.

۱۶۳- کدام مورد درباره عقل عملی براساس دیدگاه ارسطو درست است؟

۱) معیار خوبی و بدی اخلاقی انسان را توصیف می‌کند.

۲) افعال اختیاری انسان را تعیین می‌کند.

۳) در فلسفه ارسطو بی‌استفاده و بدون کاربرد است.

۱۶۴- ارسطو عقل انسان را براساس ... آن تقسیم می‌کند و این امر تقسیم می‌شود به ...

۱) موضوع - تفکراتی که در حیطه استدلال‌های تجربی قرار می‌گیرند و آن‌هایی که استدلال عقلی محض هستند.

۲) روش - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

۳) موضوع - شناخت چیزهایی که انسان در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

۴) روش - تفکراتی که در حیطه استدلال‌های تجربی قرار می‌گیرند و آن‌هایی که استدلال عقلی محض هستند.

۱۶۵- کدام مورد درباره دیدگاه فیلسوفان دوره جدید اروپا درست است؟

۱) برخی عقل‌گرایان مسیر فیلسوفان دوره دوم حاکمیت کلیسا را ادامه دادند و به هدف آنان رسیدند.

۲) برخی تجربه‌گرایان معتقد بودند تعقل محض ممکن است به واقعیت برسد، ولی اطمینان‌بخش نیست.

۳) تجربه‌گرایانی که به طور کامل از عقل‌گرایان جدا شدند، فلسفه را ناظر به واقعیت خارجی نمی‌دانستند.

۴) عقل‌گرایان تنها گروهی بودند که کاربرد تعقل‌های مستقل از تجربه را در برخی حوزه‌های فکری پذیرفتند.

۱۶۶- کدام یک از گزاره‌های زیر از نظر عموم فیلسوفان مسلمان در مورد رابطه دین و فلسفه درست نیست؟

۱) پذیرش هر اعتقادی نیازمند استدلال عقلانی است.

۲) صرفاً با ابزار عقل باید به شناخت حقایق رسید.

۳) بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات عقل است.

۱۶۷- کدام مورد درباره عقل به عنوان یک موجود متعالی درست است؟

۱) هم در بین فلاسفه اسلامی و هم در بین فیلسوفان غربی، اعتقاد به وجود این نوع از موجودات طرفدارانی داشته است.

۲) تمامی فرشتگان یاد شده در کتب آسمانی، همین موجودات مجرد از ماده و جسم هستند که در عالم عقل به سر می‌برند.

۳) این موجودات که از ماده و جسم مجرد هستند، در عین استفاده از قوه استدلال، بسیاری از حقایق را شهود می‌کنند.

۴) در فلسفه اسلامی، خداوند - که از او به عنوان «عقل کل» یاد شده است - مربوط به عالم و مرتبه عقول می‌باشد.

۱۶۸- از نظر فارابی و ابن‌سینا، عقل به عنوان موجود متعالی ...

۱) می‌تواند معلول بی‌واسطه دو عقل متعالی دیگر باشد.

۲) هرگز به جز یک عقل متعالی دیگر بوجود نمی‌آید.

۱۶۹- کدام گزینه مشمول این گفته ابن‌سینا می‌گردد که: «هر کس عادت کرده سخنی را بدون دلیل پذیرد، از حقیقت انسانی خود خارج شده است.؟»

۱) شیما بدون دلیل عقلانی خاصی، هر وقت به بستنی فروشی می‌رود میل دارد که بستنی شکلاتی انتخاب کند.

۲) شایان همواره به خاطر تبلیغات مغالطه‌آمیز، محصولاتی را انتخاب می‌کند که بعداً متوجه بی‌کیفیت بودن آن می‌شود.

۳) حمید چون از تربیت عقلانی مناسبی برخوردار نبوده، با دلایل اشتباه، به قضایای ریاضی‌ای معتقد می‌شود که باطل‌اند.

۴) امیر که تا چندی خود را لیبرال می‌نامید، چون همه‌جا شنیده که مارکس متفکری با ایده‌های درخشنان است، اکنون مارکسیست شده است.

۱۷۰- یکی از فیلسوفان مسلمان، ... در رساله ... به ... صفاتی مانند مرکز حکمت و فلک حقیقت و خزینه عقل را نسبت می‌دهد.

۱) ابن‌سینا - عرشیه - امیرالمؤمنین (ع)

۲) فارابی - عرشیه - امیرالمؤمنین (ع)

۳) ابن‌سینا - معراجیه - خاتم‌الأنبياء (ص)

۴) ابن‌سینا - معراجیه - امیرالمؤمنین (ع)

درس هشتم: عقل در فلسفه
(قسمت دوم)

درس نهم: آغاز فلسفه در جهان
اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم - پیش‌روی سریع‌تر

۱۷۱- کدام گزینه گزاره درستی را درباره مصدق و وجودی عقل بیان می‌کند؟

۱) عقل می‌تواند از طریق شناخت تجربی به اثبات عقول دست پیدا کند.

۲) جسم عقول مانند جسم انسان نیست که در قید زمان و مکان باشد.

۳) ذهن تمامی انسان‌ها شایستگی رسیدن به مرحله تجرید را دارد.

۴) عالم عقول و عالم مادی هیچ مصدق مشترکی نمی‌توانند داشته باشند.

۱۷۲- کدام گزینه از نظر فیلسوفان مسلمان درست نیست؟

۱) انسان با کنار گذاشتن عقل خود، می‌تواند حقایق بسیاری را شهود کند.

۲) انسان با عقل خود می‌تواند عالمی را که عقول در آن هستند، درک کند.

۳) آگاهی فرشتگان از طریق استدلال کردن و چینش مفاهیم نیست.

۴) عقول از ماده مجرّدند و در کارهای خود نیاز به ابزار مادی ندارند.

۱۷۳- با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

«غیر این عقل تو، حق را عقل‌هاست
که بدان تدبیر اسباب سماست»

۱) در مصراج اول بیت، «عقل تو» به قوه استدلال و «عقل‌های حق» به موجودات برتر و مجرد اشاره دارند.

۲) عالم عقول در واقع جزئی از عالم ماوراءالطبیعه بوده و تمامی این عالم را در بر نمی‌گیرد.

۳) عقل اول واسطهٔ فیض الهی بوده و سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را دارند.

۴) بین عقول رابطهٔ طولی برقرار است و عقل اول اولین مخلوق روحانی خداوند است.

۱۷۴- کدام کتاب، نوعی شرح فلسفی به‌شمار می‌رود و از نظر فارابی، کدام ویژگی به رئیس مدینه امکان می‌دهد جامعه را به درستی هدایت کند؟

۱) اغراض مابعدالطبیعه - داشتن عالی‌ترین درجهٔ تعقل

۲) رساله جمع بین رأی دو حکیم - داشتن عالی‌ترین درجهٔ تعقل

۳) در کدام گزینه کمال و سعادت نفس از نظر ابن‌سینا بیان شده است؟

۱) سلطهٔ اصول عملی اخلاق در آدمی با تمرین و تهدیب

۲) ارتقای شهود نفسانی به درجات عقول مجرده و برتر

۳) کمال حکمت و معرفت عقلی به هستی و صور جهان خارج

احکام قضایا
قیاس اقتراضی
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

منطق

۱۷۶- با توجه به صدق قضیه «هیچ الف ب نیست»، کدامیک از قضایای زیر کاذب خواهد بود؟

(۱) بعضی الف ب نیست.
(۲) هیچ ب الف نیست.

(۳) هر الف ب نیست.
(۴) بعضی الف ب است.

۱۷۷- اگر تداخل قضیه‌ای «بعضی الف ب است» باشد، رابطه اصل آن با کدام قضیه تناقض خواهد بود؟

(۱) هر الف ب است.
(۲) هیچ الف ب نیست.
(۳) بعضی الف ب نیست.
(۴) بعضی الف ب است.

۱۷۸- در کدام گزینه، مغالطة عدم تکرار حدосط رخ داده است، ولی نه بهدلیل عدم تکرار لفظ آن؟

(۱) همه درختان، آب می‌خواهند. هر آبی، باران می‌خواهد. پس همه درختان، باران می‌خواهند.

(۲) این درخت، از نوع انگور است. بعضی از نوع انگورها شیرین هستند. پس این درخت، شیرین است.

(۳) این درختان میوه ندارند. هر درختی برگ و ریشه دارد. پس بعضی میوه‌دارها دارای برگ و ریشه نیستند.

(۴) درختان با فتوسنتر تولید می‌کنند. اکسیژن را با فتوسنتر تولید می‌کنند. پس درختان اکسیژن را تولید می‌کنند.

۱۷۹- در کدام گزینه شکل قیاس نادرست و خود قیاس نیز نامعتبر است؟

(۱) هیچ ب ج نیست / هر الف ب است. نتیجه: هیچ الف ج نیست. شکل اول.

(۲) بعضی ج ب است / هر ب الف است. نتیجه: بعضی ج الف است. شکل دوم.

(۳) هیچ ب الف نیست / بعضی الف ج است. نتیجه: بعضی ج ب نیست. شکل چهارم.

(۴) بعضی الف ج نیست / هر ب الف است. نتیجه: بعضی ب ج نیست. شکل چهارم.

۱۸۰- کدام گزینه در مورد قیاس معتبری که شرط سوم اعتبار قیاس در مورد آن موضوعیت ندارد، صحیح می‌باشد؟

(۱) نمی‌تواند از شکل دوم باشد.
(۲) نتیجه‌اش اگر سالبه باشد، کلیه نیست.

(۳) حد وسط در هر دو مقدمه‌اش منفی است.
(۴) هر دو مقدمه آن باید جزئیه باشند.

نگاهی به تاریخچه معرفت
چیستی انسان (۱)
صفحه‌های ۷۵ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

- ۱۸۱- تشابه افلاطون و پارمنیدس درباره ادراک حسی در کدام گزینه آمده است؟
 ۱) ارجحیت عقل بر حس ۲) عدم اعتبار ادراک حسی ۳) عدم حرکت در عالم حس ۴) پایین بودن مرتبه ادراک حسی
- ۱۸۲- کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟
 «برخلاف ابن سینا، ... مورد توجه صدرالمتألهین و پیروانش بود. همچنین ملاصدرا ... را در نظام اندیشه‌های خود داشت و این مطلب، ... فارابی و وجه ... ملاصدرا با سهروری بود.»
 ۱) نسبت شهودهای عرفانی با فلسفه - ارتباط معارف وحیانی با فلسفه - مورد انکار - تفاوت
 ۲) پیوند عقل و شرع (وحی) و کشف (شهود) - هویت استدلایلی فلسفه - مورد تأیید - تفاوت
 ۳) ربط دادن معارف وحیانی به فلسفه - اعتبار شهود در روش فلسفه - مورد انکار - اشتراک
 ۴) لزوم تأیید گرفتن فلسفه از دین - جمع میان برهان و عرفان و قرآن - مورد تأیید - اشتراک
- ۱۸۳- کدام گزینه در مورد دوره جدید فلسفه در اروپا صحیح است؟
 ۱) این دوره با پیشگامی تجربه‌گرایان آغاز شد.
 ۲) در این دوره به شناخت‌شناسی توجه ویژه‌ای شد.
 ۳) حاصل توجه ویژه به معرفت‌شناسی، در دوره پیش بود.
 ۴) از قرن شانزدهم و با پیشگامی جان لاک آغاز شد.
- ۱۸۴- طبق دیدگاه ...، شناخت هرکس ...
 ۱) سوفسٹائیان - امری یکسان است.
 ۳) سوفسٹائیان - هرگز مشابه نیست.
- ۱۸۵- کدام عبارت مطابق دیدگاه ارسسطو نیست؟
 ۱) قابلیت حیات مریبوط به بدن است.
 ۳) تکاملِ نفس تدریجی و مرحله به مرحله است.
- ۱۸۶- کدام گزینه درباره اعتقاد افلاطون به نفس نادرست است؟
 ۱) نفس، همان قسمت عقلانی انسان است که فناپذیر و غیرجاوید است.
 ۲) نفس یا حقیقت برتر انسان، قابل مشاهده نیست و مجرد از ماده است.
 ۳) وظیفه انسان، مراقبت و توجه به نفس است تا به فضایل آراسته شود.
 ۴) تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نفس است.
- ۱۸۷- دکارت، فیلسوف فرانسوی که هم درباره بدن و هم درباره نفس تحقیق کرده است، نظریاتی در این مورد دارد که همه گزینه‌ها بیانگر دیدگاه وی است، به جز گزینه ...
 ۱) ذهن بشر را یک ماشین پیچیده مادی تلقی می‌کند.
 ۳) «من» را مرکزی می‌داند برای اندیشه‌های آزاد می‌داند.
- ۱۸۸- پذیرش کدام گزینه برهان کانت مبنی بر وجود نفس غیرمادی را مخدوش می‌سازد؟
 ۱) سرزدن برخی اعمال غیراخلاقی از انسان
 ۲) مجبور و بی اختیار بودن انسان
 ۳) تبعیت بدن از قوانین فیزیک
 ۴) غیرارادی و طبیعی بودن برخی افعال انسان
- ۱۸۹- کدام گزینه اشتراک نظر بین فلاسفه ماتریالیست و داروینیست درباره ماهیت انسان می‌باشد؟
 ۱) ذهن بشر یک ماشین پیچیده مادی است.
 ۲) انسان چیزی جز یک حیوان راست‌قامت نیست.
 ۳) زیست اجتماعی انسان را وادار به ابداع اصولی اخلاقی کرده است.
 ۴) انسان جایگاه ویژه‌ای ندارد، پس هیچ تفاوتی بین انسان و حیوان وجود ندارد.
- ۱۹۰- کدام گزینه در مورد داروینیست‌ها صحیح می‌باشد؟
 ۱) عقاید و اندیشه‌های زیست‌شناسانه این متفکران باعث شد که وجود نفس مجرد را انکار کنند.
 ۲) اختلاف نظر آن‌ها با دکارت در این است که پیچیده‌تر بودن انسان را عامل تمایز انسان می‌دانند.
 ۳) نفی ارزش‌های ویژه برای انسان را مستلزم انکار تفاوت حقیقی انسان با سایر حیوانات می‌دانستند.
 ۴) آن‌ها گرایش فطری انسان به فضایل را، حاصل پیچیدگی بیشترش نسبت به سایر حیوانات می‌دانند.

اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس نهم و دهم)
صفحه‌های ۹۲ تا ۱۱۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۹۱- هر یک از عبارات: «آقای ظرفی مایل است در خرید اثاثیه برای منزل جدیدش از خرید اقساطی استفاده کند، همچنین خانم حسینی می‌خواهد از

طريق صرافی برای تبدیل پول خود به دلار آمریکا اقدام کند.» به ترتیب به کدام یک از وظایف پول اشاره دارد؟

۱) وسیله سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده

۲) وسیله پرداخت در مبادلات - وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

۳) وسیله پرداخت‌های آینده - وسیله پرداخت در مبادلات

۴) وسیله پرداخت‌های آینده - وسیله سنجش ارزش

۱۹۲- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر در مورد سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص، سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور

«الف» و سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور «ب» به ترتیب چند واحد پولی است؟

نرخ تورم	انتهای سال	ابتدای سال	سطح عمومی قیمت‌ها	
			کشور	
$\frac{1}{3}$ تورم کشور «ج»	؟	۴۵۰۰	«الف»	۱۰,۱۵۰ - ۴,۰۹۰ (۲)
برابر با کشور «الف»	۱۳,۲۰۰	؟	«ب»	۱۰,۱۵۰ - ۴,۹۵۰ (۳)
؟	۶۵۰۰	۵۰۰۰	«ج»	۱۲,۰۰۰ - ۴,۰۹۰ (۴)
				۱۲,۰۰۰ - ۴,۹۵۰ (۱)

۱۹۳- صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده چه واکنشی نشان می‌دهند، به قدرتمند بودن آنها بستگی ندارد.

ب) مقاومسازی اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور روی پای خود بایستند تا

بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران، تمامی نیازهای اساسی و حیاتی‌شان را خودشان تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند.

پ) اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است نوبای، دولتی و مبتنی بر تجربه که در برابر تهدیدات و تکانه‌های خارجی آسیب‌پذیر است.

ت) استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر در جهت تولید کالاهای اساسی و مصرفی است و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل

دوستانه و از موضع زور با کشورهای دیگر نیاز دارد.

۴) ص - غ - غ

۳) ص - غ - غ - ص

۲) غ - ص - غ

۱) غ - ص - غ - غ

۱۹۴- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است، با توجه به این مندرجات:

الف) حجم پول موجود و نقدینگی در این جامعه به ترتیب چند واحد پولی است؟

ب) میزان شبیه‌پول این جامعه چند واحد پولی است؟

ج) میزان حساب پسانداز کوتاه‌مدت چند واحد پولی است؟

۱	اسکناس	۲۳۰۰ واحد
۲	حساب پسانداز بلندمدت	۵۲۰ واحد
۳	ارزش مسکوکات مردم معادل	۲۰ درصد حساب‌های جاری مردم
۴	مجموع حساب‌های پسانداز کوتاه‌مدت و بلندمدت	۱۷۰۰ واحد
۵	موجودی حساب‌های جاری مردم	۴۰۰ واحد
۶	چک‌پول	۱۶۵۰ واحد

۱۸۱۰ (الف) ۶۳۱۰-۴۳۴۰ (ب) ۱۷۰۰ (ج) ۱۲۰۰

۱۱۸۰ (الف) ۶۱۳۰-۴۴۳۰ (ب) ۱۶۵۰ (ج) ۱۲۰۰

۱۱۸۰ (الف) ۶۱۳۰-۴۴۳۰ (ب) ۱۷۰۰ (ج) ۱۲۰۰

۱۸۱۰ (الف) ۶۳۱۰-۴۳۴۰ (ب) ۱۶۵۰ (ج) ۱۲۰۰

۱۹۵- چند مورد از موارد زیر جزء دلایل ایجاد تورم نیست؟

الف) نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد به صورت فزوونی تقاضا بر عرضه

ب) کاهش قدرت خرید مردم

ج) بی ثباتی فضای کسب و کار

د) ناهماهنگی افزایش نقدینگی و افزایش تولید

ه) عدم پیش‌بینی درست از آینده قیمت‌ها در بازار

۱ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

۱۹۶- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح سوالات زیر است؟

الف) کدام تفسیر برای عبارت: «ترخ تورم از ۱۵ درصد به ۱۰ درصد رسیده است.»، صحیح است؟

ب) روش ترجیحی دولت در هنگام تورم، برای افزایش میزان عرضه کدام است؟

(۱) قدرت خرید پول ۵ درصد افزایش یافته است. ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی

(۲) سطح عمومی قیمت‌ها ۵ درصد کاهش یافته است. ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی

(۳) الف) با یک مقدار مشخص پول، امسال ۵ درصد بیشتر از سال قبل می‌توان کالا خریداری کرد. ب) افزایش واردات

(۴) الف) سرعت رشد قیمت‌ها ۵ درصد کاهش یافته است. ب) افزایش واردات

- ۱۹۷- کدام گزینه، در بردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

- کدام روش را کشورها برای کنترل تورم و تنظیم نقدینگی در گردش به کار می‌گیرند؟

- در حالت رکود اقتصادی کدام سیاست اعمال می‌شود؟

- کدام یک از سیاست‌های پولی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌شود؟

(۱) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - فروش اوراق مشارکت - سیاست مالی انقباضی

(۲) افزایش تعرفه‌های گمرکی بر واردات - خرید اوراق مشارکت - سیاست مالی انبساطی

(۳) سیاست بازار باز - خرید اوراق مشارکت - سیاست پولی انقباضی

(۴) سیاست بازار باز - فروش اوراق مشارکت - سیاست پولی انبساطی

- ۱۹۸- به ترتیب، هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام دوره از مسیر تاریخی ایران است؟

- در حالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی) و سوریه و لبنان، در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات

محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

- علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

- عیسوی، نویسنده کتاب تاریخ اقتصادی ایران، ضعف نیروهای نظامی، ناکارآمدی تشکیلات اداری، فرسودگی نظام مالی و افول نهادهای تربیتی و

آموزشی را از مشخصات این دوره می‌داند.

- نوسازی و توسعه ایران در این زمان به صورتی سطحی و با صنایع مونتاژ انجام می‌شد و در آمدهای نفتی هم با تبدیل ایران به بازار مصرفی کالاهای

کشورهای صنعتی و غفلت از اقتصاد مردمی، بر مشکلات اقتصاد ایران افزود.

(۱) دوران حکومت پهلوی - دوره پایانی حکومت صفویه - دوران حکومت پهلوی - دوران حکومت پهلوی

(۲) دوران حکومت پهلوی - دوره پایانی حکومت صفویه - دوران قاجار - دوران قاجار

(۳) دوران قاجار - نیمة اول حکومت صفویه - دوران قاجار - دوران حکومت پهلوی

(۴) دوران قاجار - نیمة اول حکومت صفویه - دوران حکومت پهلوی - دوران قاجار

۱۹۹- موارد کدام گزینه به ترتیب تکمیل کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر آموشهایی همچون ... تأکید شده است.

ب) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم ... است.

پ) بیماری‌هایی همچون وابستگی به درآمدهای نفتی، مصرف‌گرایی، واردات بی‌رویه، بهره‌وری و کارایی اندک شرکت‌های تولیدی، تورم و بیکاری همه و همه نیازمند ... است.

(۱) اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان، عدالت اقتصادی ب) غلبه بر ضعفها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران پ) تفکر راهبردی و ارائه طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل

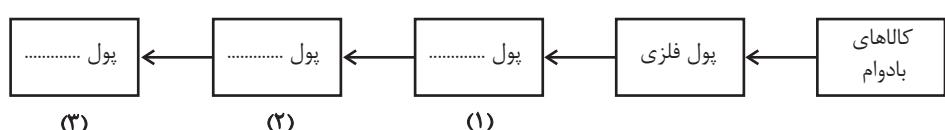
(۲) اقتصاد دانش‌بنیان، رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، خودکفایی در تولید تمامی کالاهای مصرفی، کنترل میزان واردات ، افزایش کارایی و بهره‌وری اقتصادی ب) افزایش تولید و درآمد داخلی کشور و افزایش سطح اشتغال پ) حمایت از شرکت‌های تولیدی، مبارزه با فساد و انجام فعالیت‌های جهادی

(۳) اقتصاد دانش‌بنیان، رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، خودکفایی در تولید تمامی کالاهای مصرفی، کنترل میزان واردات ، افزایش کارایی و بهره‌وری اقتصادی ب) غلبه بر ضعفها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران پ) تفکر راهبردی و ارائه طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل

(۴) اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان، عدالت اقتصادی ب) افزایش تولید و درآمد داخلی کشور و افزایش سطح اشتغال پ) حمایت از شرکت‌های تولیدی، مبارزه با فساد و انجام فعالیت‌های جهادی

۲۰۰- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) با توجه به سرگذشت پول، کدام مورد مسیر تکاملی پول را به درستی تکمیل می‌کند؟

ب) نقش اصلی پول در مبادلات چیست و با افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، کدام وظیفه پول به درستی تحقق نمی‌یابد؟

پ) اولین شکل پول که در کشورمان مورد استفاده قرار گرفته است، کدام است؟

ت) کدام مورد پشتونه رسانیدهای نزد صرافان بود؟

(۱) اسکناس - تحریری - الکترونیکی ب) وظیفه تسهیل مبادله - وظیفه پس‌انداز و حفظ ارزش پول پ) صدف ت) اعتماد بین تجار و بازرگانان

(۲) تحریری - ثبتی - دیجیتالی ب) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده پ) غلات ت) قدرت اقتصادی کشورها

(۳) تحریری - ثبتی - دیجیتالی ب) وظیفه سنجش ارزش - وسیله پرداخت‌های آینده پ) صدف ت) طلا و نقره موجود در خود پول

(۴) اسکناس - تحریری - الکترونیکی ب) وظیفه تسهیل مبادله - وظیفه پس‌انداز و حفظ ارزش پول پ) غلات ت) طلا و نقره‌ای که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

(امیر زرادرور)

«۳» - گزینه

دبالة (الف) دبالة حسابی است، زیرا:

$$m - 2, m, \frac{2(m+2)}{2} = m + 2, \dots$$

اختلاف مشترک دبالة برابر ۲ است:

$$a_n = a_1 + (n-1)d = m - 2 + (n-1)(2) = m - 2 + 2n - 2$$

$$= m + 2n - 4$$

$$a_{10} = m + 2(20) - 4 = m + 40 - 4 = m + 36$$

$$\Rightarrow a_{10} - a_n = (m + 36) - (m + 2n - 4)$$

$$= m + 36 - m - 2n + 4 = 40 - 2n$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(محمد پیغمبریان)

«۴» - گزینه

با توجه به رابطه $d = \frac{b-a}{m+1}$ داریم: a و b دو عددی که می‌خواهیم بینآنها m واسطه حسابی قرار دهیم.

$$d = \frac{(5x+4)-(3x-1)}{4+1} = \frac{2x+5}{5} \quad (I)$$

از طرفی اختلاف بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین واسطه حسابی برابر $2x-1$

است، پس:

$$d = \frac{2x-1}{5} \quad (II)$$

$$\frac{(I),(II)}{\Delta} \Rightarrow \frac{2x+5}{5} = \frac{2x-1}{3} \Rightarrow 6x + 15 = 10x - 5$$

$$\Rightarrow 4x = 20 \Rightarrow x = 5 \Rightarrow d = \frac{2 \times 5 - 1}{3} = 3$$

دادهای ۱۴, ۱۷, ۲۰, ۲۳, ۲۶, ۲۹ :

↓

مجموع دو واسطه خواسته شده

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(محمد ابراهیم تووزنده چانی)

«۵» - گزینه

$$(a_\gamma)^2 - (a_\delta)^2 = (a_\gamma - a_\delta)(a_\gamma + a_\delta) = 4d$$

$$(2d)(a_\gamma + a_\delta) = 4d \Rightarrow (a_\gamma + a_\delta) = \frac{4d}{2d} = 2$$

به نکته زیر توجه کنید:

در یک دبالة حسابی اگر k و c و n و m اعداد طبیعی باشند و

$$a_m + a_n = a_c + a_k \quad \text{آن‌گاه } m+n = c+k$$

$$a_\gamma + a_\delta = a_\delta + a_\gamma = 2$$

حال داریم:

$$a_\gamma + a_\delta + a_\gamma + a_\delta = 4$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(محمد پیغمبریان)

«۳» - ریاضی و آمار

«۱» - گزینه

در یک دبالة حسابی اگر رابطه $m+n = p+q$ برقرار باشد، آنگاه رابطه $a_m + a_n = a_p + a_q$ بین جمله‌ها برقرار است. (به کمک رابطه جملهعمومی $a_n = a_1 + (n-1)d$ این رابطه اثبات می‌شود).حال چون $a_1 + a_\gamma = a_5 + a_3$ است، در نتیجه:

$$5k + 4 = 4k + 7 \Rightarrow k = 3$$

$$a_1 + a_\gamma = 19 \Rightarrow a_1 + a_1 + 6d = 19$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 6d = 19$$

$$a_\gamma = 5/5 \Rightarrow a_1 + d = 5/5$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2a_1 + 6d = 19 \\ a_1 + d = 5/5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a_1 + 6d = 19 \\ -2a_1 - 2d = -11 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 4d = 8 \Rightarrow d = \frac{8}{4} = 2$$

$$\Rightarrow a_1 + 2 = 5/5 \Rightarrow a_1 = 3/5$$

$$\Rightarrow a_{10} = 3/5 + 9 \times 2 = 21/5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(آروین مسینی)

«۲» - گزینه

ضابطه جمله عمومی یک دبالة حسابی به صورت $t_n = an + b$ است،پس ضریب n^2 باید برابر صفر باشد:

$$b - 2 = 0 \Rightarrow b = 2$$

از طرفی هر جمله از جمله ماقبل خود $5/2$ واحد بیشتر است، پس:

$$d = a = 2/5$$

حال داریم:

$$t_n = 2/5 n - 2(2) \Rightarrow t_n = 2/5 n - 6$$

حال نسبت خواسته شده را به دست می‌وریم:

$$\frac{t_{20}}{t_{18}} = \frac{2/5(30) - 6}{2/5(18) - 6} = \frac{78 - 6}{45 - 6} = \frac{69}{39} = \frac{23}{13}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴)

(سعید عزیز قانی)

مجموع n جمله اول دنباله حسابی با استفاده از رابطه

$$S_n = \frac{d}{2}n^2 + (a_1 - \frac{d}{2})n$$

داده شده در صورت سؤال داریم:

$$\begin{cases} k-1=0 \Rightarrow k=1 \\ \frac{d}{2}=2 \Rightarrow d=4 \\ a_1 - \frac{d}{2}=1 \Rightarrow a_1 - 2=1 \Rightarrow a_1=3 \end{cases}$$

با داشتن اختلاف مشترک (d) و جمله اول (a_1) می توانیم جمله

عمومی دنباله را به دست بیاوریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_n = 3 + (n-1) \times 4 = 3 + 4n - 4$$

$$\rightarrow a_n = 4n - 1$$

در نهایت داریم:

$$a_7 = 4(7) - 1 = 27$$

$$\frac{1}{3}a_7 - 3k = \frac{1}{3}(27) - 3(1) = 9 - 3 = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۲ تا ۶۴)

(فرشید کریمی)

«۹» گزینه

جمله عمومی دنباله حسابی داده شده، برابر است با:

$$\frac{61-9}{2} + 1 = 27$$

تعداد جملات داده شده برابر است با:

$$a_9 = 4(9) - 3 = 33$$

$$a_{61} = 4(61) - 3 = 241$$

$$S = \frac{27}{2}(a_9 + a_{61}) = \frac{27}{2}(33 + 241)$$

$$= 27 \times 137 = 3699$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۲ تا ۶۴)

(امیر معموریان)

«۱۰» گزینه

تعداد توپ های چیده شده تشکیل دنباله حسابی می دهد. ابتدا باید بدانیم که برای برداشت ۶۶ توپ باید چند مرحله این کار را انجام دهد. به عبارتی

مجموع چند جمله اول دنباله حسابی توپ ها برابر ۶۶ است؟

$$S_n = 66 \Rightarrow \frac{n}{2}[2 + (n-1) \times 1] = 66 \Rightarrow \frac{n}{2}[2 + n - 1] = 66$$

(علی هسینی نوہ)

«۶» گزینه

از آنجایی که جملات سوم و نهم برابر جواب های معادله هستند، پس

مجموع دو جمله از دنباله حسابی برابر مجموع جواب های معادله است، پس:

$$a_7 + a_9 = \frac{x}{2} \text{ ضریب} \Rightarrow a_1 + 2d + a_1 + 8d = \frac{-(-\delta)}{1}$$

$$\Rightarrow 2a_1 + 10d = \delta$$

$$2(a_1 + 5d) = \delta \Rightarrow a_1 + 5d = \frac{\delta}{2} \Rightarrow a_6 = \frac{\delta}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۲ تا ۶۴)

(محمد نظامی)

«۷» گزینهطول پله نخست A سانتی متر، پله دوم $\frac{1}{20}A$ سانتی متر، پله سوم

$$\frac{1}{20}A - \frac{1}{20}A - \frac{1}{20}A - \dots \text{ و طول پله } n \text{ ام } \frac{1}{4}A \text{ سانتی متر}$$

است.

 واضح است که این تعداد تشکیل یک دنباله حسابی با جمله اول A واختلاف مشترک $\frac{1}{20}A$ می دهد. کافی است ابتدا n را به دست آوریم:

$$-\frac{3}{20}A = \frac{-\frac{3}{4}A}{n-1} \Rightarrow -\frac{1}{20}nA + \frac{1}{20}A = -\frac{3}{4}A$$

$$\Rightarrow n = \frac{-\frac{3}{4}A - \frac{1}{20}A}{-\frac{1}{20}A} = \frac{-\frac{16}{20}A}{-\frac{1}{20}A} = 16$$

یعنی در آخرین پله (پله شانزدهم) طول پله اول است. طبق

گفته سؤال مجموع طول چوب های این شانزده پله ۲۰ متر که برابر با

۲۰۰۰ سانتی متر است، می باشد، پس مجموع ۱۶ جمله اول این دنباله

حسابی برابر با ۲۰۰۰ است.

$$S_{16} = 2000 \Rightarrow 2000 = \frac{16}{2}(A + \frac{1}{4}A)$$

$$\Rightarrow 2000 = 8(\frac{5}{4}A) \Rightarrow 2000 = 10A \Rightarrow A = 200$$

بنابراین طول آخرین پله، $\frac{1}{4}(200) = 50$ سانتی متر است.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای فطی، صفحه های ۶۲ تا ۶۴)

«۱۲- گزینه ۳»

(کتاب تئوری پیمانه‌ای)
با اضافه کردن مقدار ثابت x ، جملات به صورت زیر در می‌آیند:

$$t_1 = 20 + x, t_2 = 50 + x, t_3 = 100 + x$$

این دنباله، هندسی است؛ پس رابطه زیر برقرار است:

$$\frac{t_3}{t_2} = \frac{t_2}{t_1} \Rightarrow t_2^2 = t_1 t_3 \Rightarrow (50+x)(100+x) = (20+x)^2$$

$$\Rightarrow x^2 + 100x + 2500 = x^2 + 120x + 400 \Rightarrow 20x = 2100$$

$$\Rightarrow x = 25$$

$$t_1 = 45, t_2 = 75, t_3 = 125$$

$$\frac{t_2}{t_1} = \frac{75}{45} = \frac{5}{3} \text{ نسبت مشترک}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفقطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

«۱۲- گزینه ۳»

$$\Rightarrow \frac{n}{2}(n+1) = 66$$

$$\Rightarrow n(n+1) = 132 \quad \frac{\text{حدس} n\text{‌های طبیعی}}{n(n+1) = 11 \times 12} \Rightarrow n = 11$$

یعنی این دونده باید ۱۱ مرحله توب جمع کند:

برای برداشتن توب اول و انداختن آن به داخل سبد باید $18+18 = 36$ متر طی کند.

برای برداشتن دو توب بعدی (مرحله دوم) و انداختن آن به داخل سبد باید $2 \times (18+3) = 42$ متر طی کند.

برای برداشتن سه توب بعدی (مرحله سوم) و انداختن آن‌ها به داخل سبد باید $2 \times (18+3+3) = 48$ متر طی کند و به همین ترتیب پس باید

مجموع ۱۱ جمله اول این دنباله حسابی محاسبه شود:

$$S_n = \frac{11}{2}[2 \times 36 + (11-1) \times 6] = \frac{11}{2}[72 + 60]$$

$$= \frac{11}{2} \times 132 = 726$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفقطی، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۲)

ریاضی و آمار (۳) - اختیاری

«۱۱- گزینه ۱»

(محمد ابراهیم توزنده‌جانی)
سه جمله متولی دنباله هندسی را $\frac{a}{r}, a, ar$ در نظر می‌گیریم:

$$\begin{cases} \frac{a}{r} + a + ar = 12 \\ \frac{a}{r}(a)(ar) = 64 \Rightarrow a^3 = 64 \Rightarrow a = 4 \end{cases}$$

$$\frac{a = 4}{\text{جایگذاری}} \rightarrow \frac{4}{r} + 4 + 4r = 12 \quad \text{در مجموع ۳ جمله متولی}$$

$$\Rightarrow \frac{4}{r} + 4r = 4 \xrightarrow{\text{ضرب در } r} 4 + 4r^2 - 4r = 0 \Rightarrow 4(r^2 - r + 1) = 0 \Rightarrow r = 1$$

چون $r = 1$ شد، دنباله هندسی از نوع ثابت است و تمام جملات دنباله با هم برابرند لذا:

$$a_1 = a_2 \Rightarrow \frac{a_1}{a_2} = 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفقطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

«۱۳- گزینه ۲»

«۱۳- گزینه ۲»

طبق ضابطه بازگشتی، دنباله داده شده، دنباله هندسی است و نسبت

مشترک آن برابر با $r = \frac{1}{4}$ است. چون $a_1 > 0$ و $a_2 < 0$ است، پس

دنباله کاهشی است و بیشترین اختلاف بین جملات اول و دوم دنباله اتفاق می‌افتد.

$$a_1 - a_2 = 100 - \frac{1}{4} \times 100 = 100 - 25 = 75$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفقطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

«۱۴- گزینه ۲»

«۱۴- گزینه ۲»

جملات اول و پنجم و هفدهم دنباله حسابی به صورت

$a + 16d, a + 4d, a$ هستند. چون این جملات، تشکیل دنباله هندسی می‌دهند. پس می‌توان نوشت:

$$a(a+16d) = (a+4d)^2 \Rightarrow a^2 + 16ad = a^2 + 8ad + 16d^2 + 8ad$$

$$\Rightarrow 8ad = 16d^2 \xrightarrow{d \neq 0} a = 2d$$

با جایگذاری $a = 2d$ ، جملات $a + 16d, a + 4d, a$ به صورت

$18d, 6d, 2d$ در می‌آیند. چون این اعداد، جملات متولی دنباله

هندسی‌اند. پس $r = 3$ می‌شود. حال مجموع ۴ جمله اول دنباله هندسی

را به دست می‌آوریم:

$$S_4 = \frac{a(1-r^4)}{1-r}$$

$$= \frac{a(1-3^4)}{1-3} = \frac{a(-80)}{-2} = a \times 40 = 40a$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرفقطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(محمد ابراهیم تووزنده‌هانی)

«۱۷- گزینه»

در نمودار دایره‌ای داریم:

$$\frac{\text{فراوانی آن دسته}}{\text{فراوانی کل}} = \frac{x}{360} = \text{زاویه مربوط به هر دسته}$$

حال با توجه به رابطه فوق و تساوی زیر داریم:

$$30 + 90 + 180 + 120 + 30 = 450 = \text{فراوانی کل}$$

زاویه گروههای مدنظر را بدست می‌آوریم.

$$\frac{30}{450} \times 360 = 24 = \text{زاویه مربوط به دیپلم}$$

$$\frac{120}{450} \times 360 = 96 = \text{زاویه مربوط به ارشد}$$

$$\frac{30}{450} \times 360 = 24 = \text{زاویه مربوط به دکترا}$$

حال میانگین ۳ زاویه (۲۴, ۹۶, ۲۴) را حساب می‌کنیم.

$$\frac{24+24+96}{3} = \frac{144}{3} = 48 = \text{میانگین}$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۵)

(آرین هسینی)

«۱۸- گزینه»

می‌دانیم اگر انحراف معیار تعدادی داده صفر باشد، همه آن داده‌ها با هم برابرند.

انحراف معیار و میانگین داده‌های x_1 تا x_5 به ترتیب برابر صفر و ۴ است، پس همه آن‌ها برابر عدد ۴ هستند.

$$x_1 = x_2 = x_3 = x_4 = x_5 = 4$$

حال داده‌های جدید را می‌نویسیم:

$$x_1, 2x_2 - 3, x_3 + 2, \frac{x_4}{2}, 2x_5$$

$$\Rightarrow 4, 5, 6, 2, 8$$

میانگین را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{4+5+6+2+8}{5} = \frac{25}{5} = 5$$

انحراف معیار برابر است با:

$$\sigma = \sqrt{\frac{(4-5)^2 + (5-5)^2 + (6-5)^2 + (2-5)^2 + (8-5)^2}{5}}$$

$$= \sqrt{\frac{1+0+1+9+4}{5}} \Rightarrow \sigma = \sqrt{4} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، کلر با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۰)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۱۵- گزینه»

اگر یک دنباله هندسی با جمله اول x و نسبت مشترک $r = -\frac{1}{2}$ را در نظر بگیریم، ابتدا تعداد جملات $\frac{x}{512}, \frac{x}{256}, \frac{x}{128}, \dots$ را بدست می‌آوریم:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow -\frac{x}{512} = x \left(-\frac{1}{2}\right)^{n-1}$$

$$\Rightarrow -\frac{1}{512} = \left(\frac{-1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow \left(\frac{-1}{2}\right)^9 = \left(\frac{-1}{2}\right)^{n-1} \Rightarrow n = 10$$

طبق صورت سؤال مجموع ۱۰ جمله ابتدایی این دنباله برابر با $\frac{1}{9}$ شده است:

$$S_{10} = \frac{1}{9} \Rightarrow \frac{x \left(1 - \left(-\frac{1}{2}\right)^{10}\right)}{1 - \left(-\frac{1}{2}\right)} = \frac{1}{9}$$

$$\frac{2}{3}x \left(\frac{1023}{1024}\right) = \frac{1}{9} \Rightarrow x = \frac{512}{3069}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۵)

ریاضی و آمار (۱)

(محمد بهیرایی)

«۱۶- گزینه»

چون میانه داده‌ها برابر $5/4$ است، پس تعداد داده‌ها باید زوج باشد و دو داده وسطی ۴ و ۵ باشند، پس تعداد داده‌های کمتر از $5/4$ با تعداد داده‌های بزرگ‌تر از $4/5$ باید برابر باشند. چون ۸ داده کمتر از $4/5$ داریم پس تعداد نقطه‌های روی ۶ باید ۲ تا باشد تا ۸ داده بزرگ‌تر از $4/5$ هم داشته باشیم.

حال میانگین داده‌ها را بدست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{2 \times 1 + 3 \times 2 + 2 \times 3 + 1 \times 4 + 2 \times 5 + 2 \times 6 + 4 \times 7}{16}$$

$$= \frac{2+6+6+4+10+12+28}{16} = \frac{68}{16} = 4/25$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۰)

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

(سید علیرضا علویان)

۲۶- گزینه «۳»

شاعران این دوره تشخیص داده بودند که سبک عراقی (نه هندی) از واقعیت دور شده و کاملاً جنبه ذهنی و تخیلی یافته است و با ادامه پایبندی به سنن ادبی نابود می‌شود. باقی گزینه‌ها درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

(مبتبی فرهادی)

۲۷- گزینه «۴»**تشرییم موارد تادرست:**

«ب»: بیان روایی و داستانی، حماسی بودن زبان، کهن‌گرایی، به کارگیری ترکیبات زیبا و خوش‌آهنگ و برخی از کاربردهای نحوی سبک خراسانی از ویژگی‌های شعر مهدی اخوان ثالث است.

«د»: در سال ۱۳۰۱، همزمان با «یکی بود، یکی نبود» اثر محمدعلی جمال‌زاده، اولین نمایشنامه فارسی معاصر با عنوان «جعفرخان از فرنگ برگشته» به قلم حسن مقدم نوشته شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۲، ۷۳، ۷۸ و ۷۹)

(مبتبی فرهادی)

۲۸- گزینه «۳»

- کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و ضرب المثل‌ها و الفاظ محاوره، سخن کلیم را برجسته کرده است.
 - مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخيلات رمزآمیز شاعرانه از ویژگی‌های شعر بیدل است.
 - صائب تبریزی را خداوندگار مضماین تازه شاعری دانسته‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه ۶۱)

(یاسین مهریان)

۲۹- گزینه «۱»

«ظهور» اثر علی مؤذنی است.

باقی عبارات کاملاً درست هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴ تا ۸۰)

(شیوا نظری)

۳۰- گزینه «۳»

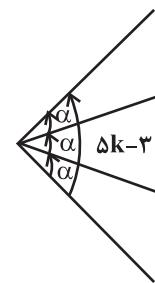
زبان فارسی تا زمان آغاز حاکمیت استعمار انگلیس، زبان رسمی هند بود نه پس از آن.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

(سعید عزیزفانی)

اگر زاویه بین هر محور در نمودار را دارد با α و تعداد محورها را با n نمایش دهیم، داریم:

$$n = \frac{360}{\alpha} \xrightarrow{n=15} 15 = \frac{360}{\alpha} \Rightarrow \alpha = \frac{360}{15} = 24$$

در شکل داده شده زاویه 3α نشان داده شده، برابر با 3α است:

$$5k - 3 = 3\alpha \xrightarrow{\alpha=24} 5k - 3 = 72 \Rightarrow 5k = 75 \Rightarrow k = 15$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

(محمد بهیری)

۲۵- گزینه «۳»

ابتدا با توجه به اعداد روی محور و تناسب زیر، مقدار هر داده را بدست می‌آوریم:

$$\text{مقدار داده} = \frac{\text{عدد روی محور}}{100} \max$$

$$\frac{70}{100} = \frac{A}{20} \Rightarrow A = 14$$

$$\frac{80}{100} = \frac{B}{18} \Rightarrow B = 14 / 4$$

$$C = 15$$

$$\frac{40}{100} = \frac{D}{19} \Rightarrow D = 7 / 6$$

$$\frac{60}{100} = \frac{E}{20} \Rightarrow E = 12$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{14 + 14 / 4 + 15 + 7 / 6 + 12}{5}$$

$$\bar{x} = \frac{63}{5} = 12 / 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

(مهدامین داراش غام)

۳۵- گزینه «۴»

نوع استعارة به کار رفته در این بیت مکنیه است.
پند دادن معرفت، تشخیص و استعارة مکنیه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «گل» استعارة مصرحه از معشوق است.

گزینه «۲»: «پسته» استعارة مصرحه از دهان معشوق است و «قند» استعارة

irschه از لب معشوق است.

گزینه «۳»: «ستاره» استعارة مصرحه از اشک است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(مبتنی فرهادی)

۳۶- گزینه «۲»

اغراق: اگر شاعر ناله کند کل جهان مانند ماتم سرا می‌شود. / ایهام: «از نوا افتم»
دو معنا دارد: ۱- بدخت شوم - ۲- ناله کنم (خاموش شوم) / استعارة: رقصیدن
آسمان (تشخیص و استعارة)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اغراق: تر کردن همه برگ‌های سرو با اشک اغراق دارد / ایهام: - / استعارة: دقت کنیم در این بیت استعارة نداریم و سرو در معنای درخت سرو است نه معشوق.

گزینه «۳»: اغراق: فاقد اغراق / ایهام: «عزیز» دو معنا دارد: ۱- عزیز مص
عزیز و گرامی / استعارة: یوسف: استعارة از سخن ارزشمند و گران‌بها

گزینه «۴»: اغراق: - / ایهام: پروانه: ۱- جواز - ۲- حشره / استعارة: زبان‌آوری
شمع

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، بیان و برع معنوی، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۷- گزینه «۳»

استعارة مکنیه: آشته بودن آبی که در کف روان است. / «سره» در این بیت
معنای حقیقی دارد و استعارة نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استعارة: «سره» استعارة از یار است. / تشخیص: رنگم می‌برد

گزینه «۲»: «سره» استعارة از یار / تشخیص: برخاستن غبار

گزینه «۴»: «لعل» استعارة از لب / تشخیص: کام صدف

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و برع معنوی، ترکیبی)

(غفرهار علی نژاد)

۳۱- گزینه «۱»

صادق هدایت، صادق چوبک و بزرگ علوی از نویسنده‌گان نسل اول ادبیات
معاصر هستند. پس از آن‌ها سبک تلفیقی را داریم که جلال آل‌احمد،
سیمین دانشور، تقی مدرسی، محمود اعتمادزاده، غلامحسین ساعدی و
جمال میرصادقی اشاره کرد.

شاخه نخست از ادبیات پس از انقلاب: شاخه نیرومندی از ادب انقلاب که با
تکیه بر پشتونه ادبی و تلفیق آن با ارزش‌های نوین به عنوان جریانی
پیش‌کشوت و کمال‌یافته شناخته می‌شوند، مانند قیصر امین‌پور، سید علی
موسوی گرمارودی، حمید سبزواری، سید حسن حسینی و نصرالله مردانی.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۷۳، ۷۶ و ۷۷)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۲- گزینه «۴»

تشبیه گسترده: همچو شمع / استعارة مصrophه: «آتش دل» / استعارة مکنیه:
«آب رخ شمع»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشبیه و استعارة مکنیه ندارد. / استعارة مصrophه: «مه پرده‌سرا»
گزینه «۲»: تشبیه فشرده: «تیغ حوادث» / استعارة مکنیه: «سرزنش تیغ
حوادث» / استعارة مصrophه: «شه بحر»

گزینه «۳»: فاقد تشبیه و استعارة مصrophه / استعارة مکنیه: «ساغر خون خوار»،
«دویدن، طلب کردن و دامن گرفتن توسط اشک» و «دامن ساغر»
(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(شیوا نظری)

۳۳- گزینه «۳»

حذف مشبه، باعث ایجاد استعارة مکنیه می‌شود. در این گزینه «سوگوار
بودن بنفسه»، مشبه به مذکور دارد. (بنفسه مثل انسان سوگوار می‌شود). /
انسان حذف شده است. همچنین است نشستن سمن (سمن مانند انسان بر
حک می‌نشیند).

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۴- گزینه «۱»

لب جام» اضافه استعاری است. دقت کنید که «لبه جام» نمی‌تواند اضافه
استعاری باشد.

در سایر گزینه‌ها ترکیب‌های «گوش استماع»، «سر طاعت» و «چشم طمع»
اضافه اقتراضی هستند. در اضافه اقتراضی نه تشبیه هست و نه استعارة.
وجه افتراق اضافه اقتراضی و اضافه استعاری در عیینیت داشتن اضافه اقتراضی و
توهمی بودن اضافه استعاری است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۴۱- گزینه «۲»

در این بیت قلب نداریم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مصراع اول در «عاشق از» ابدال صورت گرفته است و به جای رکن مفععلن، مفعولن آمده است.

گزینه «۳»: در «شد و» مصوت کوتاه «^۱ بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: «رسید» هجای کشیده است که بلند در نظر گرفته می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۳۸- گزینه «۲»

در این بیت، ترکیب «لب لعل»، اضافه استعاری است و شاعر، برای سنگ لعل، لب درنظر گرفته است که همین امر، پدیدآورنده اضافه استعاری و تشخیص است.

معنای بیت: لب سنگ لعل، در مقایسه با لب یار، توانایی مبارزه کردن را نداشت و شکست خورد. به همین دلیل، سنگ لعل، شرمگین شده است (اشارة به رنگ قرمز سنگ لعل).

می‌بینیم که شاعر در تصویرسازی زیبایی، لب یار خود را بر لب سنگ لعل، برتری می‌دهد.

توجه: «ش» در «لب لعلش»، جهش ضمیر دارد و به «لب» باز می‌گردد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لب لعل» اضافه تشییه‌ی است. / توجه: «لب لعل» منادا نیست و منادای این بیت، محدود است: ای [کسی که] لب لعل تو...

گزینه «۳»: «لب لعل» اضافه تشییه‌ی است.

گزینه «۴»: «لب لعل» اضافه تشییه‌ی است. / توجه: منظور از «سنگ» در مصراع اول، سنگ لعل نیست و شاعر، با بیان مثالی (سبزه‌ای که نمی‌تواند از زیر سنگ بیرون بیاید)، مفهوم اصلی را قابل فهم‌تر کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(یاسین مهریان)

۴۳- گزینه «۴»

قافیه بیت، مطابق قاعدة ۲ سروده‌شده‌است، زیرا که «ست» در «برخاست»، جزء خود کلمه است و نمی‌توان آن را مخفف «است» محسوب کرد. بنابراین، بیت مردف نیست و «است» حروف اصلی قافیه هست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تشییه: فرآش خزان؛ نقاش صبا / مجاز: «چمن» مجاز از «باغ»

گزینه «۲»: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند: مصوت بلند «ی» در واژه «آدمی»، کوتاه تلفظ می‌شود.

گزینه «۳»: سعدی در این بیت، خود را در تضادی شاعرانه، در مقابل دنیايان قرار می‌دهد و ناله عاشقانه را، بر خلاف اندیشه عاقلان می‌داند. [سعدی نماینده عشق] با دانا (نماینده عقل) در تضاد است.]

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، ترکیبی)

(سیدعلیرضا احمدی)

۳۹- گزینه «۴»

«سنبل» استعاره از «مو» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «زلف سنبل» اضافه استعاری است، پس «سنبل» در معنای حقیقی خود به کار رفته است.

گزینه «۲»: «سنبل» در معنای حقیقی خود یعنی «گیاه سنبل» به کار رفته است.

گزینه «۳»: «جعد سنبل» اضافه تشییه‌ی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(کتاب آبی پیمانه‌ای - سراسری (۱۴۰۰))

۴۴- گزینه «۴»

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱» و «۲» و «۳»: تا جهان هست عشق و محبت هم خواهد بود؛ هر چند برخی از انسان‌ها برond و برخی دیگر جای آن‌ها را بگیرند.

مفهوم بیت گزینه «۴»: عشق بود که باعث شد جهان هستی به وجود بیاید و شور و غوغایی در آن برپا کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۰)

(سیدعلیرضا احمدی)

۴۰- گزینه «۳»

در سه گزینه دیگر اختیار «فاعلاتن به جای فعلاًتن» به کار رفته است.

وزن گزینه «۳»: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۸۵)

(سیدعلیرضا علوبیان)

۴۸- گزینه «۱»

تشبیه در بیت «ب»: طبع را مردوار بشکن، غار وحدت / ایهام در بیت «ه»: بو در دو معنی به کار رفته است: ۱- آرزو و امید ۲- رایحه و عطر / اغراق در بیت «ج»: شاعر در بیان و توصیف بزرگنمایی کرده است به طوری که حتی کوه ممکن است فرو بریزد و مانند هامون بشود. / کنایه در بیت «د»: جان فشاندن کنایه از وجود مادی خویش را فدا کردن / استعاره در بیت «الف»: روی (صورت) روز اضافه استعاری است.

رد سایر گزینه‌ها:

بیت «الف» فاقد اغراق است (رد گزینه «۲»)

بیت «ب» فاقد ایهام است (رد گزینه «۳»)

بیت «د» فاقد ایهام است (رد گزینه «۴»)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بردیع و بیان، ترکیبی)

(یاسین مودیان)

۴۹- گزینه «۳»

ایهام: «بست»: ۱- بی ارزش، ۲- کم ارتفاع / تشبیهات: ۱- خورشید عارض (اضافه تشبیهی)، ۲- چون ذره ...، ۳- چون سایه ...

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد ایهام («لب» ایهام تناسب دارد). / تشبیهات: ۱- چو ماه نو...، ۲- تیرباران (تشبیه درون و اژه‌ای)، ۳- تشبیه انگشت اشاره به تیر

گزینه «۲»: ایهام: «تواختن»: ۱- آهنگ و ساز زدن، ۲- دلچسپی و نوازش کردن / تشبیهات: ۱- همچو چنگ...، ۲- چو نی...

گزینه «۴»: فاقد ایهام («کف» در مصراع اول، ایهام تناسب دارد). / تشبیهات: ۱- چون کف دریا...، ۲- چون دریا...

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، بیان و بردیع، ترکیبی)

(محمدامین دادش خام)

۵۰- گزینه «۲»

شاعر در این بیت، در بیان شدت گریه اغراق کرده است و با استفاده از تضمین آیه‌ای از آیات قرآن، این اغراق را نمایان ساخته است. در سایر گزینه‌ها اغراق دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بردیع معنوی، ترکیبی)

(شیوا نظری)

۵۱- گزینه «۲»

(الف) به خویشتن رفتن کنایه از به تنها ی رفتن
ب) تشبیه مضمر در تشبیه صورت به لاله و خط به سبزه

ج) ایهام «در گرفت» دوم: ۱- آتش گرفتن ۲- به دست آوردن و مسلط شدن
د) اغراق در وجود اندوه و غم

و) بار در مصراع دوم استعاره از عشق می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بردیع، ترکیبی)

(کتاب آنی پیمانه‌ای - سراسری (۱۴۰۰))

۴۵- گزینه «۴»

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۴»: تلاش‌های من (شاعر) همواره برای نفع رساندن به مردم بوده و خودم هیچ‌گاه به دنبال نفع شخصی نبوده‌ام. در بیت صورت سؤال شاعر از تصویر سوختن شمع و در بیت گزینه «۴» از خمشنده کمان برای بیان این مفهوم کمک گرفته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۰)

علوم و فنون ادبی (۳) - اختیاری

(شیوا نظری)

۴۶- گزینه «۴»

این گزینه ایهام دارد: ۱- آشوب ۲- شیفتگی و عاشقی

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معنای قابل قبول: همیشه و در معنای غیرقابل قبول شراب با خراب تناسب دارد.

گزینه «۲»: معنای قابل قبول: محبت و در معنای غیرقابل قبول خورشید با سپهر تناسب دارد.

گزینه «۳»: معنای قابل قبول: دیشب و در معنای غیرقابل قبول کتف با چشم و رخ تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بردیع معنوی، ترکیبی)

(سیدعلیرضا علوبیان)

۴۷- گزینه «۴»

«منصور» در این بیت ایهام دارد:

۱- در راه عشق هرجا برود، مانند منصور حلاج است.

۲- در راه عشق هرجا برود، پیروز و سربلند است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «خراب» ایهام تناسب ساخته است: ۱- ویران و تخریب شده (معنای قابل قبول) ۲- مست و بی خود (که در این معنی با می تناسب دارد).

گزینه «۲»: «تیر» ایهام تناسب ساخته است: ۱- چوب راست و باریک که ابزار جنگ است (معنای پذیرفتی) ۲- سیاره عطارد (که با قمر تناسب دارد).

گزینه «۳»: «آیت» ایهام تناسب دارد: ۱- نشانه (معنای پذیرفتی) ۲- آیة قرآن (که با تفسیر تناسب دارد).

(علوم و فنون ادبی (۳)، بردیع معنوی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

جامعه‌شناسی (۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

«۵۶- گزینهٔ ۲»**تشرییم عبارات نادرست:**

- انسان در برخورد با هر پدیده‌ای، دیر یا زود به معنا و ارزش آن می‌اندیشد و نمی‌تواند صرفاً به لذت و منفعت مادی ناشی از قدرت، ثروت و دانش قانع باشد و به آن بسنده کند.

- نخستین واکنش و جنبش اجتماعی در برابر ثروت شکل گرفت و مالکیت دزدی خوانده شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

(خطمه‌ه صفری)

«۵۷- گزینهٔ ۳»

تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلافها و تضادها میان افراد و گروههایی که باهم زندگی می‌کنند، سیاست یا عمل سیاسی را در زندگی اجتماعی پدید می‌آورد.

سنگ‌نوشته داریوش در نقش رستم معروف به **Dnb** که حاوی نکاتی درباره زمامدار و آیین شهریاری است، بیانگر این است که در گذشته، قدرت، مسئله اول و اصلی سیاست نبوده است؛ بلکه قدرت، وسیله و ابزاری برای تحقق اهداف و فضیلت‌های اخلاقی قلمداد می‌شده است.

سیاست دو وجه یا بعد اصلی دارد. یک بعد آن تدبیر و تنظیم امور - که امروزه به قانون کاهش یافته - و بعد دیگر آن، ضمانت اجرای قانون است که نیازمند قدرت می‌باشد.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(کوثر شاه‌حسینی)

«۵۸- گزینهٔ ۲»

- امروزه از ابزارهای تنبیه‌ی کمتر از ابزارهای تشویقی استفاده می‌شود و از ابزارهای تشویقی نیز کمتر از ابزارهای اقتصادی استفاده می‌شود.

- امروزه قدرت تنبیه‌ی عمدتاً منحصر و متتمرکز در دست دولت‌هاست.

- قدرت اقتصادی با تغییر نگرش و اعتقاد فرد تابع قدرت، اعمال می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۵۹)

(ریحانه امینی)

«۵۹- گزینهٔ ۱»**تشرییم موارد نادرست:**

- سازمان مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی است.

- ثروت، شائی به فرد عامل قدرت می‌دهد که همان اراده و قاطعیت اوست.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(پاسین مهریان)

«۵۲- گزینهٔ ۴»

اغراق: زیاده‌روی شاعر در توصیف زیبایی دهان یار، به‌گونه‌ای که می‌گوید زیباتر از دهان معشوقش، وجود ندارد. / ایهام: «غنچه بستن»: ۱- آفریدن

غنچه، ۲- فروبستگی و تنگی غنچه (دهان) / استعاره: «چمن‌آرای جهان» استعاره از خدا و «این غنچه» استعاره از دهان یار

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱: فاقد اغراق / ایهام: «خاک شدن»: ۱- مُردن، ۲- ناچیز و متواضع بودن / استعاره: «سرو» استعاره از معشوق

گزینهٔ ۲: اغراق: زیاده‌روی در توصیف باریکی جسم / فاقد ایهام («مهر» دارای ایهام تناسب است). / فاقد استعاره

گزینهٔ ۳: اغراق: «هزار بگوید» / فاقد ایهام («هزار» دارای ایهام تناسب است). / استعاره: «تصیحت‌کردن بللی»

(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، بیان و برع، ترکیبی)

(محمدامین داداش‌فام)

«۵۳- گزینهٔ ۱»

در این بیت ایهام به کار نرفته است.

چنگ در معنای غلط خود (نوعی ساز) با «نوا» ایهام تناسب را ایجاد کرده است.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲: «نگران»: ۱- مضطرب ۲- نگاه‌کننده

گزینهٔ ۳: «باری»: ۱- یک بار ۲- خلاصه

گزینهٔ ۴: «آنگ»: ۱- نوا و نغمه ۲- قصد و عزم

(علوم و فنون ادبی (۳)، برع معنوی، ترکیبی)

(سیدعلیرضا علیویان)

«۵۴- گزینهٔ ۴»

ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ با مضمونی غم‌گرا درباره فراق معشوق و سختی‌های عشق سخن گفته‌اند، درحالی که بیت گزینهٔ ۴ لزوماً ارتباطی با سایرین ندارد و شاعر با دیدگاهی مثبت به هجران و فراق می‌نگرد و هجران را خود نوعی وصال بهشمار می‌آورد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۸۹)

(شیوا نظری)

«۵۵- گزینهٔ ۳»

بیت صورت سؤال و ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به توصیف روز وداع و گریه عاشق در آن روز پرداخته‌اند، اما در بیت گزینهٔ ۳ شاعر می‌گوید: تو (مشوق) جان منی و من نمی‌توانم تو را وداع گویم.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۸۹)

(سید محمد مردنی (ینانی))

- در رویکرد سوم و اول مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود.
- در رویکرد اول امکان رقابت برای افراد با طبقه اجتماعی پایین وجود ندارد.
- در رویکرد دوم نقطه پایان رقابت عادلانه نیست.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۷)

۶۵- گزینه «۲»

(سید محمد مردنی (ینانی))

- با توجه به جدول صفحه ۶۲، مالکیت، عامل قدرت شروط می‌باشد و ابزار اعمال قدرت دانش اقتصادی است و عامل قدرت آن سازمان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۲)

۶۰- گزینه «۴»

(ریحانه امینی)

۶۶- گزینه «۴»

- سیاهپوستان - سفیدپوستان: تفاوت اسمی
- خانه‌های گران قیمت - خانه‌های معمولی: نابرابری اجتماعی
- مدرک کارشناسی - مدرک کارشناسی ارشد: نابرابری اجتماعی
- ضریب هوشی ۱۲۰ - ضریب هوشی ۱۱۰: نابرابری طبیعی

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه ۷۲)

(غاطمه صفری)

۶۷- گزینه «۲»**تشريح موارد نادرست:**

- در رویکرد جدایی دانش از ارزش، تبیین کشف و بازخوانی واقعیت‌ها و تفسیر خلق و بازسازی ارزش‌ها دانسته می‌شود.
- جامعه‌شناسی انتقادی پدیده‌ها را با ملاک‌های ارزشی همچون خوب و بد و ملاک‌های هنجاری مانند باید و نباید ارزیابی می‌کند.
- مطابق دیدگاه کسانی که قشربندی اجتماعی را جهانی و ضروری می‌دانند، هر نقشی که مزایای اجتماعی بیشتری دریافت می‌کند، برای جامعه مهم‌تر است.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۱)

(ریحانه امینی)

۶۸- گزینه «۳»**تشريح موارد نادرست:**

- جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه ۸۲)

(هیبیه محبی)

۶۹- گزینه «۲»

- (الف) نسل کشی، جایه‌جایی اجباری، کنترل جمعیت، جداسازی و فشارهای سخت اجتماعی از جمله روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی هستند.
- (ب) دیگر همانندسازی، راهی است که در آن تعداد کثیری از گروه‌های در گیر قومی‌نژادی در ارتباط با هم یک فرهنگ مختلط را می‌سازند.
- (ج) مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن، «همانندسازی» بود.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(سمیه محمدی مصیری)

۶۱- گزینه «۲»**بررسی موارد نادرست:**

- جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی که تماماً مادی و محسوس نیستند را قابل مطالعه علمی نمی‌داند و با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.

- جامعه‌شناسی تفسیری، سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسته می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۶)

(کوثر شاه‌حسینی)

۶۲- گزینه «۳»

- نظام لیبرال دموکراسی: لیبرالیسم به معنای مجاز دانستن همه امور برای انسان و دموکراسی به معنای حاکمیت اکثریت مردم براساس خواست و میل خودشان است.

- نظام جمهوری اسلامی: قوانین و مقررات آن با خواست مردم و براساس احکام الهی و اسلامی تعیین می‌گردند.

(جامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه ۶۸)

(آرش مرتفعائی فر)

۶۳- گزینه «۲»

- تفاوت‌های اسمی و نابرابری‌های طبیعی در صورتی که به نابرابری‌های اجتماعی منجر شوند، مورد توجه جامعه‌شناسان قرار می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

(آریتا بیدقی)

۶۴- گزینه «۴»

انسان در ایجاد، تداوم یا تغییر قشربندی نقشی فعال دارد.

علت نابرابری‌های اجتماعی، مالکیت خصوصی است.

تأکید آنان بر معایب قشربندی است.

- نقد وارد بر رویکرد مخالفان قشربندی اجتماعی: نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود، اما بدلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۳)، تابرا بری اجتماعی، صفحه ۷۶)

(کوثر شاه‌حسینی)

۷۳- گزینه «۴»

تشرییم عبارات نادرست:

ب: علوم اجتماعی، اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی داوری کند.

د: برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، ترکیبی)

(هیلیه مهی)

۷۰- گزینه «۱»

الف) در دوره پسامدرن، سیاست همانندسازی مورد نقد قرار گرفت.

ب) سیاست هویت، محصول دوران پسامدرن است.

ج) در اوخر قرن بیستم، هویت به جای قشربندي و کشمکش طبقاتي، محور اصلی مباحثات فكري و سياسي شد.

(جامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۱۹ و ۹۰)

جامعه‌شناسی (۱)

(کوثر شاه‌حسینی)

۷۴- گزینه «۲»

- اقناع روشي است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
- تشویق و تنبیه به دو شیوه رسمی و غیررسمی انجام می‌شود.
- اگر جهان اجتماعی روش مناسبی برای کنترل اجتماعی نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

(کوثر شاه‌حسینی)

۷۱- گزینه «۳»

- ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند، اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.

- ارزش‌هایی که مردم به آن عمل می‌کنند، قلمرو واقعی جهان اجتماعی را می‌سازد.

- برنامه‌ریزان فرهنگی هر جامعه، همواره تلاش می‌کنند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق بیشتر آرمان‌ها و ورود آن‌ها به قلمرو واقعی جهان اجتماعی را فراهم کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵۲)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۷۵- گزینه «۲»

جامعه‌پذیری، فرایندی است که برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶ تا ۸۰)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۷۲- گزینه «۱»

- ما گاه درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، تأمل می‌کنیم؛ مثلاً از دوستان درباره نقاط قوت و ضعف خویش سؤال می‌کنیم. این موارد، مربوط به بخش‌هایی از هویت هستند که به آن، آگاهی نداریم.

- برخی از ویژگی‌های هویتی توسط خود ما پدید آمده و یا ما در پدیدآمدن آن نقش داریم. مانند بسیاری از خصوصیات اخلاقی (مثالاً راستگار بودن) ویژگی‌هایی را که افراد در پدیدآمدن آن‌ها اثربار هستند، خصوصیات اکتسابی نامیده می‌شوند.

- بعضی از ویژگی‌های هویتی، اجتماعی و فرهنگی هستند، یعنی فرد بدون حضور در اجتماع نمی‌تواند آن خصوصیات را داشته باشد. مثلاً ما با عضو بودن در جامعه ایران، ایرانی محسوب می‌شویم. برخی از خصوصیات تغییر نمی‌کنند یا حتی قابل تغییر نیستند؛ مثلاً مکان و زمان تولد. این خصوصیات از ویژگی‌های ثابت هویت هستند. پس ایرانی بودن اجتماعی و ثابت است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۴ و ۷۳)

(ریحانه امینی)

۷۶- گزینه «۳»

- تمحصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود.

- به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.

- کشورهای غربی به اقتصادی بازار مصرف، برخی صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند ولی این انتقال، در جهت استقلال این کشورها یا تغییر جهانی شروط نیست بلکه در جهت منافع بیشتر کشورهای استعمارگر است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

روان‌شناسی

(محمد هبیبی)

گزینه «۲۱

مسئله‌هایی که در علوم انسانی با آن‌ها مواجه می‌شویم عمدتاً خوب تعریف‌نشده هستند. دروس زیست‌شناسی، فیزیک، زمین‌شناسی و شیمی از دروس علوم تجربی هستند که مسائل خوب تعریف‌نشده کمتری دارند.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۱۹)

(موسیا عفتی)

گزینه «۳۲

بن بست، زمانی ایجاد می‌شود که حل کننده مسئله با نگاه فعلی، قادر به حل مسائل نباشد.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

(محمد صدری زاده‌اسفندیره)

گزینه «۲

سارا هم از درد مفاصل فرار می‌کند هم از آمیبول، پس تعارض وی، اجتناب - اجتناب می‌باشد.

گزینه‌های «۳» و «۴» یکسان می‌باشند و تفاوتی ندارند.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تدبیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱ و ۱۵۲)

(کتاب آینه پیمانه‌ای)

گزینه «۳

حل آگاهانه مسئله و جدیت در حل آن، به جریان حل مسئله اشاره دارند. گزینه «۱»: به توانمندی‌ها اشاره دارد که در ذیل آن، استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی مطرح می‌شود. گزینه «۲»: نیز به مشخص بودن مبدأ و موقعیت فعلی اشاره دارد. گزینه «۴»: به روش نبودن هدف اشاره دارد که باعث درک ناقص از مسئله می‌شود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(نیلوفر طالبی)

گزینه «۴

- وقتی هدف روش نباشد درک از مسئله، ناقص خواهد بود.
- عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه حل‌های غیرمنطقی می‌شود.
- ساخت و ضعیت فعلی تان به شما کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسی و راه حل‌های بهتری ارائه دهید.

(روان‌شناسی، تکلیر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

(ریحانه امینی)

گزینه «۳**نشریه گزینه نادرست:**

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیر غربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

(آریتا بیدرقی)

گزینه «۴

نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت. ← بهانه عدالت اقتصادی از سوی جوامع سوسیالیستی

حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی ← عدم مقابله با قحطی ایرلند

شكل‌گیری نظریه‌های در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید

پیامد ← حل چالش فقر و غنا

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۱ تا ۷۰)

(آریتا بیدرقی)

گزینه «۲

الف) اشتراک مالتوس، ریکاردو، راسل ← آزادی فعالیت صاحبان سرمایه

ب) چالش درون فرهنگی و کلان و مقطعی ← بلوک شرق و غرب

ج) دو رویکرد جامعه‌گرا

د) طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانست. ← مارکس

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، ترکیبی)

(فاطمه صفری)

گزینه «۲

آیازا برلین در نقد لیبرالیسم اولیه، از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته است.

جان راسل مخالف هر نوع مداخله دولت در اقتصاد بود. در همین جهت از هر اقدامی برای مقابله با قحطی ایرلند خودداری کرد.

ریکاردو افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را موجب افزایش تولید نسل آن‌ها و پیدایش مشکلات بعدی می‌دانست.

مارکس، حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری را فقط با یک انقلاب قبل حل می‌دانست.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

(کنکور انسانی - ۹۹ - کتاب آبی پیمانه‌ای)

۹۱- گزینه «۱»

«رسلنا إلى....» به سوی ... فرستادیم (رد سایر گزینه‌ها) / «رسولاً (نکره)» رسولی، پیامبری (رد گزینه ۳) / «عَصَى فرعون الرَّسُولَ» و فرعون از آن پیامبر نافرمانی (عصیان) کرد (دققت کنید که «فرعون» فاعل فعل «عَصَى» و «الرَّسُولُ» مفعول آن است که در گزینه‌های «۲» و «۴» اشتباه ترجمه شده است، در گزینه «۲» نیز «تبعیت نکرد» ترجمه صحیحی برای «عَصَى» نیست، و «بر» در گزینه‌های «۳» و «۴» نامناسب است.)

(ترجمه)

(روح الله گلشن)

۹۲- گزینه «۱»

«فِي أَحَدِ أَيَّامِ الصِّيفِ»: در یکی از روزهای تابستان (رد گزینه ۳) / «نفسه»: خود را (در گزینه ۴) ترجمه نشده است). / «أَوْصَل»: رساند (رد گزینه ۴) / «أَصْدَقَاهُ الْكَثِيرِينَ»: دوستان بسیار خویش (خود)، دوستان زیادش (الکثیرین) صفت است. (رد گزینه ۳) / «عزم»: تصمیم گرفت (فعل است نه اسم) (رد گزینه ۴) / «بسیار» در گزینه ۲» اضافی است. / «لَمْ يَكُنْ يُسْمِحُ»: اجازه نمی‌داد (ماضی استمراری منفی است، نه ماضی ساده یا بعید) (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَخْذُوا يَعْوِدُونَ»: شروع کردند به بازگشت، شروع به بازگشت کردند (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

(کنکور فارج از کشور - ۹۸ - کتاب آبی پیمانه‌ای)

۹۳- گزینه «۳»

«وَجَدَتِ الشَّمْسَ»: خورشید را یافتیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أَقْوَى مَصْدِرٍ» (اسم تفضیل + اسم نکره): نیرومندترین منبعی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «يَكْفِيَا نُورُهَا وَ حَرَارُهَا»: که نور و حرارت آن برای ما کافی می‌باشد (رد گزینه ۴) / «دُونَ أَنْ تَقْرُبَ إِلَيْنَا»: بی‌آنکه به ما نزدیک شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أَوْ تَبْتَعِدَ عَنَا»: یا از ما دور شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

(موسی عفتی)

سبک تصمیم‌گیری منطقی، بهترین شیوه تصمیم‌گیری است. زیربنای این تصمیم‌گیری، اندیشیدن است.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۷)

۸۶- گزینه «۲»

در بعضی موقع، تصمیم‌گیری با خطر همراه است. در چنین حالتی اطمینان کافی به نتایج تصمیم‌گیری وجود ندارد.

(موسی عفتی)

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۸۷- گزینه «۳»

در تصمیم‌گیری، همه راه‌ها را به مقصد می‌رساند در حالی که در سؤالات چهار گزینه‌ای تنها یکی از گزینه‌ها صحیح است و دیگر گزینه‌ها غلط است و ما را به مقصد نمی‌رساند، بنابرین مواجه شدن با سؤالات چهار گزینه‌ای حل مسئله است نه تصمیم‌گیری.

(محمد هبیبی)

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۸۸- گزینه «۳»

در تصمیم‌گیری، همه راه‌ها را به مقصد می‌رساند در حالی که در سؤالات چهار گزینه‌ای تنها یکی از گزینه‌ها صحیح است و دیگر گزینه‌ها غلط است و ما را به مقصد نمی‌رساند، بنابرین مواجه شدن با سؤالات چهار گزینه‌ای حل مسئله است نه تصمیم‌گیری.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۸۹- گزینه «۳»

- شناسایی و تعریف تصمیم (مرحله اول) ← نوشتن مقاله‌ای در مورد متون ادبی کلاسیک فارسی
- بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت (مرحله سوم) ← بررسی ویژگی‌های چند متن ادبی (رد گزینه ۲)
- اجرای بهترین اولویت (مرحله پنجم) ← انتخاب شاهنامه به عنوان موضوع تحقیق (رد گزینه ۱)
- تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر (مرحله ششم) ← مطالعه روش نوشتن مقاله علمی و بررسی تحقیق‌های قبلی در مورد شاهنامه (رد گزینه ۴)

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۹۰- گزینه «۲»

این روان‌شناس، در تحقیقات خود فقط به دنبال پژوهش‌هایی می‌گردد که به این عامل توجه کرده‌اند و به دیگر پژوهش‌هایی که ممکن است عوامل دیگری را مطرح کرده باشند و یا نقش این عامل را در اختلال اضطراب اجتماعی، منتفی دانسته باشند، توجیهی نمی‌کند؛ در نتیجه، تصمیم‌گیری او، همراه با «سوگیری تأیید» خواهد بود.

(روان‌شناسی، تکلیر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹)

(همیرضا قادری‌مینی - اصفهان)

۹۷- گزینه «۲»

«الآخرُونَ»: آیندگان (رد گزینه ۱) / «عَمِيلٌ»: مُذور (رد گزینه ۳) / کلمه «از میان» در گزینه ۴ به صورت زائد و اضافی آمده است، «إِلَى» هم باید «بِهِجَزٍ، مَغْرِبٍ» ترجمه گردد (رد گزینه ۴).

نکات مهم درس:

به تفاوت معنایی کلمات مشابه بسیار دقت کنیم:
«الآخرُونَ»: دیگران، «الآخرُونَ»: آیندگان»

(ترجمه)

(امیرحسین شلوری)

۹۸- گزینه «۱»

«حياط بزرگ خانهٔ پدریزگم»: ساحة بيت جدت الكبيرة (رد گزینه ۴) / «كاشتم»: غرست (رد گزینه ۲) / «فقط بعد از ده سال میوه می‌دهد»: لا تُثمر إِلَى بَعْدِ عَشْرِ سَنَوَاتٍ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) (در گزینه ۲ فعل جمله، مشتب آمده که نادرست است).

نکته: دقت کنید که در ترجمه اسلوب حصر (مستثنی منه محوذف + + إِلَى) از دو روش زیر استفاده می‌کنیم:

۱) جمله منفی + به جز / مگر

۲) جمله مثبت + فقط / تنها

(ترجمه)

ترجمه متن درگ مطلب:

یکی از زیست‌شناسان دریایی آزمایشی را انجام داد، او یک کوسه بزرگ را در آکواریومی قرار داد و سپس یک گروه از ماهی‌های کوچک را به عنوان طعمه برای کوسه اضافه کرد، و همانطور که انتظار می‌رفت، کوسه به ماهی‌های کوچک حمله کرد و همه آن‌ها را خورد. پس از آن دانشمند یک جداینده شیشه‌ای قرار داد که مخزن را به دو قسمت مساوی تقسیم کرده بود، ماهی‌های کوچک را در یک طرف و کوسه را در طرف دیگر قرار داد، کوسه بالافاصله حمله کرد اما این بار با جداگانه شیشه‌ای برخورد کرد. او بدون خستگی به تلاش ادامه داد. ماهی‌های کوچک بی‌سروصدا و این شنا می‌کردند. پس از گذشت چندین ساعت، کوسه سرانجام تسلیم شد و دست از تلاش کشید. این آزمایش چندین بار تکرار شد و هر بار تهاجم کوسه کم می‌شد، تا اینکه کاملاً تسلیم شد و حمله به ماهی‌های کوچک را متوقف کرد، زمانی که زیست‌شناس صفحه شیشه‌ای را از میان برداشت، کوسه این بار نیز اقدام به حمله نکرد. او کاملاً از وجود حائلی پنهان بین خود و ماهی‌های کوچک متقاعد شده بود.

(علی محسن زاده)

۹۴- گزینه «۳»

در جمله «ما أجلس أحداً عنده إِلَى بَنْتَه الصُّغْرَى»، مستثنی منه (أحداً) ذکر شده است، بنابراین نمی‌توانیم در ترجمه از الفاظ «فقط» و «تنها» استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بَنْتَه الصُّغْرَى»: دختر کوچکترش، دختر کوچکتر خود (رد گزینه ۲) / «إِنْزَاعَج»: آزدگی، آزده شدن، ناراحتی (رد گزینه ۱) / «أَوْلَادِ الْآخْرِينَ»: فرزندان دیگرش (رد گزینه ۱) / «لَمْ يَفْرَقْ»: فرق نگذاشته است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) (با توجه به مجزوم بودن فعل «يَفْرَقْ»، می‌توان نتیجه گرفت که در اینجا از «لَمْ» استفاده شده است نه «لَمْ چرا») / «خَبُّ الْأَبَاءِ»: علاقه پدران، عشق پدران (رد گزینه ۴) / «بَنَاهُمْ»: دخترانشان، دختران خود (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

(فائز مشیرپناهی - هگلان)

۹۵- گزینه «۲»

«قد تَغَيَّرَ»: تغییر کرده [است]، تغییر یافته [است] (رد گزینه‌های ۱ و ۳): «تَغَيَّرَ» فعل ماضی باب «تَقْعُلَ» است و مضارع نیست. ضمناً «قد» بر سر مضارع معنی «گاهی» می‌دهد، نه بر سر ماضی! / «الْغَاتُ الْمُخْتَلِفَةُ»: زبان‌های مختلف (رد گزینه‌های ۱ و ۳؛ ترکیب وصفی معرفه است). / «كثرة استعمالها»: زیادی کاربردشان (رد گزینه‌های ۳ و ۴؛ ترکیب وصفی نیست!) / «بین»: میان، بین (رد گزینه ۴؛ «نَزَد» ترجمه درستی برای آن نیست). / «تَبَدِّلت»: تبدیل شده‌اند (گشته‌اند) (رد سایر گزینه‌ها) (اولاً: فعل «ماضی» است، ثانیاً: «لَازِم» است). / «عَدَةُ حُرُوفٍ مِنْهَا»: چندین حرف از آن‌ها، چندین حرف آن‌ها / «قریبة»: نزدیک (رد گزینه «۳»؛ اسم تفضیل نیست). (ترجمه)

(ولی بربری - ابهر)

۹۶- گزینه «۳»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «يَحَكَّ» مضارع مجھول است و باید به صورت «حكایت می‌شود» ترجمه گردد.
 گزینه ۲: «أَنْقِذُوا» (با توجه به حرکت کسره روی عین الفعل) فعل امر است که به صورت ماضی ترجمه شده و نادرست است، ضمن اینکه «يَكَاد» هم مضارع است، به معنای «نَزَدِيْكَ» است، نزدیک می‌باشد» نه «نَزَدِيْكَ بُود».
 گزینه ۴: «أَكَ» ترجمه نشده است و «حَتَّمًا» نیز در ترجمه اضافه است و در عبارت عربی به کار نرفته است و تأکیدی نیز وجود ندارد.

(ترجمه)

(ابوالفضل تاپیک)

۱۰۲ - گزینه «۱»

کلمه «مجموعه» مفعول برای فعل «أضاف» است.

(تمثیل صرفی و اعراب)

(ابوالفضل تاپیک)

۱۰۳ - گزینه «۴»

در این عبارت «أزال» مزید ثالثی است. (صیغه اول ماضی آن، بیش از سه حرف دارد، پس نمی‌تواند فعل مجرد ثالثی باشد.)

(تمثیل صرفی و اعراب)

(علی محسن زاده)

۱۰۴ - گزینه «۲»

حرکت واژه «إلتقت» نادرست و شکل درست آن «إلتقت» می‌باشد. (ماضی باب «إفعال» و بر وزن «فَعَلَ» می‌باشد.)

همچنین حرکت واژه «إلْزَاعَج» نادرست و شکل درست آن «إلْزَاعَج» می‌باشد (مصدر باب «إفعال» و بر وزن «إفعال» می‌باشد.)

(فقط هرگز)

(آیدین مصطفی‌زاده)

۱۰۵ - گزینه «۴»

ترجمه عبارت صورت سؤال: بادها جریان می‌یابند آنطور که کشتی‌ها نمی‌خواهند!

عبارت صورت سؤال و دیگر گزینه‌ها به تقدیرگرایی و قضا و قدر اشاره دارند، ولی گزینه «۴» به این مفهوم اشاره دارد که همه چیز ما از طرف خداست.

(مفهوم)

(ممود بادربرین - یاسوج)

۱۰۶ - گزینه «۳»

در این گزینه، «فالاحین» اسم نکره‌ای است که در ادامه، به همراه «ال» آمده است (الفلاحون) و «ال» ش را می‌توانیم به صورت اسم اشاره («این») یا «آن» ترجمه کنیم.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «علم» اسم نکره‌ای است که در ادامه به همراه «ال» آمده است، اما چون قبل از آن یک اسم اشاره هست (ذلک المعلم)، دیگر نمی‌توانیم «ال» ش را به صورت «این» یا «آن» ترجمه کنیم.

(ابوالفضل تاپیک)

۹۹ - گزینه «۳»

آنچه که دانشمند توقع داشت این بود که کوسه‌ماهی به ماهی‌های کوچک حمله کند و همه آن‌ها را بخورد و با توجه به متن همین اتفاق هم افتاد.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قرار دادن یک کوسه‌ماهی بزرگ در آکواریوم!

گزینه «۲»: گروهی از ماهی‌های کوچک به عنوان طعمه برای کوسه!

گزینه «۴»: همانطور که انتظار می‌رفت این که ماهی‌های کوچک، طعمه‌هایی مانند کوسه دارند!

هیچ یک از موارد فوق، بیانگر انتظار و توقع دانشمند زیست‌شناس نیستند.

(درک مطلب)

(ابوالفضل تاپیک)

۱۰۰ - گزینه «۳»

وقتی دانشمند مانعی را گذاشت، کوسه‌ماهی حمله خود را به ماهی‌ها ادامه داد!

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به آرامی و این من شنا کرد! (نادرست)

گزینه «۲»: بدون خستگی برای موفقیت کوشید! (نادرست)

گزینه «۴»: برای برخورد به جداکننده شیشه‌ای تلاش کرد! (نادرست)

(درک مطلب)

(ابوالفضل تاپیک)

۱۰۱ - گزینه «۳»

ترجمه عبارت: در ذهنمان گاهی مانعی خیالی می‌سازیم، در حالی که بعد از این وجود خواهند داشت!

با توجه به متن، ما در ذهن خود مانعی می‌سازیم که وجود ندارند و ما براساس خطای ذهنمان وجود آن‌ها را در نظر می‌گیریم. (مانند کوسه‌ماهی در این داستان که به اشتباه وجود فاصله را پذیرفته بود و دیگر تلاشی نمی‌کرد، حال آن که دیگر مانعی واقعی وجود نداشت).

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سیارند کسانی که بعد از دچار شدن به ضربات و چندین بار شکست خوردن، امید را کاملاً از دست می‌دهند!

گزینه «۲»: گاهی اوقات ما، ماندن زیر بار شکست‌های گذشته را ترجیح می‌دهیم و هرگز موفق نخواهیم شد!

گزینه «۴»: ما باید تلاش کنیم، موفقیت شاید بعد از فقط یک گام، برای ما باشد!

(درک مطلب)

(آیدین مقطفیزاده)

۱۰۸ - گزینه «۲»

صورت سؤال از ما جمله وصفیه‌ای را خواسته که اسم فاعل را وصف کرده باشد. در گزینه «۲»، جمله «یتعلمون منه ...» اسم فاعل «طلبة (مفردش: طالب)» را وصف می‌کند. ترجمه عبارت: «به معلم احترام می‌گذارند دانش‌آموzanی که از او راههای تربیت و ادب را یاد می‌گیرند!»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این عبارت «علوم» دو صفت دارد، اولی « مختلفه» و دومی جمله وصفیه «لم نشاهد»؛ اما «علوم» اسم فاعل نیست. ترجمه عبارت: «مسلمانان به علوم مختلفی دست یافتند که مانند آن را در گذشته ندیده بودیم!»

گزینه «۳»: «مشقات: سختی‌ها» اسم فاعل نیست. ترجمه عبارت: «سختی‌های را که در مسیر پیشرفت در زندگی با آن‌ها مواجه می‌شوی، تحمل کن!»

گزینه «۴»: در این گزینه، جمله وصفیه برای «أبیات» است نه «شاعر». ترجمه عبارت: «هر شاعری ابیات جذابی دارد که همه مردم را جذب می‌کند!»

(قواعد اسم)

(حسین رضائی)

۱۰۹ - گزینه «۳»

در گزینه «۳» برخلاف سایر گزینه‌ها، مستثنی‌منه ذکر نشده است. هنگامی که در جمله منفی پیش از «إلا» مستثنی‌منه ذکر نشده باشد، می‌توانیم جمله منفی را به صورت مثبت و مؤکد (همراه با کلمه «تنهای، فقط») نیز ترجمه کیم.

(اسلوب استثناء)

(مرتضی کاظم شیرودی)

۱۱۰ - گزینه «۴»

هرگاه پیش از «إلا» جمله منفی آمده و مستثنی‌منه ذکر نشده باشد، می‌توانیم عبارت را با لفظ «تنهای» یا «فقط» به صورت مثبت و مؤکد نیز ترجمه کنیم. ترجمه عبارت: فقط گروهی از مسلمانان سخشن را باور کردند پس او را نزد پیامبر شان برند! (مستثنی‌منه از جمله حذف شده است و «إلا» معنای «فقط، تنهای» می‌دهد).

تشریف سایر گزینه‌ها:

مستثنی‌منه در گزینه «۱»: «كلاماً» و در گزینه «۳»: «الآباء» است. دقت کنید در گزینه «۲»، ادات استثناء (إلا) وجود ندارد، زیرا «آل ثئمر» فعل است و در اصل «أن لا ثئمر» می‌باشد.

(اسلوب استثناء)

گزینه «۲»: در این گزینه اسم نکره‌ای وجود ندارد که در ادامه به همراه «ال» آمده باشد. دقت شود «غابت» به «مازندران» اضافه شده و نکره نیست.

گزینه «۴»: در این گزینه «دوله» اسم نکره‌ای است که در ادامه، جمع مکسر آن به همراه «ال» آمده است و «ال» ش را نمی‌توانیم به صورت «این» یا «آن» ترجمه کنیم، دقت شود که باید همان اسم نکره به همراه «ال» تکرار شود.

نکته صلم درسی:

عمولًا هرگاه در جمله‌ای باید و در ادامه همان اسم با «ال» تکرار شود، در ترجمه می‌توانیم «ال» ش را «این» یا «آن» ترجمه کنیم. (قواعد اسم)

(قالب مشیر پناهی - مکلان)

۱۰۷ - گزینه «۳»

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن فعلی که به دو شکل ترجمه می‌شود، وجود نداشته باشد. در این گزینه، فعل «يقترب» که صفت جمله برای «صوتاً» است و فعل قبل از آن (معنعاً) ماضی است، تنها به صورت «ماضی استمراری» ترجمه می‌شود. فعل «سمعنا» نیز معادل «ماضی ساده» است. ترجمه: «ما صدای عجیبی را در آن جنگل شنیدیم که لحظه‌به‌لحظه به ما نزدیک می‌شد.»

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعل «طُرحت» چون صفت جمله برای اسم نکره «مقالة» است و فعل از قبل آن (قرآن) ماضی است، به دو صورت «ماضی ساده» و «ماضی بعيد» ترجمه می‌شود. ترجمه: «ما مقاله‌ای را درباره تدریس اسلوب شرط خواندیم که در آن شیوه‌های جالبی مطرح شد (مطرح شده بود).»

گزینه «۲»: فعل «تُعْطى» چون صفت جمله برای اسم نکره «أشجاراً» است و فعل قبل آن (یغرس) مضارع است، به دو صورت «مضارع اخباری» و «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود. ترجمه: «دوست کشاورز من درختانی را در مزرعه خود می‌کارد که میوه‌های زیاد و مفیدی می‌دهند (بدهنند).»

گزینه «۴»: فعل ماضی «ظلتَت» چون فعل شرط واقع شده است، به دو صورت «ماضی ساده» و «مضارع التزامی» ترجمه می‌شود. ترجمه: «اگر گمان کردی (گمان کنی) که تو... .»

(قواعد فعل)

(امیرحسین شکوری)

در این گزینه، دو کلمه «روح» و «رحمه» به معنای «مهربانی» با هم متراffداند. در سایر گزینه‌ها کلمات متراffدی وجود ندارد.
(واژگان)

(فاطمه منصورقلائی)

۱۱۶- گزینه ۲: **تشریح سایر گزینه‌ها:**
گزینه ۱): «مجَعَفَةً» اسم مفعول است و به صورت «مجَعَفَةً خشک شده» صحیح است.

گزینه ۲): «یَتَعَايشُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب تفاعل است و به صورت «یَتَعَايشُ» صحیح است.
گزینه ۳): «يَلْاحِظُ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب مُفَاعَلَة است و به صورت «يَلْاحِظُ» صحیح است.
(فبیط هرکات)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۱۷- گزینه ۴:
در گزینه ۴)، «آل» در واقع «آن + لا» است که قبل از فعل مضارع آمده است. در سایر گزینه‌ها «آل»، ادات استثناء، داریم و اسلوب استثناء برقرار است.

(اسلوب استثناء)

(علی رسولی)

۱۱۸- گزینه ۳:
صورت سؤال، گزینه‌ای را خواسته است که در آن، کلمه «صدیق» بدون وجود «آل»، نقش فاعل را داشته باشد. ترجمه عبارت: تکمیل نکرد از میان ما تحصیل را جز دوستی که ...؛ «صدیق» در اینجا نقش فاعل را دارد.

نقش «صدیق» در سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱): خبر کان (از افعال ناقصه)
در گزینه ۲): مفعول
در گزینه ۴): مفعول
(اسلوب استثناء)

(علی رسولی)

۱۱۹- گزینه ۱:
در گزینه ۱)، «الغَدَة» مستثنی منه و مفرد آن العادی (اسم فاعل) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۲): «النَّاسُ» مستثنی منه است که اسم فاعل نیست.
در گزینه ۳): اصلاً مستثنی منه وجود ندارد.
در گزینه ۴): «أَعْمَالٌ» مستثنی منه است که اسم فاعل نیست.
(اسلوب استثناء)

عربی زبان قرآن (۳) - اختیاری**۱۱۱- گزینه ۳:**

(پیروز وفان - گنبد)
«فضل الانسی»: بهترین انسان‌ها (رد گزینه ۴) / «اللِّتَّعْلِيمُ» برای یاد دادن / «هم الأنبياء الذين»: همان پیامبرانی هستند که / «عَلَمُوا النَّاسَ مَا يَحْتاجُونَ للسعادة»: به مردم آنچه را که برای خوشبختی نیاز دارند، یاد دادند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «فَقَهُوا الْجَاهِلِينَ بِعِلْمِهِمْ»: ندانان را با علمشان (علم خود) دانا کردند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

(ترجمه)

۱۱۲- گزینه ۲:

(ولی برهی - ابوه)
«علم»: می‌دانیم / «أن»: که (رد گزینه ۱) / «هذه مُبَارَةٌ مُهَمَّةٌ»: این مسابقه مهم است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «يَمْتَنِيَ الْمَلَعْبُ»: ورزشگاه پُر می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «المُتَفَرِّجِينَ»: تماشاچیان نکته: به نحوه ترجمه اسم‌های دارای «ال» و بدون «ال» پس از اسم‌های اشاره دقت کنیم: «هذه المباراة مُهَمَّةٌ»: این مسابقه، مهم است / «هذه مباراة مُهَمَّةٌ»: این مسابقه‌ای مهم است یا این مسابقه مهم است (ترجمه)

۱۱۳- گزینه ۱:

(فاطمه منصورقلائی)
«صبح امروز»: صباح ایام (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در سالن امتحانات»: فی قاعة الامتحانات / «حضور یافتند»: حضور (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۱۱۴- گزینه ۲:

(سید محمدعلی مرتفعی)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱): «الثاني: مبتدأ و مرفوع بالضمة» نادرست است. «وعاء» دوم، خبر إن و مرفوع است.
گزینه ۳): «مع فاعله جملة فعلية» نادرست است. فعل مجہول، فاعل ندارد، بلکه نائب فاعل دارد.

گزینه ۴): «معرفة بالعلمية» نادرست است. «معرف بال» صحیح است.
(تمهیل صرفی و اعراب)

۱۱۵- گزینه ۲:

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
در صورت سؤال اشاره شده است که «طلب کردن نیاز از غیر اهل آن، سخت تراز مرگ است!» که این مفهوم دقیقاً همان مفهوم عبارت گزینه ۲): «طلب کردن نیازها از مردم، خواری زندگی است» می‌باشد.
(مفهوم)

(بوار میربلوکی)

گزینه «۴»

یکی از مسائل مهم جهان و بهخصوص اروپا در دوران پس از جنگ جهانی اول، بازسازی ویرانی‌های ناشی از جنگ و ایجاد رونق و رفاه اقتصادی بود؛ اما مشکلات اقتصادی شدیدی وجود داشت. این مسائل و مشکلات اقتصادی تأثیر بسزایی در روی کار آمدن حکومت‌های دیکتاتوری، بهخصوص در اروپا داشت.

(تاریخ (۳)، پنک جهانی دو^۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۰)

(امیرحسین کاروین)

گزینه «۲»

نخستین اولویت‌ها از انقلاب میجی در ژاپن، تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر جهانگشایی غربی و جبران عقب‌ماندگی‌های نظام قبلی بود. اما آن‌ها در پاسخ به این نیاز اساسی، کشورهای غربی را سرمشق قرار دادند و گمان می‌کردند که هیچ ملت آسیایی نمی‌تواند از ریشه‌های اصیل خودش روزی بسازد که بتواند برابر طغیان و تهاجم غرب مقاومت کرده یا با آن‌ها رقابت کند.

(تاریخ (۳)، پنک جهانی دو^۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۴)**تاریخ (۳)****گزینه «۴»**

رضاشاه با هدف مهار کردن نیروی زمی عشاير، اقدام به اسکان اجباری عشاير نمود. این اقدام که با خشونت بسیار و مرگ‌ومیر بالا همراه بود، ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشاير، از رونق دامداری کشور کاست و باعث شد که کشور ایران از نظر دامی به بیکانه نیازمند شود.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره کلومت رضاشاه، صفحه ۹۶)

(علی‌محمد‌کریمی)

گزینه «۳»

در نیمه اول جنگ جهانی دوم، نیروهای محور (آلمان، ایتالیا و ژاپن) به شرق اروپا و بالکان هجوم برده و کشورهای آن منطقه را زیر سلطه خود درآورده و سپس سرتاسر شمال آفریقا را صحنه جنگ نمودند. حدود دو سال از جنگ سپری شد و دولتهای محور پیروز میدان بودند.

(تاریخ (۳)، پنک جهانی دو^۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۵)

(میلاد هوشیار)

گزینه «۲»

ایالات متحده آمریکا در طول جنگ به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی می‌کرد، ولی حضور رسمی در جنگ نداشت. اما با حمله ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا در اقیانوس آرام، این کشور رسماً به متفقین پیوست و با ارتش ژاپن (در اقیانوس آرام و شرق آسیا) و ارتش آلمان و ایتالیا (در غرب اروپا و آفریقا) مستقیماً وارد جنگ شد.

(تاریخ (۳)، پنک جهانی دو^۳ و جهان پس از آن، صفحه ۱۰۷)

(امیرحسین کاروین)

گزینه «۳»

هم‌زمان با آغاز سلطنت رضاشاه، انگلیسی‌ها تصمیم گرفتند با تقویت کشور آلمان که همچنان گرفتار مصائب جنگ جهانی اول بود، کمی از مشکلات اقتصادی کشور یاد شده بگاهند و با این همکاری، مانع از افتادن آلمان‌ها به دام کمونیسم شوند. از نظر انگلیسی‌ها، در آن شرایط، بهترین راه مساعدت به آلمان این بود که سیاستمداران انگلیسی به رؤسای کشورهای تحت سلطه خویش دستور دهند تا امکان فعالیت‌های تجاری و صنعتی آلمان را در این کشورها فراهم سازند؛ به همین دلیل، رضاشاه درهای کشور ایران را به روی سرمایه‌های آلمانی گشود.

(تاریخ (۳)، ایران در دوره کلومت رضاشاه، صفحه ۹۸)

(بوار میربلوکی)

گزینه «۲»

جامعه ملل که برای کمک به حل و فصل اختلافات کشورها و جلوگیری از دشمنی و جنگ میان دولتها به وجود آمده بود، فاقد قدرت کافی برای تحقق این هدف بود و تصمیماتش ضمانت اجرایی لازم را نداشت. آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن در نیامد. خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا و نیز اخراج شوروی از جامعه ملل، موجب بی‌اعتباری بیشتر این نهاد بین‌المللی شد. به همین سبب بود که جامعه ملل در فاصله میان دو جنگ در مقابل تهاجم نظامی برخی دولتها به کشورهای دیگر، اقدام بازدارنده و مؤثری نتوانست انجام دهد.

(تاریخ (۳)، پنک جهانی دو^۳ و جهان پس از آن، صفحه ۹۹)

(میلاد هوشیار)

از آنجا که اقتصاد بین‌التلرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود، فرمانروایان سومری و اکدی، پیاپی به سرزمین ایلامی‌ها لشکرکشی می‌کردند. این تاخت و تازه‌ها، سرانجام سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی در حدود ۲۶۰۰ ق.م. با یکدیگر متحد شوند و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۶)

«گزینه ۳»

(پوار میرلوکی)

داریوش یکم به منظور دفع حملات قبایل صحراگرد سکایی، به مناطق دوردستی در شمال دریای سیاه و جنوب روسیه کنونی لشکرکشی کرد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۵)

«گزینه ۴»

(علی محمد کریمی)

دولت- شهرهای یونانی بهخصوص آتن، از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند، از این رو، آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی نشین آسیای صغیر به نام میلتوس (ملطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۶)

تاریخ (۲)

(امیرحسین کاروین)

منصور برای تحکیم و تثبیت خلافت خاندان خود، شهر بغداد را به عنوان پایتخت عباسیان بنا کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

«گزینه ۳»

(کنکور تاریخ از کشور امیرحسین کاروین)

یکی از اقدام‌هایی که به دستور عبدالملک مروان، خلیفه اموی انجام گرفت، برگرداندن خط و زبان دیوان از فارسی به عربی بود.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مذهب اسماعیلیه، علاقه فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف، بهویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند.

گزینه «۳»: عمر بن خطاب به پیشنهاد هرمزان، یکی از فرماندهان اسیر ایرانی، دیوان جند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد.

گزینه «۴»: در دوره نخست خلافت عباسیان، وزیر در رأس تشکیلات دیوانی قرار گرفت.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام هرکتی تازه در تاریخ پسر، صفحه‌های ۷۰ و ۷۶)

(علیرضا رضایی)

انگلستان در سال ۱۹۱۷ م. با صدور اعلامیه بالفور نظر مساعد خود را با ایجاد سرزمین یهودی در فلسطین اعلام کرد.

(تاریخ (۳)، هنگ هجانی دوم و هجان پس از آن، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

«گزینه ۱»

سیاست موافقنامه مثبت، تسلیم شدن در برابر قدرت‌های بزرگ و اعطای امتیاز به آن‌ها را توصیه می‌کرد؛ بنابراین موافقنامه واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی، اگرچه عملاً اجرایی نشد، ولی در حکم اتخاذ چنین سیاستی بود.

(تاریخ (۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۸)

«گزینه ۲»

(میلاد هوشیار)

دولت ایران پس از پیروزی در دادگاه لاهه، از انگلستان خواست که بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر و غیره را پردازد و چون دولت انگلستان این تقاضا را نپذیرفت، اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد.

(تاریخ (۳)، نوشت ملی شدن صنعت نفت ایران، صفحه ۱۱۲)

تاریخ (۱)**«گزینه ۲»**

سنگ‌نوشته‌ها و لوح‌های گلی، مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان هستند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۱)

«گزینه ۲»

بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس در برخی سکونتگاه‌های کهن مانند شهداد، تل ابليس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین، بیانگر آن است که در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش ساکنان این سکونتگاه‌ها به فون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند. آثاری از معدن بزرگ مس در شهرستان بافت در استان کرمان نیز کشف شده است.

یکی دیگر از دستاوردهای صنعت فلزکاری ساکنان فلات ایران، ساخت اشیا و ابزارهای مفرغی از طریق آمیختن مس با ماده قلع بود. مفرغ‌های لرستان، بهترین نمونه از صنعت و هنر فلزکاری ایران به شمار می‌روند.

اشیا و ظروف سنگ صابونی، از دیگر مصنوعاتی است که توسط مردم برخی سکونتگاه‌های کهن بهویژه جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان، با مهارت و طرافت تمام ساخته می‌شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۷۱)

(علیرضا پدر، ۳)

اتوبوس‌های برقی هزینه اولیه بسیار بالایی دارند، پس با توجه به بودجه کم، مناسب نیستند (رد گزینه ۲۲). تراموا و مونوریل نیز هزینه بالا و آلایندگی کمتری دارند؛ بنابراین مناسب نیستند (رد گزینه‌های ۱۱ و ۴۴).

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی همل و نقل، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند برای مقابله با مشکلات حمل و نقل شهری تدبیری بیندیشند. مهم‌ترین راهکار بهبود حمل و نقل شهری، گسترش حمل و نقل عمومی است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی همل و نقل، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۰)

(لنکور سراسری نوبت اول ۱۴۰۲ - دی ماه)

با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. بنابراین ابتدا نقاط شرقی و بعد مناطق واقع در غرب در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. به طور مثال ساکنان شهر تهران به دلیل ساعت واقعی یا محلی متفاوت نسبت به پاریس طلوع خورشید را زودتر مشاهده می‌کنند.

(جغرافیا (۳)، فنون و هنرات‌های جغرافیایی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

جغرافیا (۳) - اختیاری

(صفا هاضمی)

گزینه ۱

بررسی عبارات نادرست:

(الف) همه زمین‌لرزه‌ها خطروناک نیستند و بعضی از آن‌ها اصلاً احساس نمی‌شوند؛ بلکه فقط دستگاه‌های حساس آن‌ها را ثبت می‌کنند. هر چه عمق کانونی زمین‌لرزه بیشتر باشد، یعنی امواج مجبور به پیمودن مسیر طولانی‌تری برای رسیدن به سطح باشند، تخریب و خسارت کاهش می‌یابد.

(د) برای اندازه‌گیری میزان تخریب ناشی از یک زمین‌لرزه (شدت)، از مقیاس مرکالی و برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی)، از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۵)

(صفا هاضمی)

گزینه ۲

کانون زمین‌لرزه نقطه‌ای در عمق زمین است که در آن انرژی انباسته شده در سنگ برای نخستین بار آزاد می‌شود و گسل شروع به از هم گسیختن می‌کند.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

(بیوار میربلوکی)

گزینه ۳

ترتیب زمانی نبردهای میان ایرانیان با اعراب: پیروزی سپاه ایران در جنگ جسر یا پل (۱۳ ق.). شکست سپاه ایران در نبرد قادسیه (۱۴ ق.). شکست بقایای ارتش ساسانی در جلو لا (۱۶ ق.). پیروزی اعراب مسلمان در جنگ نهادوند (۲۱ ق.).

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۳)

(بیوار میربلوکی)

گزینه ۴

سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ساواه‌النهر داشتند. در واقع این دو سلسله را دودمان‌های زمین‌داری پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتونه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود بروخوردار بودند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۰)

(امیرحسین کاروین)

گزینه ۵

سلسله‌های ایرانی به ویژه سامانیان و آل بویه سهم بسزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند. در سده‌های نخستین هجری، مساجد، مهم‌ترین مراکز آموزشی بودند و در مساجد بیشتر شهرهای ایران حلقه‌های درس بزرگ تشکیل می‌شد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

جغرافیا (۳)

(لنکور سراسری ۱۴۰۰)

گزینه ۶

در مسئله دسترسی بین نقاط مختلف، معمولاً کوتاه‌ترین مسیر بین دو نقطه، یک خط مستقیم است. هر چه مسیر کوتاه‌تر باشد، هزینه احداث آن کم‌تر است. با این حال، مسیرها به دلایل مختلف همیشه به صورت مستقیم نیستند و اغلب انحراف و پیچ و خم پیدا می‌کنند. در تصویر صورت سؤال، «ترکیب مسیر طولانی و کوتاه با احداث تونل کوتاه» مناسب است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی همل و نقل، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

(روا نیپه)

گزینه ۷

امروزه برنامه‌ریزان تلاش می‌کنند که در برنامه‌های مختلف به جای یک شیوه حمل کالا از مبدأ تا مقصد، از دو یا چند شیوه استفاده شود تا بتوان زمان و هزینه حمل و نقل را به خوبی مدیریت کرد.

(جغرافیا (۳)، جغرافیایی همل و نقل، صفحه ۶۵)

(رویا نیلپر)

۱۵۲- گزینه «۳»

مهمترین سامانه بارشی در ایران، توده هوای مرطوب غربی است که در دوره سرد سال رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران را به همراه دارد و موجب تأمین منابع آب می‌شود.

(پهلوانی ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

(رویا نیلپر)

۱۵۳- گزینه «۲»

در مناطق جنوبی کشور، هوای سرد و سنگین در حوالی مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدى فرو می‌نشیند و مناطق پرشمار جنب حازه‌ای را ایجاد می‌کند. نتیجه آن کم شدن رطوبت، عدم بارش و گرمی هوا در این مناطق است.

(پهلوانی ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۳)

(کلکور فارج از کشور ۱۴۰۰)

۱۵۴- گزینه «۲»

سفیدرود و هراز که از طولانی‌ترین رودهای وارد شده به خوزه‌استند، چون از کوهستان‌های بلند و برف‌گیر تغذیه می‌شوند، دائمی هستند.

(پهلوانی ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

(صفا هاضمی)

۱۵۵- گزینه «۱»

رودهایی که از کانون‌های آبگیر سرچشمم می‌گیرند ممکن است در جهات مختلف جریان یابند.

کانون‌های آبگیری که بیش از ۵۰۰ میلی‌متر بارش داشته باشند و حداقل در هشت ماه از سال، این بارش‌ها اتفاق بیفتند، به آن‌ها کانون‌های دائمی می‌گویند. اگر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماههای گرم سال حفظ کنند، بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی به شمار می‌روند. در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک، که گاهی بارش‌های کوتاه و اتفاقی رخ می‌دهد، نوعی کانون آبگیر موقت شکل می‌گیرد که آن‌ها را کانون‌های اتفاقی می‌نامند.

(پهلوانی ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

(صفا هاضمی)

۱۴۸- گزینه «۳»

چنانچه حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدھی آن بیشتر شود، سیل رخ می‌دهد؛ برای مثال، اگر آبدھی یک رود به طور میانگین ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه باشد، چنانچه بارندگی در حوضه آن به قدری شدید باشد که جریان آب در آبراهه از ۱۰۰۰ مترمکعب در ثانیه بیشتر شود، این رودخانه دچار سیل شده است. بیشتر رودها طی سال یک یا چند بار دچار سیل می‌شوند؛ اما همه سیل‌ها خسارت‌بار نیستند. اگر آبدھی رود آن قدر افزایش یابد که از ظرفیت رود فراتر برود و سرریز شود، سیل خسارت‌بار می‌شود.

در کشور ما در زمستان و اوایل بهار با ذوب برف و بارش‌های بیشتر، آبدھی رودها افزایش پیدا می‌کند و در فصل خشک کاهش می‌یابد.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۹)

(صفا هاضمی)

۱۴۹- گزینه «۲»**بررسی عبارات نادرست:**

«الف»: بیشتر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.
«ج»: در حوضه‌های کشیده، مدت زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمم تا خروجی را طی کند.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

(کلکور سراسری ۱۴۰)

۱۵۰- گزینه «۴»

با از بین بردن پوشش گیاهی نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد و در نتیجه، سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود.

(پهلوانی (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

جغواری ایران

(صفا هاضمی)

۱۵۱- گزینه «۴»

در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است. مهمترین کمربندهای خشک و بیابانی کره زمین در اثر عامل پرشمار جنب حاره‌ای به وجود آمده است که کشور ما هم در داخل این کمربند خشک قرار دارد.

(پهلوانی ایران، پهلوانی طبیعی ایران، صفحه ۱۳۷)

فلسفه دوازدهم

(غیروز نژادنیف - تبریز)

آموختن و تمرین کردن ریاضیات و فیزیک شاید بتواند باعث تقویت مهارت فرد در به کار گرفتن قوه عقل خویش بشود، اما استعداد او که امری درونی و ذاتی است را نمی تواند تغییر دهد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۳)

(محمد رضایی‌بنا)

بسیاری از فلسفه معتقدند که علاوه بر عالم طبیعت، عوالم دیگری هم وجود دارد که با حواس ظاهری نمی‌توان آن‌ها را درک کرده. یکی از این عوالم، «عالیم عقل» می‌باشد. فیلسوفان الهی می‌گویند بسیاری از فرشتگان (ملانکه) که در کتاب‌های آسمانی، از جمله قرآن کریم، از آن‌ها یاد شده، همین موجودات عقلانی، یعنی موجودات مجرّد از ماده و جسم‌اند که در عالم عقل به سر می‌برند. آنان معتقدند که علم این قبیل موجودات، از طریق استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم نیست، بلکه این موجودات (فرشتگان) حقایق اشیا را «شهود» می‌کنند و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

(محمد سودابان)

عقل عملی در فلسفه کاربردی ندارد، زیرا مربوط به بایدها و نبایدهاست، ولی فلسفه مربوط به هست و نیست‌هاست. فلسفه حقیقت وجود را آنچنان که هست، درمی‌یابد، ولی عقل عملی می‌گوید فعل اختیاری انسان چگونه باید باشد، نه اینکه چگونه است.

تشريح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: مربوط به فلسفه اخلاق است، نه علم اخلاق.
 گزینه ۱۲: توصیف‌گری وضعیت موجود، کار عقل نظری است. عقل عملی به تجویزگری و توصیه در مورد وضعیت مطلوب می‌پردازد و می‌گوید فعل اختیاری چگونه باید باشد، نه اینکه توصیف آن فارغ از خوبی یا بدی، هم‌اکنون چگونه است.

گزینه ۱۴: کشف بینایه‌ای دانش‌ها مربوط به فلسفه مضاف است و کار عقل نظری است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴ تا ۵۶)

جغرافیا (۲)

«۱۵۶ گزینه ۳»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(محمد ملک‌آبادی‌زاده - پیرپند)

گزینه ۱۱: نوع هر زیست‌بوم و ویژگی‌های آن به عوامل مختلفی بستگی دارد. این عوامل در سطح زمین یکنواخت نیستند و متفاوت‌اند؛ بنابراین زیست‌بوم‌های متنوعی پدید آمده است.

گزینه ۱۲: زیست‌بوم از تعدادی بوم‌سازگان تشکیل شده است.

گزینه ۱۴: زیست‌بوم‌ها نواحی وسیع جغرافیایی هستند که در آن‌ها انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران زندگی می‌کنند و به همین سبب، یک ناحیه را بوجود می‌آورند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

«۱۵۷ گزینه ۴»

بیابان‌ها حدود ۳۳ درصد سطح زمین را پوشانده‌اند. با این حال این نواحی معمولاً خالی از جمعیت یا کم جمعیت‌اند.

نواحی ساحلی کمتر از ۱۵ درصد سطح زمین را شامل می‌شوند؛ در حالی که ۴۰ درصد جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۲)

«۱۵۸ گزینه ۳»

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

اهمیت تنوع جغرافیایی زبان‌ها، از موضوعات مورد توجه جغرافیدان‌ها است. اغلب کشورهای جهان یا نواحی سعی می‌کنند زبان ملّی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ کنند تا هویت فرهنگی شان پابرجا بماند.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

«۱۵۹ گزینه ۳»

پدیده پخش یا انتشار فرایندی است که طی آن یک موضوع یا پدیده مانند زبان، مذهب، افکار و ایده‌ها، نوآوری، وسایل و ابزار، لباس، شیوه زندگی و حتی بیماری از یک مکان به سایر مکان‌ها گسترش می‌یابد.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۷۹)

«۱۶۰ گزینه ۳»

بسیاری از ادیان و زبان‌ها طی دوره‌های تاریخی در جهان گسترش یافته‌اند. دین اسلام فقط در محل ظهور یا کانون خود باقی نماند بلکه در بخش‌های وسیعی از جهان، انتشار یافت.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه ۸۰)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۶۶- گزینه «۲»

فیلسوفان مسلمان می‌گویند اساس پذیرش هر آیینی استدلال عقلانی است اما راه کسب دانش منحصر به عقل نیست. بلکه شهود و حواس هم معتبر هستند و می‌توان با ابزار قلب به شناخت رسید اما آن شناخت هم باید به تأیید عقل برسد یا حداقل مخالف عقل نباشد.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر اعتقاد و آیینی قبل از پذیرش، باید به تأیید عقل برسد.
گزینه «۳»: با عقل می‌توان در مفاهیم قرآن تأمل کرد و به معارف قرآن پی برد.

گزینه «۴»: ایمانی که پشتوانه عقلانی نداشته باشد، ارزش چندانی ندارد و ممکن است، «نه حتماً» انسان را بهسوی کارهای اشتباه بکشد.
(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

۱۶۷- گزینه «۱»

تقریباً همه فیلسوفان مسلمان و برخی از فلاسفه غربی همچون هراکلیتوس و ارسطو، معتقد به عقول بدعنوان موجودات مجرد بوده‌اند.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: همه فرشتگان چنین نیستند.
گزینه «۳»: این موجودات قوه استدلال ندارند.
گزینه «۴»: خداوند مربوط به عالم عقول نیست.
(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۵۴)

(همیر سودیان)

۱۶۸- گزینه «۱»

از نظر فارابی و ابن سینا عقول متعالی بهتری از عقل اول به وجود می‌آیند. یعنی عقل دوم از عقل اول و عقل سوم از عقل دوم و به همین ترتیب بنابراین امکان ندارد یک عقل بی‌واسطه از دو عقل دیگر پدید آید یا بی‌واسطه دو عقل دیگر را پدید آورد، زیرا این اتفاق ترتیب را بهم می‌زند (رد گزینه ۲).

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۳»: عقل اول مستقیماً معلوم خداوند است و از عقل دیگری پدید نیامده است.

گزینه «۴»: عقل فعل، عقلی است که عامل فیض‌رسانی به عقول انسان‌هاست و آنچه برای عقول انسان‌ها پدید می‌آورد، یک عقل متعالی دیگر نیست. پس عقول می‌توانند معلولی به‌جز عقل متعالی دیگر هم داشته باشند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۶۴- گزینه «۳»

از نظر ارسطو عقل، از آن جهت که درباره اشیا و موجودات و چگونگی آن‌ها بحث می‌کند، مانند بحث درباره خدا، کهکشان و درجه حرارت آب، «عقل نظری» نامیده می‌شود. اما عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او، مانند باید راست بگوید، باید قانون را رعایت کند و نباید دروغ بگوید و نباید ظالم باشد، بحث می‌کند، «عقل عملی» نامیده می‌شود. بنابراین ارسطو عقل را براساس کارکرد یا موضوع آن دسته‌بندی می‌کند.

در واقع در تقسیم‌بندی ارسطو، انسان همان فاعل شناساً محور قرار می‌گیرد. آنچه مقدور انسان نیست «حکمت نظری» می‌باشد و آنچه مقدور انسان است «حکمت عملی» می‌باشد. بدین ترتیب بر محور موضوع شناختهای انسان این تقسیم‌بندی صورت می‌گیرد: چیزهایی که او در آفرینش آن‌ها نقشی ندارد و چیزهایی که در آفرینش آن‌ها مؤثر است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

(همیر سودیان)

۱۶۵- گزینه «۲»

تجربه‌گرایانی همچون بیکن روش تجربی را بهترین روش کشف واقعیت می‌دانستند ولی معتقد بودند عقل محض هم ممکن است به واقعیت برسد؛ هرچند تعقل محض برای شناخت واقعیت اطمینان‌بخش و مورد اعتماد نیست.

تشرییم سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هدف فیلسوفان دوره دوم حاکمیت کلیسا تبیین عقلی مسائل دینی بود که چنین هدفی در دوره جدید اروپا مورد نظر هیچ فیلسوفی نیست.

گزینه «۳»: هیوم اولین تجربه‌گرایی بود که چون تنها راه رسیدن به دانش و معرفت را تجربه دانست، بهطور کامل از عقل گرایان جدا شد. اما او برخلاف پوزیتیویست‌هایی همچون کنت، معتقد نبود که فلسفه ناظر به واقعیت خارجی نیست.

گزینه «۴»: کاربرد این استدلال‌های عقلی محض در حوزه ریاضیات مورد پذیرش همه است. اما تجربه‌گرایان ریاضیات را ذهنی می‌دانند و معتقدند یک علم ناظر به واقعیت خارجی نیست.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(مسین آفونری راهنمایی)

برای شناخت شهودی نیاز به کنار گذاشتن عقل خود نداریم بلکه نیاز به تهذیب نفس داریم.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: انسان با عقل خود به شناخت عقول و فرشتگان می‌رسد نه با حس و تجربه حسی.

گزینه‌های «۳» و «۴»: آگاهی فرشتگان با استدلال و مفاهیم نیست بلکه با شهود است و در کارهای خود نیز نیازی به ابزار مادی ندارند.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۳ و ۶۶)

۱۷۲- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)

بنابر این گفته این‌سینا زمانی که فردی عادت کرده باشد (یعنی صرف این که یکبار بدون دلیل سخنی را بپذیرد کافی نیست). که سخنی را بدون دلیل بپذیرد (یعنی اگر پذیرش او مبنی بر دلایل اشتباه باشد، مشمول این حکم نیست). از حقیقت انسانی خارج شده است.

بنابراین گزینه «۱» شامل این حکم نیست چون این عبارت در مورد پذیرش «سخن» بدون دلیل بیان شده است؛ اما انتخاب یک بستنی از میان بستنی‌های مختلف از جنس سخن و اندیشه نیست و بیشتر به تمایلات نفسانی انسان مربوط است. گزینه‌های «۲» و «۳» نیز نمی‌توانند جواب صحیحی باشد چون در این گزینه‌ها افراد با دلایل اشتباه مطالبی را می‌پذیرند نه بدون دلیل. اما در گزینه «۴» از آنجایی که امیر بدون دلیل عقلانی و عقلایی و صرفاً براساس شنیده‌هایی که در سطح جامعه و اطرافیانش داشته، زمانی لیبرال و اکنون مارکسیست است، در نتیجه مشمول آن حکم این‌سینا خواهد بود و گویی از حقیقت انسانی خویش خارج شده است، چون عادت کرده که سخنان را بدون دلیل بپذیرد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۱۷۳- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)

فیض خداوند از طریق عقول به سایر موجودات می‌رسد. برای مثال این فیض به عقل اول داده می‌شود بعد از او به عقل دوم و سوم و... می‌رسد تا اینکه نهایتاً انسان برسد. پس سایر عقول صرفاً نقش دریافت‌کننده را ندارند.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عقول موجوداتی مجرد از ماده و کاملاً روحانی و غیرمادی هستند که واسطه فیض الهی می‌باشند. عبارت گزینه «۱» کاملاً صحیح است.

گزینه «۲»: بخشی از عالم موارد الطبیعه و مجردات را عالم عقول تشکیل می‌دهند نه تمامی آن را.

گزینه «۴»: رابطه طولی و سلسله‌مراتبی بین عقول، موجود است و بنابر نظر فلاسفه مسلمان عقل اول نخستین مخلوق خداوند است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

۱۷۴- گزینه «۲»**۱۷۴- گزینه «۲»**

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور فارج از کشور ۹۱ - با تغییر) ابن‌سینا رساله‌ای به نام «معراجیه» دارد. وی در مقدمه این رساله می‌گوید: «شریف‌ترین انسان و عزیزترین انبیا و خاتم رسولان (ص) چنین گفت با مرکز حکمت و فلک حقیقت و خزینه عقل، امیرالمؤمنین (ع) که ای علی، چون می‌بینی که مردم با انواع نیکی‌ها بهسوی خالق خود تقرب می‌جوینند، تو به انواع تعلق و تفکر به او تقرب حیو تا از آنان سبقت گیری» و این خطاب جز با چنین بزرگی ممکن نبود؛ زیرا او (علی) در میان خلق مانند «معقول» در میان «محسوس» بود.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه ۶۶)

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۱۷۵- گزینه «۳»**۱۷۵- گزینه «۳»**

حکمت از نظر یک فیلسوف مشائی مانند ابن‌سینا عبارت است از: «فنی استدلایلی و فکری که انسان عالم، وجود را آن چنان که هست، بهوسیله این فن به دست می‌آورد و نفس خویش را به کمال می‌رساند و به جهانی عقلانی مشابه جهان واقعی تبدیل می‌شود و مستعد رسیدن به سعادت نهایی، به اندازه طاقت بشری می‌گردد». مطابق با این سخن کمال نفس انسان در تبدیل شدن او به جهانی عقلانی مشابه جهان واقعی است. این سخن بدین معناست که انسان در ادراک صورت‌های خارجی به چنان درجه‌ای از معرفت بررسد که تمامی آن را کسب کند. گویی که جهان در ذهن او محقق است با این تفاوت که امری ذهنی است.

(فلسفه دوازدهم، آغاز فلسفه در بیان اسلام، صفحه ۷۴)

فلسفه دوازدهم - اختیاری**۱۷۱- گزینه «۴»**

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عالیم عقول از عالم غیرمادی است و عالم مادی و غیرمادی دارای نسبت تباین هستند. بنابراین نمی‌توانند مصدق مشترکی داشته باشند.

تشریف سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عقل، دستگاه استدلایل انسان، از طریق برهان و شناخت عقلی به اثبات عقول می‌پردازد.

گزینه «۲»: عقول در قید زمان و مکان نیستند و فاقد جسم‌اند.

گزینه «۳»: آنچه شایستگی رسیدن به تجرد از راه تهذیب نفس را دارد، روح انسان است نه ذهن او.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه - قسمت دو^۳، صفحه ۶۳)

(فرهار قاسمهای نثار)

این قیاس شکل اول است و به دلیل این که حد وسط (الف) در هر دو مقدمه علامت منفی دارد، نامعتبر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

رد گزینه «۱»: این گزینه شکل اول قیاس اقتراوی است و فقط مقدمات آن جابه‌جا شده است.

رد گزینه «۲»: شکل اول قیاس اقتراوی است، اما معتبر می‌باشد.

رد گزینه «۳»: شکل چهارم قیاس اقتراوی است و فقط مقدمات آن جابه‌جا شده است.

تکیه: هر مقدمه‌ای که موضوع نتیجه در آن آمده باشد، مقدمه اول و هر مقدمه‌ای که محمول نتیجه در آن باشد، مقدمه دوم است. بنابراین از طریق نتیجه می‌توانیم شکل دقیق قیاس اقتراوی را به دست آوریم.

(منطق، قیاس اقتراوی، صفحه‌های ۷۳ و ۷۷ تا ۷۹)

۱۷۹- گزینه «۴»

(پرکل رهیمی)

منطق**۱۷۶- گزینه «۴»**

متناقض قضیه صورت سوال عبارت است از «بعضی الف ب است». بنابراین اگر قضیه صورت سوال صادق باشد، متناقض آن کاذب است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این قضیه با صورت سوال رابطه تداخل دارد و در تداخل اگر قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزوی نیز حتماً صادق است.

گزینه «۲»: این عبارت عکس مستوی صورت سوال است که از نظر صدق با آن برابری می‌کند.

گزینه «۳»: «هر الف ب نیست» دقیقاً معادل قضیه «بعضی الف ب نیست» می‌باشد، پس با صورت سوال رابطه تداخل دارد و صادق است.

(منطق، اکلام قضاوی، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۱۸۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۷۷- گزینه «۳»

اصل یا تداخل قضیه «بعضی الف ب است» می‌شود «هر الف ب است» و متناقض این قضیه «بعضی الف ب نیست» می‌باشد.

(منطق، اکلام قضاوی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۳)

تشریح گزینه‌ای درگیر:

گزینه «۲»: چنین قیاسی نه می‌تواند سالبه باشد و نه کلیه.

گزینه «۳»: از آنجایی که صورت سوال این قیاس را معتبر دانسته، بنابراین چنین چیزی نمی‌تواند در مورد آن صادق باشد چون شرط دوم صحت قیاس را نقض می‌کند.

گزینه «۴»: لزومی ندارد که هر دو مقدمه این قیاس جزوی باشد؛ مثلاً قیاس «هر الف ب است / بعضی الف ب است / بعضی ب ج است» یک قیاس معتبر است که هم شرایط صورت سوال را داراست و هم مقدمه‌ای کلیه دارد. اتفاقاً دقیقاً برعکس این گزینه درست است در چنین قیاسی حداقل یکی از دو مقدمه باید کلیه باشد، و گرنه قیاس نامعتبر خواهد بود.

(منطق، قیاس اقتراوی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

(میدی سوریان)

۱۷۸- گزینه «۲»

در هر دو مقدمه لفظ «از نوع انگور» تکرار شده است ولی در مقدمه اول، مقصود، «درخت از نوع انگور» است و در مقدمه دوم، مقصود، «میوه از نوع انگور» است. پس مغالطه عدم تکرار حدوسط رخ داده است. البته این قیاس شرط دوم اعتبار را هم ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چون مقدمات، اسنادی نیستند نیاز به استانداردسازی هست. بعد از استنادی کردن مقدمات، معلوم می‌شود، در مقدمه اول، محمول، «خواهان آب» است ولی در مقدمه دوم، «آب» آمده است. پس حدوسط از نظر لفظی تکرار نشده است.

گزینه «۳»: حدوسط «درخت» است و مغالطه عدم تکرار حدوسط ندارد. مغالطه آن، عدم رعایت شرط سوم اعتبار است. زیرا «دارای برگ و ریشه» در نتیجه، علامت مثبت، ولی در مقدمه، علامت منفی گرفته است.

گزینه «۴»: بعد از استانداردسازی معلوم می‌شود که در مقدمه اول، محمول، «با فتوستنر تولیدکننده» است و در مقدمه دوم، محمول، «اکسیژن را با فتوستنر تولیدکننده» است. (موضوع این مقدمه محذوف است و باید آن را «تولیدکنندگان اکسیژن» یا «آیان» دانست). پس حدوسط از نظر لفظی تکرار نشده است.

(منطق، قیاس اقتراوی، صفحه ۷۴)

(موسی سپاهی - سراوان)

«گزینه ۲» ۱۸۳

در دوره جدید فلسفه در اروپا به معرفت‌شناسی توجه ویژه‌ای شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دوره جدید فلسفه در اروپا هم با پیشگامی تجربه‌گرایان و هم عقل‌گرایان آغاز شد.

گزینه «۳»: به معرفت‌شناسی پس از این دوران توجه شد، نه قبل از آن.

گزینه «۴»: از قرن شانزدهم و با پیشگامی فرانسیس بیکن و دکارت آغاز شد.

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه ۶۴)

(پرگل رفیعی)

«گزینه ۲» ۱۸۴

نسبی‌گرایان بر این باورند که هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود درباره امور به شناختی می‌رسد که با شناخت افراد دیگر متفاوت است. بنابراین شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد.

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه ۶۶)

(فرهاد قاسمی نژاد)

«گزینه ۱» ۱۸۵

از نظر ارسطو قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است نه بدن.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه ۷۲)

(محمد رضابی‌بغا)

«گزینه ۱» ۱۸۶

از نظر افلاطون، نفس بارزش‌ترین دارایی انسان است و توجه و مراقبت از نفس باید وظیفه اصلی هر انسانی باشد تا بدین‌وسیله نفس زیبا شود و به فضایل آراسته گردد. او می‌گوید: «تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نفس است و این نفس چیزی نامرئی است.» او همچنین می‌گوید: «نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند و غیرفانی و جاود است.»

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه ۷۲)

(موسی سپاهی - سراوان)

«گزینه ۱» ۱۸۷

دکارت بدن را ماشینی پیچیده می‌داند و روح را مسئول استدلال، پذیرش یا رد می‌داند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: دکارت معتقد است که بدن به طور خودکار فعالیت می‌کند.

فلسفه یازدهم

(فیروز نژادنیف - تبریز)

«گزینه ۱» ۱۸۱

افلاطون و پارمنیدس، هردو عقل را ارج بیشتری نسبت به حس می‌نهادند؛ اما تفاوت‌شان در این است که پارمنیدس منکر حس و افلاطون به آن باورمند بود.

افلاطون وجود حرکت در عالم محسوسات، یعنی همین طبیعت پیرامونی خودمان را موجود می‌دانست و این نمی‌تواند نقطه اشتراکی با پارمنیدس باشد.

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

(محمد سودیان)

«گزینه ۴» ۱۸۲

اگرچه معارف وحیانی و دین مورد تأیید همهٔ فیلسوفان مسلمان بود، ولی لزوم تأیید گرفتن فلسفه از دین را ملاصدرا (صدرالمتألهین) وارد فلسفه کرد. البته به گفته علامه طباطبائی، امکان پیوند پیدا کردن عقل و شرع و شهود و ارتباط فلسفه و دین و عرفان با یکدیگر، مورد تأیید فارابی، ابن‌سینا، سهروردی و خواجه‌نصیرالدین طوسی هم بوده است و ریشه این نظر در کلمات این فیلسوفان دیده می‌شود ولی ملاصدرا موفق شد به این مقصد برسد و این پیوند سه‌جانبه را برقرار کند. (رد قسمت سوم گزینه ۱ و قسمت اول گزینه ۲). البته پیوند فلسفه و عرفان کاری بود که سهروردی هم انجام داد و وجه اشتراک او با ملاصدرا محسوب می‌شد.

نکته: پیوند عقل و شرع و شهود مورد تأیید همهٔ فیلسوفان مسلمان بود ولی فقط ملاصدرا و فیلسوفان بعد از او این پیوند را برقرار کردند و فیلسوفان شرقی هم فقط پیوند عقل و شهود را برقرار ساختند.

تشرییم گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ابن‌سینا برخلاف ملاصدرا با اینکه به شهود توجه داشت و آن را تبیین کرد، اما از نسبتش با فلسفه سخنی به میان نیاورد. قسمت سوم این گزینه نادرست است.

گزینه «۲»: پیوند عقل و شرع و شهود نظری بود که ریشه آن در کلمات ابن‌سینا هم دیده می‌شود. در ضمن، هویت استدلالی فلسفه مورد قبول سهروردی هم بوده است.

گزینه «۳»: نه ملاصدرا و نه سهروردی و نه هیچ فیلسوف دیگری، شهود را در روش فلسفه معتبر نمی‌داند و همهٔ فیلسوفان روش فلسفه را صرفاً استدلال عقلی می‌دانند. بهره‌مندی از شهود در فلسفه به معنای کنار گذاشتن روش عقلی نیست بلکه شهود می‌تواند تأیید کننده، جهت‌دهنده، اطمینان‌بخش و به ثمرة قلبی رساننده مطالب فلسفی باشد.

(فلسفه یازدهم، کتابی به تاریخ فلسفه معرفت، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

انسان‌ها، وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده‌اند و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی و رعایت آن‌ها کرده است تا بتوانند با هم زندگی کنند.

علل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نظر ماتریالیست‌ها

گزینه «۲»: نظر داروینیست‌ها

گزینه «۴»: هیچ تفاوت واقعی بین انسان و حیوان وجود ندارد و فقط بین آن‌ها از نظر پیچیدگی تفاوت هست.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

(علیرضا نصیری)

۱۹۰ - گزینه «۳»

داروینیست‌ها معتقد بودند که میان انسان و سایر حیوانات تفاوت حقیقی‌ای وجود ندارد و انسان صرفاً حیوانی است پیچیده‌تر از سایر حیوانات. پذیرش این عقیده توسط داروینیست‌ها منجر به این شد که ارزش‌های ویژه‌ای را که برای انسان قابل تصور است، مانند فضیلت‌گرایی فطری و افعال اخلاقی، از انسان نفی کنند و او را از این حیث مساوی سایر حیوانات قرار دهند.

تشريح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: داروینیست‌ها فیلسوف بودند و عقاید و اندیشه‌های فلسفی آن‌ها باعث چنین استنتاجاتی شد نه عقاید زیست‌شناسانه. این افراد از نظرات زیست‌شناختی داروین نتایج فلسفی گرفتند.

گزینه «۲»: دکارت نیز معتقد بود که بدن انسان مашینی بسیار پیچیده و خودکار است و بدون نفس نیز قابلیت حیات دارد و این پیچیدگی مضاعف را از تفاوت‌های انسان با حیوان می‌داند؛ اما اختلاف دکارت با داروینیست‌ها در این است که آن‌ها، این پیچیدگی را «تنها» وجهه تفاوت انسان با سایر حیوانات می‌دانند، ولی دکارت به تفاوت‌های دیگری نیز میان آن‌ها قائل است. از آنجایی که در این گزینه قید «تنها» وجود ندارد، بنابراین نمی‌توان آن را صحیح تلقی کرد.

گزینه «۴»: داروینیست‌ها اصلاً معتقد به فضیلت‌گرایی فطری نیستند که بخواهند آن را تبیین کنند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

گزینه «۳»: از نظر وی «من» همان روح یا نفس است که مرکز اندیشه‌های ما است.

گزینه «۴»: دکارت روح را از قوانین فیزیکی آزاد می‌داند ولی بدن را آزاد نمی‌داند.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه ۷۳)

۱۸۸ - گزینه «۲»

کانت در استدلال خود مبنی بر اثبات نفس مجرد از ماده و مفارق از بدن (آن‌طور که در کتاب درسی مطرح شده)، در واقع از دو قیاس کمک می‌گیرد که صورت منطقی آن‌ها چنین است: (قیاس اول)

مقدمه اول - انسان موجودی اخلاقی است.

مقدمه دوم - موجودی اخلاقی بودن نیازمند اراده آزاد است.

نتیجه: انسان نیازمند (دارای) اراده آزاد است.

(قیاس دوم)

مقدمه اول - انسان دارای اراده آزاد است.

مقدمه دوم - دارای اراده آزاد، دارای نفس مجرد است.

نتیجه: انسان دارای نفس مجرد است.

حال اگر بهنحوی، هریک از مقدمات این براهین نقض شوند، نتیجه نیز نقض و مخدوش خواهد شد. گزینه «۲» که در واقع مقدمه اول از قیاس دوم را نقض می‌کند، نتیجه اصلی را نیز مخدوش خواهد ساخت. سایر گزینه‌ها با هیچ یک از مقدمات این برهان در تعارض نیستند؛ این که برخی از افعال انسان غیراخلاقی یا غیرارادی باشند، برهان کانت را مخدوش نمی‌کند. همچنان فیزیکی بودن کارکرد بدن نیز تعارضی با گفته کانت ندارد.

(فلسفه یازدهم، پیش‌تی انسان ا، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۸۹ - گزینه «۳»

از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد. مثلاً اگر انسان به اخلاق و فضائل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد، بلکه به این دلیل است که

(مهدی کاردان)

گزینه «۱»-۱۹۳

(الف) غلط است؛ اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده چه واکنشی نشان می‌دهند، به قدرتمند بودن آنها بستگی دارد.

(ب) صحیح است.

(پ) غلط است؛ اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفت، مردمی و دانش بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی آسیب‌ناپذیر است و با اتكا به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحريم‌ها و تهدیدات دشمنان، به زانو درنمی‌آید.

(ت) غلط است؛ استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشور برای پیشرفت، به تعاملی منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

(اقتصاد، مقاومه‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

گزینه «۴»-۱۹۴

$$\text{ارزش پولی حساب‌های جاری مردم} \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = \text{ارزش مسکوکات}$$

$$\text{واحد پولی} \times \frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۴۰۰ = ۸۰ = \text{ارزش مسکوکات مردم}$$

حساب‌های جاری اشخاص همان سپرده‌های دیداری است.

$$\text{چک پول} + \text{سپرده‌های دیداری} + \text{اسکناس و مسکوکات} = \text{حجم پول}$$

$$\text{واحد پولی} = ۸۰ + ۲۳۰۰ + ۴۰۰ + ۱۶۵۰ = ۴۴۳۰$$

$$\text{حساب‌های پس‌انداز بلندمدت} + \text{حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت} = \text{شبه‌پول}$$

$$\text{واحد پولی} = ۱۷۰۰$$

$$\text{واحد پولی} = ۱۱۸۰ - ۵۲۰ = ۱۷۰۰ - ۵۲۰ = \text{حساب پس‌انداز کوتاه‌مدت}$$

$$\text{شبه‌پول} + \text{حجم پول} = \text{نقدینگی}$$

$$\text{واحد پولی} = ۶۱۳۰ = ۴۴۳۰ + ۱۷۰۰$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۹۱)

(مبین فرزینی)

گزینه «۲»-۱۹۵

دلایل بوجود آمدن تورم در جامعه:

۱- نابرابری عرضه و تقاضای کل در اقتصاد (فروزنی تقاضا بر عرضه)

۲- یکی دیگر از دلایل وجود تورم در جامعه: هماهنگ نبودن افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید

۳- در کشور ما: افزایش درآمدهای نفتی (اگرچه گاهی به افزایش

ظرفیت‌های تولیدی کمک کرده است)، باعث رشد درآمدهای اقتصادی و رشد حجم نقدینگی شده است که تورم را است.

۴- در کشور ما: نوسانات نرخ ارز هم می‌تواند اثر منفی بر ارزش پول ملی ما بگذارد و باعث کاهش قدرت خرید پول ملی و در نتیجه منجر به تورم شود.

نکته: کاهش قدرت خرید پول، کاهش رفاه و امنیت اقتصادی مردم، بی ثباتی

فضای کسب و کار، عدم توانایی پیش‌بینی درست تولید‌کنندگان و بازرگانان

از آینده قیمت‌ها در بازار همگی از پیامدهای تورم می‌باشند.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۳)

اقتصاد

گزینه «۴»-۱۹۱

(مبین فرزینی)

وسیله پرداخت‌های آینده: در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت آینده نیز باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی نیز از همین نوع است.

وسیله سنجش ارزش: با پول می‌توان ارزش کالاهای مشخص کرد و سپس ارزش نسبی آن‌ها را با هم سنجید. عملأً پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها را به یکدیگر آسان می‌کند. هر یک از کشورها دارای واحد ارزش خاص خود هستند؛ مثلاً واحد ارزش در اتحادیه اروپا یورو، در آمریکا دلار و در ایران ریال (تومان) است.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۹۱)

(آخرین سایه‌ای)

گزینه «۱»-۱۹۲

ابتدا باید نرخ تورم کشور «ج» را محاسبه کنیم:

$$\frac{\text{قیمت ابتدای سال} - \text{قیمت انتهای سال}}{\text{قیمت ابتدای سال}} \times 100 = \text{نرخ تورم}$$

$$\text{درصد} = \frac{6500 - 5000}{5000} \times 100 = \frac{1500}{5000} \times 100 = 30\%$$

$$\text{نرخ تورم کشور «ج»} = \frac{1}{3} \times 30 = 10 = \text{نرخ تورم کشور «الف»}$$

$$\text{درصد} = \frac{1}{3} \times 30 = 10 = \text{نرخ تورم کشور «الف»}$$

$$\text{درصد} = \frac{10}{100} = \frac{x - 4500}{4500} \Rightarrow 0/1 = \frac{x - 4500}{4500}$$

$$\Rightarrow 450 = x - 4500 \Rightarrow x = 450 + 4500 = 4950$$

$$\text{درصد} = 10 = \text{نرخ تورم کشور «الف»} = \text{نرخ تورم کشور «ب»}$$

$$\text{درصد} = \frac{10}{100} = \frac{13,200 - x}{x} \Rightarrow 0/1 = \frac{13,200 - x}{x}$$

$$\Rightarrow 0/1x = 13,200 - x \Rightarrow 0/1x + x = 13,200$$

$$\text{واحد پولی} = \frac{13,200}{1/1} = 12,000$$

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۳)

(سازمان اسناد و کتابخانه ملی)

گزینه ۱۹۸

به ترتیب هر یک از عبارات صورت سؤال به ویژگی‌های دولت در دوران: قاجار، نیمه اول حکومت صفویه، قاجار و حکومت پهلوی اشاره دارد.

(اقتصاد، مقاومسازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

(سازمان اسناد و کتابخانه ملی)

گزینه ۱۹۹

(الف) در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر آموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است.

(ب) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم غله بر ضعفها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است.

(پ) بیماری‌هایی همچون واستگی به درآمدهای نفتی، مصرف‌گرایی، واردات بی روبی، بهره‌وری و کارایی انداز شرکت‌های تولیدی، تورم، بیکاری ... همه و همه نیازمند تفکر راهبردی و ارائه طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل است.

(اقتصاد، مقاومسازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

(سازمان اسناد و کتابخانه ملی)

گزینه ۲۰۰

(الف) مسیر تکاملی پول: کالاهای بادوام ← پول فلزی ← پول کاغذی ← پول تحریری ← پول الکترونیک

(ب) نقش اصلی پول در مبادلات، تسهیل مبادله است.

یکی از وظایف پول، وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش است. افراد پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند، به عنوان وسیله حفظ ارزش در زمان لازم مورد استفاده قرار می‌دهند. این وظیفه زمانی تحقق می‌یابد که پول بتواند در مقابل سطح عمومی قیمت‌ها ارزش خود را حفظ کند.

(پ) انسان‌ها به تدریج زمانی که کالاهای خود را با هم مبادله می‌کردند، به تجربه دریافتند که بعضی از کالاهای مشتریان بیشتری دارند و مردم به آن‌ها علاقه بیشتری نشان می‌دهند. در ایران هم غلات خواهان بیشتری داشت. ساکنان این مناطق حاضر بودند کالاهای اضافی خود را با این کالا معاوضه کنند؛ زیرا اطمینان داشتند که با دادن این کالا می‌توانند کالاهای مورد نیاز خود را دریافت کنند؛ بدین ترتیب، این نوع کالا به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت. ت) پشتونه رسانیده، طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(مهندسی ضایعات)

گزینه ۱۹۶

(الف) گاهی افراد با شنیدن کاهش نرخ تورم به اشتباه انتظار دارند که سطح عمومی قیمت‌ها کاهش یابد و به عبارتی دیگر، کالاهای ارزان‌تر شده باشند (رد گزینه ۲). زمانی که گفته می‌شود نرخ تورم از ۱۵ درصد به ۱۰ درصد رسیده است به این معناست که سرعت رشد قیمت‌ها از ۱۵ درصد به ۱۰ درصد رسیده است؛ بنابراین سرعت رشد قیمت‌ها ۵ درصد کاهش یافته است. به عبارت دیگر قیمت‌ها همچنان در حال افزایش هستند و این به معنای آن است که قدرت خرید پول نیز کاهش می‌یابد (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

(ب) دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمان بر است، دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات، بازار را تنظیم کنند. (اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

(آنکه سراسری - تیرماه ۱۴۰۲)

گزینه ۱۹۷

- به سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای «مدیریت حجم نقدینگی» و «حفظ ارزش پول» اعمال می‌کند، «سیاست‌های پولی» می‌گویند.

انواع سیاست‌های پولی: ۱- کاهش نقدینگی در گرددش (سیاست پولی انقباضی)؛ مانند: فروش اوراق مشارکت به مردم ۲- افزایش نقدینگی در گرددش (سیاست پولی انبساطی)؛ مانند: خرید اوراق مشارکت در دست مردم

انواع سیاست‌های پولی	در چه شرایطی این اعمال می‌شود؟	این سیاست: (سیاست بازار مركزی به کار گرفته مشارکت))
کاهش نقدینگی در گرددش (سیاست پولی انقباضی)	زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن کاهش دهد.	بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به مردم، به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و تورم را کنترل و نقدینگی در گرددش را کاهش دهد.
افزایش نقدینگی در گرددش (سیاست پولی انبساطی)	در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و نقدینگی بیشتری را به جامعه تزریق کند.	بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت در دست مردم به طور مستقیم نقدینگی افزایش می‌یابد.

(اقتصاد، تورم و کاهش قدرت فرید، صفحه ۱۰۳)

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

